

Programmabegroting 2027 - 2030

Inhoudsopgave

Aanbieding	5
Inleiding	6
Begrotingspositie 2027 - 2030.....	7
Programma: 1. Dienstverlening, veiligheid en bestuur	8
Programma: 2. Fysieke leefomgeving.....	13
Programma: 3. Sociaal Domein	21
Overzicht Overhead.....	30
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen/Onvoorzien	32
Recapitulatie	34
Vaststellingsbesluit.....	36
Paragrafen	37
1. Bedrijfsvoering.....	38
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	40
3. Lokale lasten en heffingen.....	46
4. Verbonden partijen	51
5. Kapitaalgoederen	63
6. Financiering.....	70
7. Grondbeleid	73
8. Openbaarheidsparagraaf	75
Bijlagen.....	76
Bijlage I: Reserves en voorzieningen	77
Bijlage II: Nieuw beleid Kadernota 2027-2030	80
Bijlage III: Structureel resultaat.....	83
Bijlage IV: Inventarisatie risico's	87
Bijlage V: Taakvelden	93
Bijlage VI: EMU saldo	96
Bijlage VII: Geprognosticeerde balans	98

Aanbieding

Aanbieding

Voor u ligt de programmabegroting 2027-2030. De meerjarenbegroting geeft inzicht in het te voeren beleid, de inkomsten en uitgaven (ofwel de baten en de lasten) in 2027, met ramingen voor de jaren 2028 t/m 2030. De voorliggende programmabegroting is een doorvertaling van de kadernota 2027-2030, die in juni 2026 door de gemeenteraad is vastgesteld. Hoewel de programmabegroting nog een positief beeld voor 2027 laat zien, zijn de ramingen voor 2028 tot en met 2030 zorgwekkend. Door het Rijk zijn incidentele ondersteunende maatregelen genomen voor 2026 en 2027. Hierdoor is 2028 het uitgestelde ravijnjaar geworden. Wanneer er geen wijziging komt in de financiering vanuit het Rijk zal Bunnik ingrijpende keuzes moeten maken om alle wettelijke taken te kunnen blijven uitvoeren.

In het voorjaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen geweest. We hebben een nieuwe gemeenteraad, een coalitieakkoord en een nieuw college. Het collegeprogramma was nog niet gereed ten tijde van het opstellen van deze begroting waardoor de effecten hiervan niet zijn verwerkt in de programmabegroting. Het streven is om het collegeprogramma voor het einde van het jaar met de gemeenteraad te bespreken. De eventuele financiële gevolgen van het collegeprogramma zullen naar verwachting in de gemeenteraadsvergadering van 10 december via een begrotingswijziging aan u worden voorgelegd.

Onze gemeente staat voor belangrijke maatschappelijke opgaven. De vraag naar woningen blijft groot, de druk op het sociaal domein neemt toe en inwoners verwachten een toegankelijke en betrouwbare dienstverlening. Daarom werken we de komende jaren verder aan de uitvoering van grote ontwikkelingen, zoals de Kersenweide en de Stationsomgeving. Daarnaast versterken we de sociale basis en veerkracht van onze inwoners. Dat doen we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners, waarbij we ons inzetten als een transparante, betrouwbare en betrokken overheid.

Bunnik werkt aan grote ontwikkelingen waar ook regionale en landelijke problematiek effect op hebben. Gezien de grote financiële impact zijn wederom de risico's geïnterpreteerd en aangepast aan de huidige stand van zaken. De programmabegroting sluit voor 2027 met een positief resultaat. Op Prinsjesdag wordt de Miljoenennota gepresenteerd, waarvan waar mogelijk de effecten worden verwerkt in de nota van actualisatie. De programmabegroting en de nota van actualisatie geven het complete financiële beeld weer. Wij zullen uw raad, wanneer dat nodig is, op actieve wijze blijven informeren over de financiële ontwikkelingen.

Inleiding

Wijze van totstandkoming en opzet

De gemeenteraad heeft op 25 juni 2026 de kadernota 2027-2030 vastgesteld. Deze kadernota gaf een vooruitblik op de te verwachten ontwikkeling van de begrotingspositie voor 2027 en volgende jaren en bevat de financiële kaderstelling door de gemeenteraad voor wat betreft het nieuwe beleid. De kadernota en het bestaande beleid uit de programmabegroting 2026 is de basis geweest voor deze programmabegroting 2027-2030.

Grondslag

Bij het opstellen van de begroting zijn de onderstaande uitgangspunten gehanteerd. Daarnaast is rekening gehouden met de structurele financiële effecten voortvloeiend uit de besluitvorming van de gemeenteraad tot 1 juli 2026.

Gehanteerde technische uitgangspunten:

	2027	2028	2029	2030
Woningprognose (1-1)	6.982	6.984	7.151	7.664
Inwonerprognose (1-1)	16.554	16.559	16.960	18.191
Prijsstijging	2,6%	0%	0%	0%
Loonstijging	4,0%	0%	0%	0%
Rekenrente voor nieuwe investeringen	1,71 %	0%	0%	0%
Belastingtarieven:				
OZB	Zie prijsstijging	-	-	-
Toeristenbelasting	idem	-	-	-
Marktgelden	idem	-	-	-
Leges (excl. bouwleges)	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking
Afvalstoffenheffing ¹	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking
Rioolrecht ²	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking	100% kosten-dekking

Leeswijzer

De begroting is in 3 programma's opgebouwd te weten: Dienstverlening, veiligheid en bestuur, Fysieke leefomgeving en Sociaal domein. Elk programma heeft zijn eigen kleur in de begroting. De programma's beginnen met de beleidsontwikkelingen 2027. Vervolgens een overzicht met de producten per programma. Daarna is een toelichting op de relevante verbonden partijen opgenomen en zijn de wettelijk verplichte beleidsindicators en incidentele baten en lasten vermeld. Ieder programma wordt afgesloten met een financieel overzicht 'Wat mag het kosten?' en een toelichting op de mutaties ten opzichte van de begroting 2026.

¹ Verrekend worden 100% van de netto lasten vermeerderd met de compensabele BTW.

² Verrekend worden 100% van de kosten van de riolering c.a., de compensabele BTW, 50% van de kosten straatreiniging en onkruidbestrijding.

Begrotingspositie 2027 - 2030

Saldi Informatienota

In de informatienota meicirculaire stond het effect van de meicirculaire op de begroting vermeld. Het meerjarenperspectief na de informatienota was als volgt:

Saldi x € 1.000

	2027	2028	2029	2030
Saldo Informatienota	-99,9	-909,8	-967,6	-688,1

Financiële ontwikkelingen na de informatienota

Na de informatienota hebben zich de volgende financieel belangrijkste nieuwe ontwikkelingen voorgedaan, welke zijn verwerkt in de begroting. Bedragen > € 50.000 zijn hieronder toegelicht.

wijzigingen saldi x € 1000

	2027	2028	2029	2030
Wijziging afschrijvingen	78,2	125,0	9,9	57,1
OZB	38,7	11,2	20,9	147,0
Rente kapitaallasten	-0,2	-39,9	-115,6	-95,3
Toeristenbelasting	55,5	55,5	55,5	55,5
Overig	81,0	-118,4	-2,4	-17,9
Totaal ontwikkelingen	253,2	33,3	-31,7	146,5

Toelichtingen:

Wijzigingen afschrijvingen

De afschrijvingslasten vallen lager uit als gevolg van de fasering van investeringen bijvoorbeeld Oranjestad. Deze is van 2028 naar 2029 verschoven waardoor in 2028 sprake is van een hogere voordeel. Restant voordeel betreft voornamelijk de herziening van de berekening van annuïtaire afschrijvingen conform het BBV.

OZB

Als gevolg van diverse geplande woningbouwontwikkelingen is de meerjarenbegroting positief bijgesteld. In 2030 is er een hogere baat in verband met woningbouw in 2029 (voornamelijk PDC locatie).

Rente kapitaallasten

Nadeel op de rentelasten als gevolg van een hogere omslagrente in 2027 ten opzichte van 2026. Hierdoor vallen de rentelasten meerjarig hoger uit dan waarmee in de eerdere begroting rekening is gehouden.

Toeristenbelasting

Op basis van het gestegen aantal overnachtingen in 2025 is de verwachting voor de opbrengst van toeristenbelasting in positieve zin bijgesteld.

Overig

De overige verschillen zijn diverse posten die ontstaan door actualisatie van bijvoorbeeld gemeenschappelijke regelingen en overige gemeentelijke inkomsten en uitgaven, deze zorgen ook voor de schommelingen op jaarbasis.

Situatie volgens de programmabegroting 2027

Volgens de nu voorliggende begroting 2027 bedraagt voor 2027 het saldo € 153.300. De jaren erna sluiten af met saldi van -/- € 876.500 in 2028, -/- € 999.300 in 2029 en -/-€ 541.600 in 2030.

Saldi x € 1.000

	2027	2028	2029	2030
Saldo programmabegroting 2027-2030	153,3	-/-876,5	-/-999,3	-/-541,6

Ontwikkeling algemene reserve

Op begrotingsbasis (peildatum 1 juli 2026) bedraagt de algemene reserve € 5,2 miljoen op 1 januari 2027 (zie de staat van reserves en voorzieningen).

Toelichting mutaties begroting 2026-2027

Het verschil tussen de begroting 2026 en de begroting 2027 wordt toegelicht als het verschil > € 50.000 op programmaniveau bedraagt. Zoals te zien is bij de verschillentoelichting zijn de verschillen voornamelijk het gevolg van aparte raadsvoorstellen, kadernota of bestuursrapportages.

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en baten (x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
				2028	2029	2030
Lasten						
01 - Dienstverlening, Veiligheid en Bestuur	10.057,2	10.864,7	12.678,6	11.642,1	11.510,6	11.887,8
02 - Fysieke Leefomgeving	12.009,5	20.556,6	21.230,4	28.271,0	29.868,4	32.752,1
03 - Sociaal Domein	18.902,3	19.631,6	19.969,4	19.135,8	18.979,7	19.509,4
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	460,1	360,6	348,6	353,6	359,6	934,6
Overzicht Overhead	8.853,4	9.356,7	9.802,4	9.398,6	9.545,4	9.755,3
Bedrag Vennootschapsbelasting	14,5	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bedrag voor Onvoorzien	-	153,1-	153,1-	153,1-	153,1-	153,1-
Saldo lasten	50.297,0	60.617,1	63.876,4	68.648,0	70.110,6	74.686,1
Toevoegingen reserves	2.039,8	1.249,6	624,6	624,6	624,6	624,6
Resultaat lasten	52.336,8	61.866,6	64.501,0	69.272,6	70.735,2	75.310,7
Baten						
01 - Dienstverlening, Veiligheid en Bestuur	2.395,9	2.304,5	4.338,9	3.113,1	3.005,3	2.879,2
02 - Fysieke Leefomgeving	8.454,2	16.851,5	17.676,5	24.014,3	25.277,8	28.183,4
03 - Sociaal Domein	4.801,8	4.793,4	5.053,7	5.024,4	5.153,4	5.137,9
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	33.868,4	34.097,2	35.356,8	34.588,8	34.723,9	36.844,8
Overzicht Overhead	350,2	252,9	290,5	291,2	296,3	300,7
Bedrag Vennootschapsbelasting	-	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bedrag voor Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Saldo baten	49.870,5	58.299,5	62.716,5	67.031,9	68.456,7	73.346,1
Onttrekkingen reserves	2.898,8	3.567,1	1.937,8	1.364,2	1.279,2	1.423,0
Resultaat baten	52.769,3	61.866,6	64.654,3	68.396,1	69.735,9	74.769,0
Saldo lasten en baten	426,5-	2.317,6-	1.159,9-	1.616,1-	1.653,9-	1.340,0-
Toevoegingen/onttrekkingen reserves	859,0	2.317,6	1.313,2	739,6	654,6	798,4
Resultaat	432,5	0,0	153,3	876,5-	999,2-	541,6-

Programma: 1. Dienstverlening, veiligheid en bestuur

Beleidsontwikkelingen

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid vormt een continu aandachtspunt. Ook in 2027 zullen acties ter verbetering van de informatieveiligheid worden ondernomen, onder andere door “technische” maatregelen en verbeterde monitoring op applicaties en infrastructuur. Daarnaast loopt er in regionaal (RID) verband een programma om het bewustzijn op informatieveiligheid- en privacygebied bij alle medewerkers te vergroten. In 2027 zullen de bewustwordingscampagnes worden doorontwikkeld en zal verdere bijscholing plaatsvinden.

Op het gebied van informatieveiligheid wordt naar verwachting in 2026 de Cyberbeveiligingswet (Cbw) van kracht, wat de nationale implementatie van de Network and Information Security Directive (NIS2-richtlijn) is voor gemeenten. Er is gestart met een verbetertraject om in de periode 2025-2027 te voldoen aan de eisen voor informatieveiligheid die hierin beschreven worden.

Evenals in voorgaande jaren zal de gemeente Bunnik ook in 2027 de stand van de informatieveiligheid middels de ENSIA-methodiek toetsen en verantwoorden naar het Rijk.

Moderniseren informatiehuishouding

Bunnik werkt samen met het RAZU en de aan het RAZU verbonden gemeenten aan de realisatie van het e-depot, waarbij de principes van de “Common Ground” architectuurvisie van de VNG worden gevolgd. Sinds 2025 is een basaal e-depot systeem beschikbaar en worden pilots uitgevoerd om in de eerste digitale archieven over te brengen. Op basis van deze pilots zal in de loop van 2026 een planning voor 2027 en verder worden opgesteld. Daarnaast gaat naar verwachting per 1 januari 2027 de nieuwe Archiefwet van kracht. Dit brengt geen beleidsontwikkelingen met zich mee, maar heeft wel invloed op de uitvoering en inrichting. Het optimaliseren van het zaakstelsel is daar belangrijk bij.

Cloudmigratie

Door de cloudtransitie verschuift de rol van de ICT-organisatie RID van technisch beheer naar regie op leveranciers van clouddiensten. De verdere ontwikkeling van de dienstverlening hangt mede samen met de intensivering van de regionale samenwerking binnen de RID. Ook de applicaties die nu nog in het RID-datacenter draaien, worden de komende jaren naar de cloud gemigreerd. Daarnaast groeit, mede door geopolitieke ontwikkelingen en Europees beleid, de aandacht voor digitale autonomie en het verminderen van de afhankelijkheid van niet-Europese technologie- en clouddiensten. Bij aanbestedingen en vervanging van applicaties worden daarom aspecten als gegevenssovereiniteit, informatiebeveiliging en het gebruik van Europese of open standaarden nadrukkelijk meegewogen. Verder wordt in 2027 een nadere uitwerking verwacht van het VNG-besluit om op termijn collectieve gemeentelijke systemen te ontwikkelen. De gevolgen hiervan voor het applicatielandschap en de vervangingskalender worden vervolgens in beeld gebracht.

Producten

Product	Activiteiten
Gemeenteraad	Raad
	Griffie
College van B&W	Burgemeester en Wethouders
	Commissie bezwaarschriften
	Klachtenafhandeling
	Kabinetszaken
Samenwerking	Bestuurlijke samenwerking
Bedrijfsvoering	Organisatiekosten
Burgerzaken	Burgerlijke stand
	Rijbewijzen en reisdocumenten
	Verkiezingen
	Naturalisatie
Vergunningverlening	APV en bijzondere wetten
	Uitwegvergunningen en invalideparkeerkaarten
	Standplaatsen
	Omgevingsvergunningen

Begraafplaats	Begraafplaats
Gegevensbeheer	Basisregistratie personen
	Basisregistratie objecten
Beschermende maatregelen	Criminaliteitspreventie
	Overige beschermende maatregelen
	Crisisbeheersing
Brandweezorg	Brandweer
	Brandweerkazerne Bunnik
	Brandweerkazerne Werkhoven

Beleidsindicatoren

Conform de BBV zijn de volgende beleidsindicatoren voorgeschreven:

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		Bunnik	Landelijk	Jaartal
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	8	10	2025
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,6	2,1	2025
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	1,8	4,6	2025
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	1,8	1,2	2025
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2,5	5,7	2025

Verbonden partijen

In dit programma wordt gebruik gemaakt van onderstaande verbonden partijen.

Verbonden partij	Doel/ uitvoering van gemeenschappelijke taken van:
Belastingsamenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)	Uitvoeringsinstantie voor het heffen en innen van gemeentelijke belastingen en de uitvoering basisregistratie WOZ.
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	Ter uitvoering van de taken van de Wet op de Veiligheidsregio's (WVR). In deze wet en bijbehorende uitvoeringsbesluiten zijn de taken en bevoegdheden van de veiligheidsregio's neergelegd.

Incidentele baten en lasten

Voor een financieel robuuste begroting is het van belang dat incidentele baten niet worden ingezet ten behoeve van structurele lasten. Dit wordt op dit programma transparant gemaakt met behulp van onderstaand overzicht.

Eenmalige lasten	2027	2028	2029	2030
Oekraïne opvang	980.406			
Eenmalige baten	2027	2028	2029	2030
Doelgroep Flexibele Regeling	980.406			

Wat mag het kosten?

Lasten en baten	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
				2028	2029	2030
Lasten	10.057,2	10.864,7	12.678,6	11.642,1	11.510,6	11.887,8
Gemeenteraad	695,6	744,8	784,7	792,2	792,0	799,8
College van B&W	1.037,2	634,2	575,1	586,9	577,6	586,7
Samenwerking	165,7	173,1	181,0	181,0	181,0	181,0
Bedrijfsvoering	5.060,5	5.167,6	5.172,0	5.242,8	5.384,4	5.812,0
Burgerzaken	428,6	398,6	455,9	412,0	396,7	392,6
Vergunningverlening	639,4	776,6	2.684,7	2.552,1	2.315,8	2.073,3
Begraafplaats	116,2	175,0	156,5	142,6	142,8	142,3
Gegevensbeheer	236,0	205,9	169,9	167,7	166,7	166,7
Beschermende maatregelen	505,7	1.197,4	1.076,9	96,3	96,3	96,3
Brandweezorg	1.172,4	1.391,5	1.421,8	1.468,5	1.457,3	1.637,1
Baten	2.395,9	2.304,5	4.338,9	3.113,1	3.005,3	2.879,2
Gemeenteraad	0,8	-	-	-	-	-
College van B&W	26,7	20,6	20,6	20,6	20,6	20,6
Samenwerking	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	8,1	-	-	19,3	57,8	174,2
Burgerzaken	408,1	406,4	439,2	411,7	396,7	396,7
Vergunningverlening	734,3	731,6	2.852,5	2.615,4	2.483,8	2.241,2
Begraafplaats	45,4	32,3	32,3	32,3	32,3	32,3
Gegevensbeheer	15,7	7,6	7,8	7,8	7,8	7,8
Beschermende maatregelen	1.151,2	1.100,0	980,4	-	-	-
Brandweezorg	5,5	6,0	6,0	6,0	6,3	6,3
Saldo lasten en baten	7.661,3-	8.560,2-	8.339,7-	8.529,0-	8.505,3-	9.008,6-

Toelichting mutaties begroting 2026 – 2027

Er is een voordelig verschil van € 220.500 van 2027 ten opzichte van 2026 op programma 1. De volgende ontwikkelingen liggen hieraan ten grondslag:

De (oorzaken van de) belangrijkste verschillen (lasten)

- Bij het product Gemeenteraad is een nadelig verschil ten opzichte van 2026 van € 40.000. Het nadelige verschil wordt veroorzaakt door de stijging van salariskosten en stijging van kosten voor de accountantscontrole.
- Bij het product College van B&W is een voordelig verschil ten opzichte van 2026 van € 59.100. Het voordelige verschil wordt veroorzaakt door de ombuigingen (o.a. 0,9 fte wethouder) en een daling van de post groot onderhoud voor de ambtswoning ten opzichte van 2026.
- Bij het product Burgerzaken is een nadelig verschil ten opzichte van 2026 van € 57.300. Het nadelige verschil wordt veroorzaakt door de stijging van lasten met betrekking tot de verstrekking van reisdocumenten (hier staan ook hogere opbrengsten tegenover) en incidentele lasten in verband met te houden verkiezingen in 2027.
- Bij het product Vergunningverlening is een nadelig verschil ten opzichte van 2026 van € 1.908.100. Het nadelige verschil wordt veroorzaakt door de lasten die samenhangen met de verwachte omvang van aanvragen omgevingsvergunningen (zie ook aan de baten kant), voornamelijk als gevolg van de Kersenweide.
- Bij het product Gegevensbeheer is een voordelig verschil ten opzichte van 2026 van € 35.900. Het voordelige verschil wordt veroorzaakt door een daling van de afschrijvingslasten op de in het verleden gedane investeringen voor de basisregistratie objecten.
- Bij het product Beschermende maatregelen (Oekraïne) is een voordelig verschil ten opzichte van 2026 van € 120.600. Het voordelige verschil wordt veroorzaakt door bijstelling van de verwachte kosten Oekraïne opvang voor 2027. Tegenover de lasten staat een specifieke uitkering onder de baten beschermende maatregelen.

- Bij het product Brandweezorg is een nadelig verschil ten opzichte van 2026 van € 30.300. Het nadelige verschil wordt veroorzaakt door de stijging van deelnemersbijdrage aan de veiligheidsregio (VRU).

De (oorzaken van de) belangrijkste verschillen (baten)

- Bij het product Burgerzaken is een voordelig verschil ten opzichte van 2026 van € 32.800 door voortschrijdend inzicht op de verwachte aantallen af te geven documenten. De stijging hangt samen met stijging van de lasten.
- Bij het product Vergunningverlening is een voordelig verschil ten opzichte van 2026 van € 2.121.800 door verwachtingen omtrent de opbrengst van omgevingsvergunningen. In 2027 worden van diverse grote ontwikkelprojecten in de gemeente opbrengsten verwacht (o.a. Kersenweide, PDC)
- Bij het product Beschermende maatregelen is een nadelig verschil ten opzichte van 2026 van € 119.600 door bijstelling van de verwachte vergoeding Oekraïne opvang voor 2027. Hier tegenover staat een gelijke daling van de lasten.

Programma: 2. Fysieke leefomgeving

Beleidsontwikkelingen

Kersenweide

Kersenweide is de nieuwe woningbouwontwikkeling aan de westzijde van Odijk. In deze duurzame en groene woonwijk worden circa 1.200 woningen gerealiseerd, waarvan een groot deel in het betaalbare segment. De wijk krijgt een eigentijds dorpskarakter, met aandacht voor klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit, landschap, biodiversiteit en behoud van cultuurhistorische waarden. In 2027 ligt de focus op de verdere uitvoering van de eerste deelgebieden, het bouwrijp maken van gronden en de voorbereiding en realisatie van de bijbehorende infrastructuur en openbare ruimte. De voortgang is mede afhankelijk van de afhandeling van beroepsprocedures rondom het bestemmingsplan. Zie ook paragraaf grondbeleid.

Stationsgebied

Met het door de raad vastgestelde masterplan gebiedsontwikkeling stationsomgeving heeft de gemeente, samen met haar samenwerkingspartners, een ruimtelijk kader in handen waarmee zij haar faciliterende rol bij deze gebiedsontwikkeling invulling kan geven. In 2026 is een overeenkomst getekend met de provincie om de ambities verder tot uitvoer te brengen. Initiatiefnemers kunnen een (omgevings-)plan, passend binnen de kaders van het masterplan, indienen. Deze plannen worden beoordeeld door het regieteam/kwaliteitsteam en kunnen na instemming in uitvoering worden gebracht.

Bouwiniciatieven Entree-Zuid en Werkhoven-Zuid

In 2027 gaan we lopende woningbouwinitiatieven, zoals Entree-Zuid en Werkhoven-Zuid voortzetten, begeleiden en verder uitwerken. Deze ontwikkelingen leveren een belangrijke bijdrage aan de gemeentelijke woningbouwopgave en aan de versterking van de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit van de verschillende kernen.

Gedurende 2027 wordt onder andere gewerkt aan de verdere planvorming, besluitvorming en de voorbereiding van de uitvoering van deze gebiedsontwikkelingen. De projecten worden gefaseerd tot realisatie gebracht.

Dorpshart Odijk

Met de uitvoering van de quickwins op De Meent is een eerste stap gezet in de uitvoering van de Toekomstvisie Dorpshart Odijk. Daarmee is invulling gegeven aan de korte termijn, gericht op vergroening en leefbaarheid. Voor het toekomstbestendig maken van het dorps hart, passend bij de groei van Odijk (Kersenweide, Entree-Zuid), is een volgende stap noodzakelijk in de vorm van een masterplan. Daarvoor gebruiken wij de toekomstvisie uit 2021. De gemeente wil dat eigenaren en ondernemers betrokken zijn bij het opstellen van het masterplan. Op basis van het masterplan kunnen ondernemers en grondeigenaren plannen indienen om aan de slag te gaan met hun grond.

Dorpsvisie Werkhoven

In 2025 is een Dorpsvisie vastgesteld voor Werkhoven. In deze visie zijn verschillende ambities geformuleerd die een verdere uitwerking behoeven. Voor woningbouw wordt een plan gemaakt voor Werkhoven-Zuid. In de Dorpsagenda is er naast woningbouw, ook aandacht voor sociale initiatieven, de inrichting van de openbare ruimte en verkeersaspecten.

Stimuleren groei van de woningvoorraad

De gemeente werkt ook in 2027 aan voldoende, passende en betaalbare woningen voor huidige en toekomstige inwoners. Hierbij ligt de focus op het realiseren van nieuwbouw, het bevorderen van doorstroming op de woningmarkt en het vergroten van het aanbod voor starters, senioren en aandachtsgroepen door ook de bestaande voorraad te veranderen. Met de inwerkingtreding van de Wet versterking regie volkshuisvesting per 1 juli 2026 hebben gemeenten een nog nadrukkelijker rol gekregen in het programmeren en realiseren van woningbouw. De wet verplicht gemeenten om in een volkshuisvestingsprogramma vast te leggen hoeveel woningen worden gebouwd, voor welke doelgroepen en hoe wordt bijgedragen aan voldoende betaalbare woningen. Daarnaast stimuleert de wet een betere regionale afstemming en draagt zij bij aan versnelling van woningbouwprocedures. In 2027 geven wij uitvoering aan deze wettelijke opgaven door de Visie op Wonen te actualiseren, woningbouwplannen verder uit te werken, regionale afspraken te versterken en te sturen op een evenwichtige woningvoorraad.

Daarbij streven wij naar een passende balans tussen sociale huur, betaalbare koop, middenhuur en vrije sector, zodat inwoners in verschillende levensfasen binnen onze gemeente kunnen blijven wonen. Deze inzet draagt bij aan vitale dorpen, een aantrekkelijke leefomgeving en een toekomstbestendige gemeente waarin wonen voor iedereen bereikbaar blijft.

Planontwikkeling bedrijvenpark

Eind 2025 heeft de raad de nota van uitgangspunten voor de ontwikkeling van het duurzaam en groen bedrijvenpark Parallel Bunnik vastgesteld. Het bedrijvenpark biedt ruimte voor verplaatsing van onze bedrijven uit het Stationsgebied Bunnik en de drie dorpscentra. Als eerste stap in de uitwerking wordt een verkeerskundig onderzoek uitgevoerd naar de ontsluiting van het bedrijvenpark. De uitkomst van dit onderzoek is randvoorwaardelijk voor de verdere stedenbouwkundige opzet en landschappelijke inbedding. In samenspraak met de provincie en (regio)partners zal het plan verder worden uitgewerkt in een Omgevingsplan, waarin ook de ambities rondom groen, duurzaamheid, mobiliteit, klimaatadaptatie en waterberging worden geborgd. In de op te stellen gronduitgiftestrategie wordt een relatie gelegd met de planvorming in het Stationsgebied Bunnik.

Herinrichting Oranjebuurt in uitvoering

Het project Herinrichting Oranjebuurt heeft een lange aanloop van voorbereidingen gekend. In 2024 heeft de raad een geactualiseerd plan van aanpak vastgesteld. Dit heeft in juli 2025 geleid tot de keuze van een voorkeursscenario en het beschikbaar stellen van een aangepast investeringskrediet voor de daadwerkelijke realisatie van de herinrichting. Medio 2026 is na een Europese aanbesteding duidelijk geworden met welke aannemer de uitvoering ter hand genomen zal worden; de planning gaat uit van de start in Q1 2027.

Bunnik Klimaatneutraal 2040

De uitvoeringsparagraaf van het Programma Bunnikklimaatneutraal wordt voor de thema's warmtetransitie, duurzame energie, circulaire economie, duurzame mobiliteit, en duurzame Industrie, Landbouw en Bedrijvigheid in 2026 herzien en komen tot uitvoering in 2027. Daarnaast zijn er reeds lopende processen en projecten die worden gecontinueerd in 2027.

Warmtetransitie

In 2027 wordt uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsplan Warmte Engboogerd, met een eerste focus op isolatie. Voor Bunnik Centrum en Oranjebuurt wordt gestart met het opstellen van het Uitvoeringsplan Warmte, waar de focus is om duidelijkheid te krijgen over de haalbaarheid en wenselijkheid van een warmtenet. Voor nieuwere all-electric wijken wordt gestart met de verkenning voor 2040 aardgasvrij. Bij het isoleren wordt gelet op beschermde dieren die in de spouw of onder het dak wonen, door gebruik te maken van het soortenmanagementplan. In 2027 wordt dat plan gemonitord.

Netcongestie

De problematiek rondom netcongestie heeft de afgelopen jaren een steeds grotere invloed gekregen op de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de gemeente. De netcongestie raakt onze inwoners. Ook de gemeente wordt hard geraakt bij de ontwikkeling van onder andere de Kersenweide. De beperkte beschikbaarheid van transportcapaciteit op het elektriciteitsnet vormt een knelpunt voor woningbouw, bedrijfsontwikkeling, verduurzaming van vastgoed, de energietransitie en de realisatie van maatschappelijke voorzieningen. In 2026 is gestart met een integraal plan waarin de gevolgen van netcongestie voor onze gemeente in beeld worden gebracht. Daarnaast worden de benodigde maatregelen, beleidsontwikkelingen en organisatorische inzet voor de komende jaren uitgewerkt. Uit dit plan blijkt dat netcongestie niet langer uitsluitend een technisch of infrastructureel vraagstuk is, maar een belangrijke randvoorwaarde vormt voor ruimtelijke ontwikkeling en economische groei. Voor de komende jaren is extra inzet nodig op verschillende terreinen. Het gaat onder andere om het versterken van de samenwerking met netbeheerders, regio- en ketenpartners, het integreren van energie- en netcapaciteitsvraagstukken in ruimtelijke plannen, het ondersteunen van innovatieve oplossingen zoals energiehub's en slimme energiesystemen, en het begeleiden van initiatieven vanuit inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Daarnaast vraagt de uitvoering van het plan om aanvullende beleidsontwikkeling, projectmatige capaciteit en specialistische kennis. De gemeente krijgt een grotere rol in het afwegen en prioriteren van ruimtelijke ontwikkelingen in relatie tot de beschikbare netcapaciteit en bij het faciliteren van oplossingen die bijdragen aan een efficiënter gebruik van het elektriciteitsnet. In 2027 stellen we de maatregelen vast. Daarbij ligt de focus op het creëren van randvoorwaarden voor woningbouw, economische ontwikkeling en verduurzaming, terwijl tegelijkertijd wordt gewerkt aan een toekomstbestendig energiesysteem.

Ontwikkelperspectief Kromme Rijn-Linielandschap

In 2027 wordt er gewerkt aan de uitvoering van dit ontwikkelperspectief onder andere via een gezamenlijke grondstrategie in vier deelgebieden waaronder Vlowijkerpolder en Fortenpark Nieuw Wulven. Daarvoor blijven de gemeenten Bunnik, Houten, Nieuwegein, Utrecht, Zeist, Provincie Utrecht en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden samenwerken.

Voor gemeente Bunnik zijn de belangrijkste deelgebieden 'Fortenpark Nieuw Wulven' en 'Vlowijkerpolder' en de ontwikkelingen in aansluiting op gemeente Zeist. Specifiek wordt in deelgebied Fortenpark Nieuw Wulven de aantrekkelijkheid van het kruispunt van twee werelderfgoederen verbeterd door o.a. een passend recreatief programma, landschapselementen, natuurontwikkeling en de verbinding met bos Nieuw Wulven.

UNESCO Werelderfgoed

De twee werelderfgoederen Hollandse Waterlinies en Neder-Germaanse Limes zijn voor de identiteit van de gemeente Bunnik belangrijk. In 2027 wordt de regionale en nationale samenwerking (Nederlandse Limessamenwerking, Limescluster Utrecht en het Pact van Ruigenhoek) om deze structuren te beschermen en te versterken voortgezet. In 2027 wordt het Integraal Managementplan Fectio geupdate.

Meerjarenprogramma Landschap, Recreatie & Toerisme en actualisatie Landschapsontwikkelingsplan

Het onderdeel landschap in het meerjarenprogramma is gerealiseerd middels het geactualiseerde Landschapsontwikkelingsplan Kromme Rijngebied. Het onderdeel toerisme en recreatie wordt gerealiseerd in 2026 en 2027. Uitvoering van de doelen voor Landschap, Recreatie en Toerisme vindt plaats via de regionale samenwerkingen Pakket routes, paden en groen toezicht, Routebureau Utrecht, Visit Utrecht Region en de VVV Kromme Rijnstreek voor onder andere promotie en marketing en routebeheer en -ontwikkeling. In 2025 is samen met de andere vijf Kromme Rijn gemeenten het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Kromme Rijngebied geactualiseerd. In 2027 wordt deze uitgewerkt in de instrumenten van de Omgevingswet en wordt een uitvoeringsagenda opgesteld.

Versterken natuurwaarden

Het versterken van natuurwaarden wordt voortgezet door uitvoering van het project 'Kleinschalige Landschapselementen'. In samenwerking met de verschillende grondeigenaren geeft Stuurgroep Kromme Rijnlandschap advies en faciliteert de aanplant van hagen of singels van struiken en bomen. Het versterken van de natuurwaarden is ook opgenomen in de uitvoering van Kromme Rijn Linielandschap.

Producten

Product	Activiteiten
Wegen	Wegonderhoud
	Bermen en bermsloten
	Gladheidsbestrijding
	Straatreiniging
	Openbare verlichting
	Bruggen
Verkeer	Verkeersmaatregelen
	Gemeentelijk verkeer en vervoer
	Verkeersregelininstallaties
	Verkeerbeleid
	Openbaar vervoer
Recreatie en landschap	Recreatie
	Landschap
	Stuurgroep Krommerijnlandschap
	Kunstwerken
Riolering	Gemeentelijk rioleringsplan
	Riolen
	Hoofdgemalen en pompen
	Kwijtschelding rioolrecht
	Klimaat
	Grondwater
	Hoofdriolering

	DWA aansluitingen
	HWA aansluitingen
	Installaties
	Oppervlaktewater
	Rioolrecht
	Rioolheffing
Openbaar groen	Groenonderhoud
Economie	Economische aangelegenheden
	Bedrijventerreinen
	Toeristenbelasting
Wonen	Volkshuisvestingsbeleid
	Woningtoewijzing
	Eigendommen
	Huisnummering
	Openbare speelvoorzieningen
	Monumenten
Milieu	GFT en restafval
	Specifieke afvalstromen
	Kwijtschelding afvalstoffenheffing
	Reinigingsheffing
	Milieu
Ruimtelijke ordening	Bestemmingsplannen
	Planontwikkeling algemeen
	Planontwikkeling projecten

Beleidsindicatoren

Conform de BBV zijn de volgende beleidsindicatoren voorgeschreven:

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		Bunnik	Landelijk	Jaartal
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	233,4	191,4	2024
Functiemenging	%	62,0	54,5	2024
Hernieuwbare elektriciteit	%	62,9	42,5	2024
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	133	148	2024

Gemeentelijke beleidsindicatoren

Het opnemen van gemeentelijke indicatoren betreft een pilot en is gebaseerd op een afspraak in de auditcommissie. De data is afkomstig van www.waarstaatjegemeente.nl. Opgenomen zijn de laatst bekende waarden. Streefwaarden zijn (nog) niet bepaald. Onder de tabel is per indicator een korte toelichting opgenomen.

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		Bunnik	Landelijk	Jaartal
Hernieuwbare energie	%	11,3	14,6	2023
Gemiddeld elektriciteitsverbruik:				
* huurwoningen	Kwh	2.090	1.920	2024
* koopwoningen	Kwh	3.030	3.010	2024
Gemiddeld gasverbruik:				
* huurwoningen	m3	700	640	2024
* koopwoningen	m3	1.000	910	2024

Percentage hernieuwbare energie

Definitie:

Zelf opgewekte hernieuwbare energie gedeeld door het totale energiegebruik.

Gemiddeld elektriciteitsgebruik woningen

Definitie:

Elektriciteitsverbruik huurwoning: het gemiddeld elektriciteitsverbruik voor huurwoningen.

Elektriciteitsverbruik eigen woning: het gemiddeld elektriciteitsverbruik voor koopwoningen.

Gemiddeld gasverbruik woningen

Definitie:

Gasverbruik huurwoning: het gemiddeld gasverbruik voor huurwoningen.

Gasverbruik eigen woning: het gemiddeld gasverbruik voor koopwoningen.

Naam indicator	Boomhoogte		Stamdiameter		Boomhoogte		Stamdiameter		Boomhoogte		Stamdiameter	
	in meters	Aantal	in cm	Aantal	in meters	Aantal	in cm	Aantal	in meters	Aantal	in cm	Aantal
Begroting:	2027				2026				2025			
Kwalitatief aantal bomen	0 - 6	1.915	< 20	3.386	0 - 6	2.241	< 20	3.472	0 - 6	2.212	< 20	3.466
	6 - 12	3.790	20 - 30	1.811	6 - 12	3.583	20 - 30	1.744	6 - 12	3.575	20 - 30	1.748
	12 - 18	2.774	30 - 50	2.733	12 - 18	2.736	30 - 50	2.725	12 - 18	2.712	30 - 50	2.750
	18 - 24	1.311	50 - 100	2.158	18 - 24	1.319	50 - 100	2.201	18 - 24	1.332	50 - 100	2.254
	> 24	327	> 100	55	> 24	328	> 100	65	> 24	467	> 100	80
	onbekend	66	> 150	40								
	Totaal	10.183	Totaal	10.183	Totaal	10.207	Totaal	10.207	Totaal	10.298	Totaal	10.298

Kwalitatief aantal bomen

Definitie: Betreft het kwantitatief bomenbestand, in eigendom van de gemeente, uitgedrukt in kwaliteit door middel van stamdiameter en boomhoogte

Bron: gemeentelijke administratie (dataset bomen)

Verbonden partijen

In dit programma wordt gebruik gemaakt van onderstaande verbonden partijen:

Verbonden partij	Doel/ uitvoering van gemeenschappelijke taken van:
Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)	RMN is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, inclusief de exploitatie van het recyclestation, en het reinigen van de openbare ruimte. De gemeente Bunnik heeft naast deze basistaak van RMN taken op het gebied van onderhoud van het groen in de openbare ruimte en kleine civiele werkzaamheden bij RMN ondergebracht.
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	De AVU draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht.
Stuurgroep Kromme Rijnlandschap	De Stuurgroep Kromme Rijnlandschap heeft als doel te zorgen voor toename van de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied en verbetering / behoud van landschapselementen en koppeling tussen landschap en inwoners.
Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODU)	De Omgevingsdienst Utrecht (ODU) ondersteunt de gemeente op het brede terrein van milieu en duurzaamheid, zowel beleidsmatig als op het gebied van vergunningverlening en – handhaving (de VTH taken).

Incidentele baten en lasten

Voor een financieel robuuste begroting is het van belang dat incidentele baten niet worden ingezet ten behoeve van structurele lasten. Dit wordt op dit programma transparant gemaakt met behulp van onderstaand overzicht.

	2027	2028	2029	2030
Eenmalige lasten				
Aanpak energiearmoede	51.000			
Lokale Aanpak Isolatie	210.750	199.500		
Vouchergelden provincie	37.000			
Grondexploitaties	10.641.650	17.427.844	18.488.102	20.773.829
Eenmalige baten	2027	2028	2029	2030
SPUK Aanpak energiearmoede	51.000			
SPUK Lokale Aanpak Isolatie	210.750	199.500		
Vouchergelden provincie	37.000			
Grondexploitaties	10.641.650	17.427.844	18.488.102	20.773.829

Wat mag het kosten?

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en baten	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
				2028	2029	2030
Lasten	12.009,5	20.556,6	21.230,4	28.271,0	29.868,4	32.752,1
Wegen	2.325,7	2.700,2	2.711,1	2.900,1	3.192,9	3.547,0
Verkeer	254,3	339,3	200,8	197,4	194,6	194,3
Riolering	1.457,5	1.667,8	1.817,7	1.941,1	2.242,0	2.309,5
Recreatie en landschap	331,4	346,4	312,3	312,3	312,2	312,2
Openbaar groen	719,1	1.031,4	939,5	943,9	967,8	965,6
Economie	88,5	131,7	1,2	1,2	1,2	1,2
Wonen	951,1	332,0	263,2	371,5	369,7	366,9
Milieu	3.431,6	4.246,0	4.134,4	4.027,9	3.952,1	4.133,9
Ruimtelijke ordening	247,4	416,9	208,6	147,7	147,7	147,7
Grondexploitatie	2.203,0	9.345,0	10.641,7	17.427,8	18.488,1	20.773,8
Baten	8.454,2	16.851,5	17.676,5	24.014,3	25.277,8	28.183,4
Wegen	87,4	50,0	50,0	95,7	187,2	463,3
Verkeer	60,8	107,9	35,5	35,5	35,5	35,5
Riolering	2.027,0	2.859,3	2.935,9	2.709,9	2.877,7	3.002,7
Recreatie en landschap	202,5	180,0	180,0	190,7	190,7	190,7
Openbaar groen	11,4	51,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Economie	350,5	344,5	407,9	407,9	407,9	407,9
Wonen	78,0	86,4	86,4	86,4	87,4	87,4
Milieu	3.274,2	3.646,8	3.247,2	3.029,4	2.972,3	3.191,0
Ruimtelijke ordening	159,4	180,5	90,9	30,0	30,0	30,0
Grondexploitatie	2.203,0	9.345,0	10.641,7	17.427,8	18.488,1	20.773,8
Saldo lasten en baten	3.555,3-	3.705,1-	3.553,8-	4.256,7-	4.590,6-	4.568,6-

Toelichting mutaties begroting 2026 – 2027

Er is een voordelig verschil van € 151.300 van 2027 ten opzichte van 2026. De volgende ontwikkelingen liggen hieraan ten grondslag:

De (oorzaken van de) belangrijkste verschillen (lasten)

- Voor het product Verkeer is ten opzichte van de begroting 2026 sprake van een voordelig verschil van € 138.500. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het wegvallen van de incidentele lasten m.b.t. mobiliteitsplan en de fietsstalling bij station Bunnik in 2027.
- Voor het product Riolering is ten opzichte van de begroting 2026 sprake van een nadelig verschil van € 149.900. Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere rente- en afschrijvingslasten als gevolg van investeringen.
- Voor het product Openbaar groen is ten opzichte van de begroting 2026 sprake van een voordelig verschil van € 91.900. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het vervallen van de incidentele lasten voor de uitvoering van de Groene Koers vanaf 2027.
- Bij het product Economie is er een voordeel ten opzichte van de begroting 2026 van € 130.500. Dit voordeel ontstaat door het wegvallen van het incidentele budget uit het voorgaande collegeprogramma met betrekking tot de plannen voor een duurzaam/groen bedrijvenpark.
- Bij het product Wonen is er een voordeel ten opzichte van de begroting 2026 van € 68.800. Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door het wegvallen van incidentele lasten met betrekking tot onderhoud van vastgoed (sloopkosten percelen stationsomgeving) in het bezit van de gemeente.
- Voor het product Milieu is ten opzichte van de begroting 2026 sprake van een voordelig verschil van € 111.600. Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere bijdrage aan RMN als gevolg van de toetreding van de gemeente Houten per 2027. De toetreding leidt tot efficiencyvoordelen, waardoor de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van 2026 afneemt. Tevens is er sprake van een lagere groot onderhoud gemeentewerf op basis van geactualiseerde MJOP

t.o.v. 2026. Daarnaast zijn de geraamde uitgaven voor de SPUK-regeling Duurzaamheid lager dan in 2026. Hiertegenover staan eveneens lagere SPUK-baten, aangezien deze regeling budgetneutraal wordt geraamd.

- Bij het product Ruimtelijke ordening is er een voordeel ten opzichte van de begroting 2026 van € 208.200. Dit voordeel ontstaat doordat incidenteel budget uit voorgaande collegeprogramma voor vervalt (Dorpsvisie Werkhoven 26.900 en invoering Omgevingswet 100.00) en door bijgestelde lasten ten behoeve van anterieure overeenkomsten met projectontwikkelaars (89.600). Tegenover de lagere lasten van anterieure overeenkomsten staan ook lagere opbrengsten waarmee dit verschil budgetneutraal is.
- Bij het product Grondexploitaties is er een nadeel ten opzichte van de begroting 2026 van € 1.296.700. Dit wordt veroorzaakt door de mutaties in de grondexploitatie als gevolg van de vertraging in de Kersenweide.

De (oorzaken van de) belangrijkste verschillen (baten)

- Voor het product Verkeer is ten opzichte van de begroting 2026 sprake van een nadelig verschil van € 72.400. Dit nadeel wordt veroorzaakt door het vervallen van een incidentele baat met betrekking tot de fietsstalling bij station Bunnik.
- Voor het product Riolering is ten opzichte van de begroting 2026 sprake van een voordelig verschil van € 76.600. Dit voordeel wordt veroorzaakt door hogere opbrengsten uit de rioolheffing, conform het Programma Water en Riolering, als gevolg van de geplande investeringen, waaronder de Oranjebuurt.
- Voor het product Milieu is ten opzichte van de begroting 2026 sprake van een nadelig verschil van € 399.600. Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere opbrengsten uit de afvalstoffenheffing als gevolg van een lagere bijdrage aan RMN. Daarnaast is er sprake van lagere baten uit de SPUK-regeling Duurzaamheid (circa 292k), als gevolg van lagere geraamde SPUK-uitgaven i.v.m. einde regeling en beschikbare budget. De SPUK-regeling wordt budgetneutraal geraamd.
- Bij het product Ruimtelijke ordening is er een nadeel ten opzichte van de begroting 2026 van € 89.600. Dit nadeel ontstaat door bijgestelde opbrengsten ten behoeve van anterieure overeenkomsten met projectontwikkelaars. Tegenover de lagere baten van anterieure overeenkomsten staan ook lagere lasten waarmee dit verschil budgetneutraal is.
- Bij het product Grondexploitaties is er een voordeel ten opzichte van de begroting 2026 van € 1.296.700. Dit wordt veroorzaakt door de mutaties in de grondexploitatie als gevolg van de vertraging in de Kersenweide.

Programma: 3. Sociaal Domein

Beleidsontwikkelingen

Voorbereiden nieuwe school Kersenweide

De eerste stappen in de voorbereiding van de nieuwe school in Kersenweide zijn gezet. Het schoolbestuur, dat bouwheer is van de school, heeft het bouwmanagement en het ontwerpteam aanbesteed. Als gevolg van de Raad van State procedure, is de planning van de school getemporeerd. In 2026 is op basis van het opgestelde programma van eisen wel begonnen met het ontwerp. In 2027 wordt hier vervolg aan gegeven.

Leerlingenvervoer

De huidige Verordening bekostiging leerlingenvervoer Gemeente Bunnik, die dateert uit 2022, wordt in regionaal verband in 2027 geactualiseerd. Het leerlingenvervoer is al lange tijd een grote zorg. De betrouwbaarheid van het vervoer staat onder druk, vanwege onder andere een groot tekort aan chauffeurs. De afgelopen twee jaar is het gelukt om voor een fors deel van de kinderen alternatieven te organiseren, zoals eigen vervoer, openbaar vervoer of een elektrische fiets. We gaan daarmee door, zodat het leerlingenvervoer beschikbaar komt voor leerlingen die niet zelfstandig of met vervoer door ouders naar school kunnen. Daarom passen we in regionaal verband de verordening aan. Uitgangspunt is zelfredzaamheid, taxivervoer wordt alleen geboden als alle andere opties niet mogelijk zijn.

Bieden van passende zorg aan jeugdigen tegen de achtergrond van financiële houdbaarheid

De gemeente biedt jeugdigen die dat nodig hebben passende zorg. Tegelijkertijd zien we – in lijn met regionale en landelijke ontwikkelingen – dat de kosten voor jeugdzorg al jaren stijgen. Om de zorg beschikbaar te houden voor de jeugdigen die deze het hardst nodig hebben én om de (financiële) houdbaarheid van het stelsel te borgen voert Bunnik sinds 2025 de maatregelen uit, die door een lokale Taskforce Jeugd zijn voorgesteld: een passende inzet van ambulante jeugdhulp, het versterken en toerusten van het Centrum voor Elkaar, het bouwen aan inclusief onderwijs en het versterken van het voorliggend veld. De andere kant is minstens zo belangrijk: we zien dat jeugdzorg niet overal de oplossing voor is. Om effectiever te zorgen voor kinderen en gezinnen is verbreding van onze blik nodig. Context versterken is de sleutel, niet individuele zorg. Beide kanten van de medaille aandacht geven heeft geleid tot een voorzichtige stabilisering in de inzet van ambulante jeugdhulp. Deze trend willen we voortzetten in 2027, al blijft het een traject van lange adem.

Nieuwe contracten met aanbieders Jeugd ambulant en verblijf

In 2027 treden de, in regionaal ZOU-verband voorbereide, nieuwe contracten met aanbieders van jeugd ambulant en verblijf in werking. In de nieuwe inkoop en aanbesteding was de (financiële) houdbaarheid van de jeugdzorg een belangrijk punt, naast natuurlijk een kwalitatief goede maatwerk-ondersteuning voor inwoners. Er is onder meer gekeken naar de duur en intensiteit van trajecten en naar de inzet van groepsaanbod. De ambitie is (zoals vastgelegd in de door de vijf ZOU-gemeenteraden vastgestelde Inkoopkoers ZOU), om meer te verschuiven naar het voorliggend veld en het gewone leven centraal te stellen. We benadrukken wat normaal is in opgroeien en opvoeden: niet alles is maakbaar of oplosbaar, en jeugdhulp is niet altijd de juiste interventie. We zetten daarom sterker in op oplossingen in de eigen omgeving en het (versterken van het) netwerk van het gezin. Waar jeugdhulp in de vorm van individueel maatwerk wel nodig blijkt te zijn, is deze tijdelijk en doelgericht.

De landelijke Hervormingsagenda Jeugd

De hierboven beschreven lokale en regionale ontwikkelingen op het gebied van Jeugd, lopen parallel aan de landelijke Hervormingsagenda Jeugd (2022–2030). Daarin is ook kostenbeheersing een belangrijk onderdeel. De looptijd van de Hervormingsagenda is nog twee jaar. De verwachting is dat in 2027 een tweede beoordeling door de commissie Van Ark in 2027 gepresenteerd wordt. Deze commissie beoordeelt op landelijk niveau of de gewenste beweging in de jeugdzorg tot stand komt, kijkt naar de ontwikkeling van de uitgaven en adviseert het rijk hoe om te gaan met een uitgavenontwikkeling die afwijkt van het landelijk financieel kader.

Wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdwet

In 2026 werkt het rijk aan een wetsvoorstel Wet reikwijdte Jeugdwet – onderdeel van de Hervormingsagenda –. Deze wet ingericht op het aanpakken van de overbelasting van de jeugdzorg. De kern van dit wetsvoorstel is het duidelijker afbakenen van de zorgplicht van gemeenten: wat valt wel en niet onder jeugdhulp, en hoe kan de toegang beter worden georganiseerd? Wanneer deze wet in werking treedt is op dit moment nog niet bekend.

Huishoudelijke ondersteuning zorg in natura

Het kabinet heeft het afschaffen van het abonnementstarief en het invoeren van een inkomensafhankelijke- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage met een jaar uitgesteld tot op zijn vroegst 1 januari 2028. De financiële effecten van het uitstel zijn verwerkt in deze begroting.

In verband met het uitstel zullen in 2027 de nodige voorbereidingen getroffen moeten worden voor de implementatie van de aangekondigde wetswijziging.

Nieuwe contracten met aanbieders Wmo Begeleiding en dagbesteding

In 2027 treden de in regionaal ZOU-verband voorbereide nieuwe contracten met aanbieders van Wmo-begeleiding en dagbesteding in werking. Met de nieuwe inkoop Wmo is de ambitie om in 2027 20% minder instroom van cliënten naar de tweedelijnsvoorzieningen te hebben. De bedoeling, zoals vastgelegd in de door de vijf ZOU-gemeenteraden vastgestelde Inkoopkoers ZOU, is om meer te verschuiven naar het voorliggend veld en oplossingen meer te zoeken in eigen kracht, eigen netwerk en algemene versterking van de lokale sociale basis. De nieuwe contracten kennen ook (meer dan voorheen) de mogelijkheid van groeps-aanbod. Het daadwerkelijke aantal bij dienstverleners in te kopen producten is onder meer afhankelijk van de rol van het Centrum van Elkaar als verwijzer.

Participatiewet in Balans

De laatste maatregelen van de Participatiewet in Balans treden in 2027 in werking. Met deze wetswijziging komt niet langer de regel, maar de mens centraal te staan. De wet biedt ruimte voor maatwerk, versoepelt de handhaving en vergroot de beleidsvrijheid van gemeenten. Hierdoor kunnen inwoners meer vanuit vertrouwen worden benaderd en worden belemmeringen voor participatie verkleind. Dit sluit aan bij de Strategische Kaders Werk en Inkomen 2024–2027. Een deel van de maatregelen is reeds in 2026 in werking getreden. De wetswijziging heeft met name consequenties voor de uitvoering door de Regionale Dienst Werk en Inkomen.

Wet proactieve dienstverlening

Met de Wet proactieve dienstverlening krijgen gemeenten de bevoegdheid om inwoners actief te wijzen op voorzieningen en uitkeringen waar zij mogelijk recht op hebben. Hiermee wordt beoogd het gebruik van regelingen te vergroten en de bestaanszekerheid van inwoners te versterken. Dit sluit aan bij de Strategische Kaders Werk en Inkomen 2024–2027. De wet treedt naar verwachting in 2027 in werking en heeft gevolgen voor dienstverlening van met name de Regionale Dienst Werk en Inkomen.

Innovatieagenda Werk en Inkomen

De Innovatieagenda is een gezamenlijke uitvoeringsagenda van de ZOU-gemeenten, RDWI en Biga en vloeit voort uit de Strategische Kaders 2024-2027. In de agenda staan ambities benoemd zoals: de inwoner centraal; ondersteuning vanuit passende nabijheid; werk voor iedereen en werken moet lonen; meer ruimte voor lokale inkleuring; samenhang werk en inkomen met bestaanszekerheid.

Deze ambities zijn vertaald naar concrete opgaven waar de gemeenten sinds 2024 gezamenlijk aan werken. Hieruit is onder andere het project 'ZOU Werkt!' voortgevloeid, waarin de RDWI en de Biga Groep nauwer gaan samenwerken om onze inwoners beter te ondersteunen bij het vinden en behouden van werk. In 2027 wordt, samen met de deelnemende gemeenten, verdere invulling gegeven aan dit project.

De Strategische Kaders Werk en Inkomen 2024–2027 loopt eind 2027 af. In 2027 wordt in samenwerking met de RDWI gestart met de voorbereiding van nieuwe strategische kaders voor de daaropvolgende periode.

Wijzigingen in het tijdelijk verblijfsrecht van Oekraïense ontheemden

De Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming voor Oekraïense ontheemden loopt af op 4 maart 2027. Het kabinet werkt aan nieuw beleid voor de periode daarna, waarbij ontheemden naar verwachting een tijdelijk transitiedocument krijgen. Hierdoor verschuift hun positie meer richting het reguliere stelsel, wat gevolgen kan hebben voor de gemeentelijke dienstverlening op het gebied van werk, inkomen en participatie. De precieze impact hiervan is op dit moment nog niet volledig duidelijk, maar zal met name aan de dienstverlening van de RDWI raken.

Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)

Vanaf 2027 worden het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en onderdelen van het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg samengevoegd in één nieuw akkoord: het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Met dit akkoord wil het Rijk inzetten op het versterken van de sociale basis en het beter benutten van voorzieningen dicht bij inwoners. Met dit akkoord wordt verder gewerkt aan het verminderen van de druk op de zorg, het versterken van de sociale basis en het beter benutten van voorzieningen dichtbij inwoners. Daarbij wordt voortgebouwd op wat er al is gestart vanuit IZA en GALA. Voor de uitvoering van het akkoord stelt het Rijk middelen beschikbaar via een specifieke uitkering. De brede regeling combinatiefuncties wordt een andere specifieke uitkering, waarin ook stimulering sport in wordt meegenomen. Omdat de definitieve bedragen nog niet bekend zijn, is in deze begroting uitgegaan van een voorlopige inschatting.

Regionale samenwerking in Zuid-Oost Utrecht

Opgaven in het sociaal domein worden veelal in regionaal verband aangepakt. De netwerksamenwerking ZOU met een meerjarig programmaplan en Utrechtse Heuvelrug als 'gastheergemeente' is in 2026 omgezet in een formele centrumregeling met aanvullende netwerk- afspraken. Aanleiding hiervoor was dat het Rijk wil dat Jeugdzorgregio's, zoals Zuidoost Utrecht, hun samenwerking voor de inkoop publiekrechtelijk vormgeven. De gemeente Utrechtse Heuvelrug fungeert vanaf 2027 als publiekrechtelijk vormgegeven centrumgemeente, die hieromtrent taken gaat uitvoeren namens en voor de andere gemeenten. Voor de regionale taken die daarbuiten vallen, blijft de netwerksamenwerking bestaan. Op termijn verkennen we of en welke keuzes er nog meer toekomstgericht mogelijk en nodig zijn in de samenwerking.

Start kleinschalige vluchtelingenopvang en opvang Oekraïense vluchtelingen

In februari 2024 is besloten om een kleinschalige opvanglocatie te realiseren voor asielzoekers in kantoorpanden aan de Regulierenring te Bunnik. Aanvankelijk zou de opvang begin 2025 starten. De gemeente heeft steeds aangedrongen bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) om vaart te maken en de afgesproken planning te halen. Het COA heeft echter meer tijd nodig voor de verbouwing van de panden dan verwacht. Het eerste pand aan de Regulierenring 22 is in juni van 2026 in gebruik genomen. Het tweede pand aan de Regulierenring 4 volgt in het eerste kwartaal van 2027. Uiteindelijk biedt de gehele locatie opvang voor 90 vluchtelingen die geplaatst worden door het COA, waaronder 20 minderjarige asielzoekers, en voor 40 Oekraïense vluchtelingen.

Voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen heeft het Rijk een nieuwe regeling vastgesteld. Er blijven middelen beschikbaar. De uitwerking en de consequenties zijn nog niet helemaal duidelijk voor gemeenten. In de komende maanden verwachten we deze duidelijkheid.

Producten

Product	Activiteiten
Maatschappelijke accommodaties	Huisvesting onderwijs
	Muziektent
	Jeugdaccommodatie Odijk
	Jeugdaccommodatie Werkhoven
	Accommodatie scouting Odijk
	Accommodatie algemeen
	Sportaccommodaties
	Accommodatie Yumbo
	Peutergroep 't Kruimeltje
	Exploitatievergoeding Stichting Sporthuis
	Peutergroep 't Grutje
	Peutergroep Het Dozijntje
Onderwijs	Openbaar onderwijs
	Bijzonder basisonderwijs
	Voortgezet speciaal onderwijs
	Onderwijsvoorzieningen
	Leerplicht
Sport	Peuteropvang en voorschoolse educatie
	Sportbeleid

Cultuur	Bibliotheek
	Culturele subsidies
	Cultuur
	Adviesraad Sociaal Domein
Informele hulp	Maatschappelijke subsidies
	Vluchtelingenwerk
	Vrijwilligersondersteuning
Algemene voorziening	Preventie jeugd
	Maatschappelijk werk
	Maatschappelijke ondersteuning
	Gezondheidszorg
	Preventie jeugd
Leerlingenvervoer	Leerlingenvervoer
Jeugdzorg	Jeugdzorg
WMO	Huishoudelijke ondersteuning
	Hulpmiddelen
	Doelgroepenvervoer
	Begeleiding
Inburgering	Inburgering
Participatie	Arbeidstoeleiding
	Wet Sociale werkvoorziening
	Kinderopvang
	Bijstandsverlening en inkomensvoorziening
	Minimabeleid
	Schuldhelpverlening
Overige kosten maatwerkvoorzieningen	Indicatiestelling
	Regionale samenwerking
	Evaluatie zorg
	Volwasseneducatie

Subsidieoverzicht

Soorten Subsidies

De subsidies zijn onder te verdelen in vier regelingen:

1. De algemene subsidieregeling (ASR)
2. Subsidieregeling Bunnik aan zet fonds (hierna BAZF)
3. Regeling voorschoolse educatie en peuteropvang
4. Subsidieregeling Sport 2017

Deze subsidies hebben hun grondslag in de Algemene subsidieverordening Bunnik (hierna: ASV) en de daarop gebaseerde subsidieregeling(en). De Algemene Subsidieverordening (ASV) bepaalt dat de gemeenteraad bij de vaststelling van de begroting één of meerdere subsidieplafonds kan vaststellen.

Algemene Subsidie Regeling (ASR)

In de subsidieregeling wordt de wijze van verdeling van de plafonds geregeld. Sinds 2021 worden de subsidies voor wettelijke taken en voorzieningen (Art. 3 ASR) buiten het algemene subsidieplafond gehouden. Het bedrag hiervoor in 2027 bedraagt € 657.158. De maximaal beschikbare subsidiebedragen worden per wettelijke taak of voorziening apart genoemd in de begroting. Op deze wijze concurreren deze subsidies dus niet met de beschikbare gelden voor niet-wettelijke taken. Het subsidieplafond voor de niet wettelijke taken is € 498.397.

Subsidieplafond voor wettelijke voorziening voorschoolse educatie en peuteropvang

In de gemeente Bunnik bieden we voorschoolse educatie voor peuters die dat nodig hebben. Het bieden van voorschoolse educatie en peuteropvang is een wettelijke taak. De middelen die vanuit het Rijk ontvangen worden in de vorm van een specifieke uitkering, zijn al langer ontoereikend om alle peuters die in aanmerking komen voor voorschoolse educatie een plek te bieden. Daarom wordt er vanuit de gemeente extra geïnvesteerd. Het subsidieplafond voorschoolse educatie en peuteropvang bedraagt in 2027 € 153.273.

Bunnik aan zet fonds (BAZF)

Deze subsidieregeling wil aanmoedigen dat inwoners zelf initiatieven ontplooiën om de verbinding en saamhorigheid in de Bunnikse gemeenschap te vergroten. Dit kunnen sociale initiatieven zijn, maar ook initiatieven die bijdragen aan de verbetering van een duurzame woon- en leefomgeving. De subsidiabele initiatieven moeten aantoonbaar bijdragen aan de versterking van verbinding en saamhorigheid in de samenleving. Met dit fonds kunnen eenvoudig en laagdrempelig nieuwe maatschappelijke initiatieven eenmalig worden ondersteund, die daarna zelfstandig verder kunnen. Het subsidieplafond van het Bunnik Aan Zet Fonds bedraagt in 2027 € 20.000.

Dit leidt tot de volgende overzichten:

Subsidiesoort	Bedrag
Subsidies wettelijke taken - buiten het subsidieplafond	€ 657.158
Subsidie overige activiteiten en jubilea binnen subsidieplafond	
<i>Totaal jaarlijkse subsidies</i>	€ 488.838
<i>Totaal eenmalige subsidies</i>	€ 9.559
Totaal subsidieplafond	€ 498.397
Subsidieplafond voorschoolse educatie en peuteropvang	€ 153.273
Subsidieplafond Bunnik Aan Zet Fonds	€ 20.000

De subsidies voor de wettelijke taken en voorzieningen (buiten algemene subsidieplafond) zijn als volgt gespecificeerd in de begroting:

Wettelijke taak en voorziening	Bedrag
<i>Jeugd- en jongerenwerk</i>	€ 203.049
<i>Begeleiding statushouders</i>	€ 118.171
<i>Bibliotheekwerk</i>	€ 327.589
<i>Jeugdcriminaliteitspreventie</i>	€ 8.349
Totaal wettelijke taken	€ 657.158

Beleidsindicatoren

Conform de BBV zijn de volgende beleidsindicatoren voorgeschreven:

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		Bunnik	Landelijk	Jaartal
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2,3	6,7	2024
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	17	28	2024
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Aantal per 1.000 inwoners 5 - 18 jaar.	1,9	2,3	2024
Niet sporters	%	30,6	42,5	2024
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	1.153,5	850,2	2023
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	3,0	6,0	2024
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	76,5	73,2	2025
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1,0	2,0	2024
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	122,8	281,2	2025
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	93,8	203,1	2024
Jongeren met delict voor rechter	% jongeren 12-21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen	1,0	1,0	2022
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	12,9	13,7	2025
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,5	1,0	2025
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	nb	0,4	2025
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	510	720	2024

NB: Bij de indicator “Banen” wordt het aantal banen weer gegeven in de verhouding tot het aantal inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar (arbeidsrechtelijke leeftijd). Dat betekent dat de economische situatie in de gemeente Bunnik dusdanig is dat het aantal beschikbare banen hoger is dan het aantal inwoners in deze leeftijdscategorie.

Verbonden partijen

In dit programma wordt gebruik gemaakt van onderstaande verbonden partijen:

Verbonden partij	Doel/ uitvoering van gemeenschappelijke taken van:
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) regio Utrecht	De GGDrU voert de wettelijke taken uit omtrent het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van de gemeente Bunnik.
Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (RDWI)	Het vervullen van de beleids- en uitvoerende taken omtrent de Participatiewet, de Wet sociale werkvoorziening, de Wet schuldsanering natuurlijke personen.

Incidentele baten en lasten

Voor een financieel robuuste begroting is het van belang dat incidentele baten niet worden ingezet ten behoeve van structurele lasten. Dit wordt op dit programma transparant gemaakt met behulp van onderstaand overzicht.

Eenmalige lasten	2027	2028	2029	2030
------------------	------	------	------	------

SPUK AZWA	136.854	164.699	190.174	
Hersteloperatie kinderopvangtoeslagenaffaire	5.000			
Regioplan U16 Beschermd wonen	160.022			
Lokale web gelden	17.000			
Eenmalige baten	2027	2028	2029	2030
SPUK AZWA	136.854	164.699	190.174	
SPUK Hersteloperatie kinderopvangtoeslagenaffaire	5.000			
Regioplan U16 Beschermd wonen	160.022			
SPUK lokale web gelden	17.000			

Wat mag het kosten?

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en baten	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
				2028	2029	2030
Lasten	18.902,3	19.631,6	19.969,4	19.135,8	18.979,7	19.509,4
Maatschappelijke accommodaties	2.259,6	2.473,5	2.681,2	2.312,4	2.411,0	2.742,4
Onderwijs	158,5	192,8	193,8	193,8	193,8	193,8
Sport	246,5	273,9	149,8	149,8	149,8	149,8
Cultuur	554,3	585,3	518,2	518,2	518,2	518,2
Informele zorg	298,2	330,3	338,4	338,4	338,4	338,4
Algemene voorziening	1.006,0	1.068,8	1.233,7	1.261,5	1.287,0	1.096,8
Leerlingenvervoer	270,5	284,5	291,9	291,9	291,9	291,9
Jeugdzorg	5.142,9	5.340,3	4.807,5	4.602,5	4.550,5	4.550,5
WMO	3.381,6	3.284,9	3.466,4	3.246,1	2.780,5	2.807,5
Inburgering	368,1	462,9	409,2	409,2	409,2	409,2
Participatie	4.907,7	4.840,9	5.541,2	5.374,1	5.380,6	5.387,6
Overige kosten maatwerkvoorziening	308,4	493,5	338,2	437,9	668,8	1.023,3
Baten	4.801,8	4.793,4	5.053,7	5.024,4	5.153,4	5.137,9
Maatschappelijke accommodaties	968,2	973,8	973,8	973,8	1.019,5	1.019,5
Onderwijs	76,4	64,0	64,0	64,0	64,0	64,0
Sport	167,5	177,0	50,3	50,3	50,3	50,3
Cultuur	63,0	-	-	-	-	-
Informele zorg	-	-	-	-	-	-
Algemene voorziening	-	-	136,9	164,7	190,2	-
Leerlingenvervoer	0,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
Jeugdzorg	108,0	-	-	-	-	-
WMO	284,5	244,3	290,1	226,1	226,1	226,1
Inburgering	241,4	288,7	227,8	227,8	227,8	227,8
Participatie	2.863,7	2.833,0	3.284,3	3.284,3	3.284,3	3.284,3
Overige kosten maatwerkvoorziening	28,6	208,1	22,0	28,9	86,7	261,4
Saldo lasten en baten	14.100,6-	14.838,2-	14.915,7-	14.111,4-	13.826,3-	14.371,4-

In deze begroting zijn de lasten voor Jeugdzorg en WMO als volgt gespecificeerd

Lasten	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
				2028	2029	2030
Lasten						
Jeugdzorg	5.142,9	5.340,3	4.807,5	4.602,5	4.550,5	4.550,5
- Jeugdhulp ambulant	3.716,3	3.444,6	3.308,3	3.308,3	3.256,4	3.256,4
- Jeugdhulp verblijf	878,1	945,2	610,4	610,4	610,4	610,4
- Uitvoeringskosten VT/JB/JR	302,6	312,3	280,2	280,2	280,2	280,2
- Jeugdhulp overig	150,8	481,8	446,0	241,0	241,0	241,0
- PGB jeugdhulp	95,1	156,4	162,6	162,6	162,6	162,6
WMO	3.381,6	3.284,9	3.466,4	3.246,1	2.780,5	2.807,5
- Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	359,2	446,4	425,2	425,2	425,1	425,0
- Huishoudelijke hulp (Wmo)	1.215,1	1.288,1	1.389,1	1.289,1	785,1	774,1
- Begeleiding (Wmo)	1.092,9	823,8	896,8	936,7	975,1	1.013,1
- Dagbesteding (Wmo)	447,8	405,2	421,2	421,2	421,2	421,2
- Overige maatwerk (Wmo)	116,3	153,9	160,0	-	-	-
- PGB WMO	150,3	167,5	173,9	173,9	173,9	173,9

Toelichting mutaties begroting 2026 – 2027

Er is een nadelig verschil van € 77.500 van 2027 ten opzichte van 2026. De volgende ontwikkelingen liggen hieraan ten grondslag:

De (oorzaken van de) belangrijkste verschillen (lasten)

- Bij het product maatschappelijke accommodaties is een nadelig verschil van € 207.700 ten opzichte van de begroting 2026. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door stijging van de rente lasten en groot onderhoud gebouwen. Tegenover deze lasten staat dekking uit de reserve grootonderhoud.
- Bij het product sport is een voordelig verschil van € 124.100 ten opzichte van de begroting 2026. De daling wordt voornamelijk veroorzaakt, omdat de specifieke uitkering gezond en actief leven in 2026 is beëindigd. De lasten van de nieuwe specifieke uitkering het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord zijn verplaatst naar het product algemene voorziening.
- Bij het product cultuur is een voordelig verschil van € 67.100 ten opzichte van de begroting 2026. De daling wordt voornamelijk veroorzaakt door het vervallen van de extra middelen voor de openbare bibliotheken in 2027 van € 100.000. Anderzijds is er een stijging van de lasten van € 20.100, omdat een gedeelte van de subsidie bibliotheekwerk is overgeheveld vanaf het product maatschappelijke accommodaties naar het product cultuur waardoor het volledige bedrag vanaf 2027 is opgenomen onder het product cultuur.
- Bij het product algemene voorziening is een nadelig verschil van € 164.900. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de lasten van € 136.900 van de nieuwe specifieke uitkering het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord. Daarnaast zijn er hogere lasten van de GGDrU op basis van de ontwerp-begroting GGDrU 2027 van € 20.700.
- Bij het product jeugdzorg is een voordelig verschil van € 532.900 ten opzichte van de begroting 2026. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de incidentele verhoging van de lasten van € 663.000 in de eerste bestuursrapportage 2026. Anderzijds zijn er nadelige effecten door de verwerking van de loon- en prijsbijstelling (OVA) voor 2027.
- Bij het product WMO is een nadelig verschil van € 181.400 ten opzichte van de begroting 2026. Van dit verschil wordt € 42.200 veroorzaakt door hogere verwachte lasten door demografische ontwikkelingen op basis van de compensatie vanuit het Rijk. Het restant van het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de verwerking van de loon- en prijsbijstelling (OVA).

- Bij het product inburgering is een voordelig verschil van € 53.600 ten opzichte van de begroting 2026. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere verwachte lasten bij de voorzieningen vanuit de Wet Inburgering.
- Bij het product participatie is een nadelig verschil van € 700.300 ten opzichte van de begroting 2026. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere lasten bij de gebundelde uitkering van € 526.200. Daarnaast zijn er hogere lasten bij re-integratie, de Wet Sociale Werkvoorziening en kinderopvang op basis van de ontwerpbegroting 2027 van de RDWI.
- Bij het product overige kosten maatwerkvoorziening is een voordelig verschil van € 155.200. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door het vervallen van de lasten in het kader van de specifieke uitkering integraal zorgakkoord (IZA) van € 36.050 en de lasten in het kader van de hervestigers (HAR+) van € 150.000.

De (oorzaken van de) belangrijkste verschillen (baten)

- Bij het product sport is een nadelig verschil van € 126.700 ten opzichte van de begroting 2026. Dit komt door het vervallen van de specifieke uitkering gezond en actief leven in 2027. De baten van de nieuwe specifieke uitkering het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord zijn opgenomen onder het product algemene voorziening.
- Bij het product algemene voorziening is een voordelig verschil van € 136.900. Dit verschil wordt veroorzaakt door de nieuwe specifieke uitkering het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord.
- Bij het product inburgering is een nadelig verschil van € 60.800. Dit verschil wordt veroorzaakt door een verwachte lagere specifieke uitkering voor de Wet Inburgering.
- Bij het product participatie is een voordelig verschil van € 451.300 ten opzichte van de begroting 2026. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere verwachte gebundelde uitkering (BUIG) vanuit het Rijk.
- Bij het product overige kosten maatwerkvoorzieningen is een nadelig verschil van € 186.100 ten opzichte van de begroting 2026. Dit verschil wordt veroorzaakt door het vervallen van de specifieke uitkering integraal zorgakkoord (IZA) van € 36.050 en de middelen vanuit het Rijk voor hervestigers (HAR+) van € 150.000.

Overzicht Overhead

Vanaf 2017 is conform het BBV verplicht een overzicht van de overheadkosten op te nemen in de begroting. In de programma's staan dan alleen nog de kosten vermeld die betrekking hebben op het primaire proces.

De definitie van overheadkosten luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Beleidsindicatoren

Conform de BBV zijn de volgende beleidsindicatoren voorgeschreven. In tegenstelling tot alle overige beleidsindicatoren zijn onderstaande indicatoren gebaseerd op eigen informatie en zijn er daardoor geen landelijke vergelijkende cijfers beschikbaar.

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		2027	2026	2025
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,8	7,9	7,6
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	6,8	7,4	6,3
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	936	915,8	877
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur derden	5,3%	4,6%	4,8%
Overhead	% van totale lasten	15,3%	16,7%	14,3%

Overhead

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en baten	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
		2028	2029	2030
Lasten	9.802,4	9.398,6	9.545,4	9.755,3
Salariskosten overhead	5.970,6	5.964,4	5.964,4	5.964,4
Overige personeelskosten	727,0	765,4	842,2	1.074,1
Gemeentehuis	792,5	398,3	434,6	430,2
Werkplekken + facilitaire voorzieningen	279,2	278,4	278,0	270,9
ICT	1.849,7	1.808,6	1.842,7	1.832,2
Overige uitvoeringskosten	183,5	183,5	183,5	183,5
Baten	290,5	291,2	296,3	300,7
Salariskosten overhead	176,1	176,1	176,1	176,1
Overige personeelskosten	-	-	-	-
Gemeentehuis	98,4	99,1	104,2	108,6
Werkplekken + facilitaire voorzieningen	16,0	16,0	16,0	16,0
ICT	-	-	-	-
Overige uitvoeringskosten	-	-	-	-
Saldo lasten en baten	9.511,9-	9.107,4-	9.249,1-	9.454,5-

Verbonden partijen

Er wordt gebruik gemaakt van onderstaande verbonden partijen:

Verbonden partij	Doel/ uitvoering van gemeenschappelijke taken van:
Regionale ICT-Dienst Utrecht (RID)	De RID wordt ingezet om de kwaliteit, beschikbaarheid en continuïteit van de gemeentelijke informatievoorziening te garanderen.
Regionaal Archief Zuid Utrecht (RAZU)	De deskundigheid, formatiegrootte en opslagcapaciteit in het gemeentelijk archiefdepot zijn onvoldoende om het beheer van het archief, zowel fysiek als digitaal, volledig zelfstandig uit te voeren. De intergemeentelijke samenwerking binnen het RAZU biedt kansen voor de professionalisering van het informatiebeheer en de archieffunctie.

Incidentele baten en lasten

Bij het overzicht overhead zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen.

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen/Onvoorzien

Naar aanleiding van de BBV voorschriften is een apart hoofdstuk voorgeschreven voor algemene dekkingsmiddelen. Hierin staan de lokale heffingen, algemene uitkering, dividend, saldo financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen.

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

Betreffende de lokale heffingen gaat het om die heffingen waarvan de besteding niet gebonden is. Voorbeelden hiervan zijn de OZB en de toeristenbelasting. In de gemeente Bunnik wordt de opbrengst onroerende zaakbelasting verhoogd met inflatie. Voor 2027 is de inflatie bepaald op 2,6%. Daarnaast wordt rekening gehouden met een waardestijging van 6,5% voor de woningen en een waardestijging van 2,75% voor de niet-woningen. Dit is gebaseerd op gegevens uit de meicirculaire 2026.

Voor de overige lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale lasten en heffingen. Voorbeelden van lokale heffingen waarvan de besteding wel gebonden is, zijn het rioolrecht en de afvalstoffenheffing. Deze heffingen worden op de desbetreffende programma's verantwoord.

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de gegevens uit de meicirculaire 2026 (Informatienota algemene uitkering). In de ramingen is, naast het effect van de uitkeringsfactor, rekening gehouden met de raming van het aantal inwoners en woningen. De bedragen zijn inclusief de decentralisatie uitkeringen.

Dividend

De gemeente Bunnik heeft deelnemingen in Vitens, de Bank Nederlandse Gemeente (BNG) en de Biga groep. Naar verwachting zal alleen van de BNG in totaal een dividenduitkering van € 7.500 worden ontvangen.

Onvoorzien

Het bedrag onvoorzien dient te worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. In de gemeente Bunnik wordt een post onvoorzien in zijn geheel in de begroting opgenomen. Na de ombuigingen is deze post komen te vervallen.

Vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn over het resultaat van bedrijfsmatige activiteiten, waarmee in concurrentie wordt getreden met private ondernemingen, vennootschapsbelasting verschuldigd. Voor de gemeente Bunnik vallen tot op heden alleen de activiteiten van de grondexploitaties en de reclame inkomsten onder de heffing. Het overgrote deel van de belastingdruk ligt bij de bouwgrond in exploitatie (BIE).

Voor 2025 is er een voorlopige aanslag opgelegd door de belastingdienst. Wat het effect voor de jaren daarna zal zijn is nog niet bekend hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. De verwachting is dat dit alleen effect heeft op de BIE.

Beleidsindicatoren

Conform de BBV zijn de volgende beleidsindicatoren voorgeschreven:

Naam indicator	Eenheid	Uitkomst		
		Bunnik	Landelijk	Jaartal
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	579,0	439,0	2026
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	11,8	8,4	2024
Demografische druk	%	88,4	71,3	2026
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	1358,0	993,0	2026
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	1556,0	1091,0	2026

Incidentele baten en lasten

Bij het overzicht algemene dekkingsmiddelen/onvoorzien zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen.

Algemene dekkingsmiddelen/onvoorzien

Lasten en baten	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
		2028	2029	2030
Lasten	195,5	200,5	206,5	781,5
Geldbeheer/ saldo financieringsruimte	6,3	6,3	6,3	6,3
Belastingen/ lokale heffingen	178,7	183,7	189,7	194,7
Algemene uitkering	10,5	10,5	10,5	10,5
Algemene baten en lasten/ onvoorzien	-	-	-	570,0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Baten	35.356,8	34.588,8	34.723,9	36.844,8
Geldbeheer/ saldo financieringsruimte	7,5	7,5	7,5	7,5
Belastingen/ lokale heffingen	8.147,2	8.148,4	8.223,8	8.485,7
Algemene uitkering	27.087,1	26.317,9	26.377,6	28.236,6
Algemene baten en lasten/ onvoorzien	115,0	115,0	115,0	115,0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Saldo lasten en baten	35.161,3	34.388,3	34.517,4	36.063,3
Mutatie reserves				
Toevoegingen	624,6	624,6	624,6	624,6
Onttrekkingen	1.937,8	1.364,2	1.279,2	1.423,0
Saldo mutatie reserves	1.313,2	739,6	654,6	798,4
Resultaat	36.474,5	35.127,9	35.172,0	36.861,6

Recapitulatie

Recapitulatie/Budgetautorisatie

(Bedragen x € 1.000)

Lasten en baten (x € 1.000)	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting		
				2028	2029	2030
Lasten						
01 - Dienstverlening, Veiligheid en Bestuur	10.057,2	10.864,7	12.678,6	11.642,1	11.510,6	11.887,8
02 - Fysieke Leefomgeving	12.009,5	20.556,6	21.230,4	28.271,0	29.868,4	32.752,1
03 - Sociaal Domein	18.902,3	19.631,6	19.969,4	19.135,8	18.979,7	19.509,4
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	460,1	360,6	348,6	353,6	359,6	934,6
Overzicht Overhead	8.853,4	9.356,7	9.802,4	9.398,6	9.545,4	9.755,3
Bedrag Vennootschapsbelasting	14,5	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bedrag voor Onvoorzien	-	153,1-	153,1-	153,1-	153,1-	153,1-
Saldo lasten	50.297,0	60.617,1	63.876,4	68.648,0	70.110,6	74.686,1
Toevoegingen reserves	2.039,8	1.249,6	624,6	624,6	624,6	624,6
Resultaat lasten	52.336,8	61.866,6	64.501,0	69.272,6	70.735,2	75.310,7
Baten						
01 - Dienstverlening, Veiligheid en Bestuur	2.395,9	2.304,5	4.338,9	3.113,1	3.005,3	2.879,2
02 - Fysieke Leefomgeving	8.454,2	16.851,5	17.676,5	24.014,3	25.277,8	28.183,4
03 - Sociaal Domein	4.801,8	4.793,4	5.053,7	5.024,4	5.153,4	5.137,9
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	33.868,4	34.097,2	35.356,8	34.588,8	34.723,9	36.844,8
Overzicht Overhead	350,2	252,9	290,5	291,2	296,3	300,7
Bedrag Vennootschapsbelasting	-	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bedrag voor Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Saldo baten	49.870,5	58.299,5	62.716,5	67.031,9	68.456,7	73.346,1
Onttrekkingen reserves	2.898,8	3.567,1	1.937,8	1.364,2	1.279,2	1.423,0
Resultaat baten	52.769,3	61.866,6	64.654,3	68.396,1	69.735,9	74.769,0
Saldo lasten en baten	426,5-	2.317,6-	1.159,9-	1.616,1-	1.653,9-	1.340,0-
Toevoegingen/onttrekkingen reserves	859,0	2.317,6	1.313,2	739,6	654,6	798,4
Resultaat	432,5	0,0	153,3	876,5-	999,2-	541,6-

Op bijgaand overzicht staan de budgetten per begrotingsprogramma. Elk programma is onderverdeeld naar lasten en baten. Binnen de budgetten zoals gespecificeerd onder de programma's is het college geautoriseerd de begroting uit te voeren.

Noodzakelijke mutaties op deze budgetten in de loop van het dienstjaar zullen aan de gemeenteraad worden voorgelegd met inachtneming van de bepalingen, zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld in de verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet, de zgn. Financiële verordening.

NB: De bedragen in de kolom Begroting 2026 zijn inclusief begrotingswijzigingen 2026.

Vaststellingsbesluit

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Bunnik in zijn openbare vergadering van 5 november 2026.

De griffier,

De burgemeester,

Paragrafen

1. Bedrijfsvoering

Inleiding

Met bedrijfsvoering worden alle ondersteunende taken bedoeld die nodig zijn om de inzet in inhoudelijke programma's mogelijk te maken. De bedrijfsvoering bestaat onder andere uit personeel en organisatie, informatisering en automatisering, huisvesting en financiën. Hieronder worden de ontwikkelingen in 2027 vermeld.

Procesmanagement

Het fundament van de dienstverlening van de gemeente Bunnik bestaat uit slim ingerichte processen. De wens van de inwoner is daarbij een belangrijk uitgangspunt, en wordt gezien in relatie tot de efficiency in dienstverlening. Enkele jaren geleden is gestart met het meer integraal, generiek en afdelingsonafhankelijk (her)inrichten en vastleggen van processen. Onder andere doelmatigheid, doeltreffendheid, continue procesbeheersing en structurele kwaliteitsverbetering komen daarbij aan bod. Deze aanpak wordt voortgezet om, samen met een gedegen (verbijzonderde) interne controle, een belangrijke basis te vormen voor het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording door het college van burgemeester en wethouders.

Personeelsbeleid

Het personeelsbeleid staat beschreven in het Personeelshandboek en in aanvullende beleidsnotities. Streven is dat de kwaliteit van de organisatie op peil blijft en dat er een goede bezetting is – zowel in aantal als in kwaliteit. Daarbij is het belangrijk dat iedereen prettig kan werken. De medewerkers en leidinggevenden worden ondersteund met gerichte trainingen en leren in de praktijk. Instrumenten zoals de gesprekscyclus en het vitaliteitsplan krijgen hierbij extra aandacht. Omdat de arbeidsmarkt krap is, wordt ingezet op een goed arbeidsmarktbeleid. De gemeente Bunnik wil een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven, met een inspirerende en plezierige werkomgeving en een creatieve aanpak om nieuw talent aan te trekken. Instroom en behoud van medewerkers pakken we samen op. Daarom wordt gewerkt aan het verbeteren van het wervings- en selectieproces, het introductieprogramma en het beleid om collega's aan ons te binden.

Digitale werkplek en apparatuur

Digitale middelen en apparatuur vormen de basis voor het dagelijks functioneren van de organisatie en zijn onmisbaar voor het uitvoeren van werkzaamheden en het leveren van dienstverlening aan inwoners en bestuur. Om continuïteit, veiligheid en gebruiksgemak te waarborgen, is het noodzakelijk dat deze middelen tijdig worden vernieuwd en professioneel worden beheerd.

Vervangen automatiseringsapparatuur 2027-2030

Niet alle apparatuur wordt vervangen binnen het basispakket van de RID Utrecht, bepaalde apparatuur wordt door de gemeente vervangen. In verband met het verlopen van de economische en de technologische levensduur wordt deze vervanging van hardware voorzien. Uitstellen van vervangen is risicovol omdat de organisatie afhankelijk is van de beschikbaarheid van hard- en software om daarmee continuïteit van dienstverlening te waarborgen.

Company Owned Devices (COD)

Vanaf het voorjaar 2026 verzorgt RID Utrecht de levering, ondersteuning en beheer van gestandaardiseerde apparatuur voor de digitale werkplek. Dit betreft laptops, mobiele telefoons en tablets voor zowel medewerkers als raadsleden. Alle apparaten worden geleverd met een standaard image en beveiligingsinstellingen die voldoen aan de BIO-standaarden. De RID beheert de volledige levenscyclus van alle hardware, inclusief registratie, onderhoud, eventueel reparatie, hergebruik en afvoer. De apparatuur blijft eigendom van de RID en wordt in bruikleen gegeven aan de deelnemers. De benaming van deze dienst is Company Owned Devices (COD).

De financiële gevolgen van COD zullen middels een apart college/raadsvoorstel worden uitgewerkt.

Huisvesting

In Bunnik was in het verleden flexplekken het uitgangspunt, de zogezegde Bunnikse Manier van Werken. Nu is dat hybride werken; hetgeen een combinatie is van activiteiten op locatie en op kantoor. Om de dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en partners goed vorm te geven, is een verkenning

gestart hoe het gemeentehuis qua huisvesting kan blijven aansluiten op onze laagdrempelige, toegankelijke en informele werkwijze.

Financiën

Het financieel beleid staat beschreven in de nota financieel beleid 2023. Hierin zijn de belangrijkste kaders op het gebied van activeren en afschrijven, reserves en voorzieningen, weerstandsvermogen en de uitgangspunten voor de begroting vastgesteld. Daarnaast is in 2020 een treasurystatuut vastgesteld waarin de kaders waarbinnen het college en de ambtelijke organisatie moeten blijven bij het beheer van de kasmiddelen en het aantrekken van geldleningen op de korte en de lange termijn (zie ook paragraaf financiering).

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Begrippen

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan “het vermogen van de gemeente om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde zijn taken voort te kunnen zetten”.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (dit zijn de middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar en de volgende jaren van het meerjarenperspectief. In de nota financieel beleid 2023 zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld met betrekking tot het weerstandsvermogen en risico management.

Weerstandsvermogen

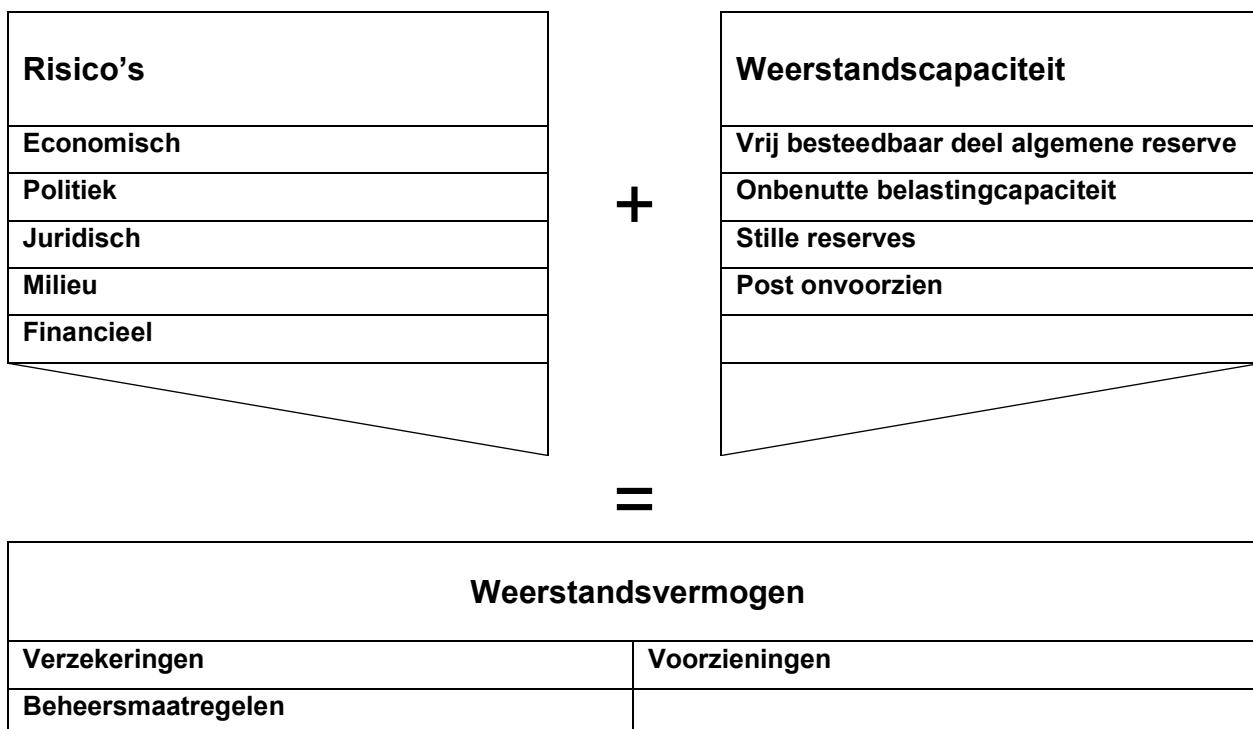
- Voor het opvangen van de geschatte risico's wordt gekozen voor een risico-profiel van 50% en hoger. Hiertoe wordt de bufferreserve ingezet.
- Indien risico's, welke vermeld zijn in de paragraaf weerstandsvermogen, zich voordoen, dan mag dit risico worden onttrokken uit de bufferreserve.
- Door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit wordt de ratio weerstandsvermogen berekend. Volgens de waarderingstabel, die als referentiekader wordt gebruikt, dient deze ratio hoger te zijn dan 1.0 om tot het oordeel voldoende te komen.

Strategie risico management.

Bij de jaarlijkse beoordeling van de aanwezige risico's dient de afweging worden gemaakt in hoeverre dit risico kan worden beïnvloed c.q. ongedaan gemaakt. Hierin zijn de volgende keuzes te onderkennen:

- Het risico kan worden vermeden.
- Het risico kan worden verminderd / beheerst.
- Het risico kan worden overgedragen.
- Het risico wordt geaccepteerd.

Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit. De relatie daartussen geeft het weerstandsvermogen aan volgens onderstaande figuur. Aan de hand van dit schema wordt het weerstandsvermogen van de gemeente Bunnik bepaald.

De risico's voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd.

Oorlog Oekraïne

De oorlog in Oekraïne heeft ook gevolgen voor de gemeente Bunnik. Dit kan gaan om de opvang van vluchtelingen door gemeente en particulieren, ondersteuning van vluchtelingen binnen de gemeente, verhoogde risico's voor digitale veiligheid en economische sancties voor Russische bedrijven. Het kabinet zal de kosten die gemaakt worden integraal vergoeden via een SPUK-regeling. Vanaf 1 juli 2026 geldt een overgangsregeling naar de Doelgroep Flexibele Regeling (DFR). De verdeling van de middelen kan wel een financieel effect geven, afhankelijk van het gekozen verdeelmodel door het Rijk en de duur van de regeling. Het is voor de gemeente Bunnik niet mogelijk om het precieze risico van de gevolgen van de oorlog in Oekraïne in te schatten. In het weerstandsvermogen is dit risico dan ook niet gekwantificeerd.

Bepaling weerstandsvermogen

Risicoprofiel

Voor de bepaling dat de kans zich voordoet is onderstaande verdeling aangehouden.

Omschreven als	Geschatte kans dat het risico zich in werkelijkheid voor zal doen
Uitgesloten	0%
Zeer onwaarschijnlijk	5%
Onwaarschijnlijk	10%
Uitzonderlijk	20%
Mogelijk	30%
Mogelijk aannemelijk	40%
Aannemelijk	50%
Aannemelijk waarschijnlijk	60%
Waarschijnlijk	70%
Zeer waarschijnlijk	90%
Voordoend	100%

Alle gemeentelijke bedrijfsactiviteiten zijn beoordeeld op mogelijke risico's. Op basis van deze beoordeling is de tabel in de bijlage III samengesteld. Van de geïnterviewde risico's is per risico de kans dat het risico zich voordoet en de financiële impact van het risico geschat. Tenslotte is aangegeven of het een structureel (S) of incidenteel (I) risico betreft.

Voor het gecalculeerd risicobedrag en de bijbehorende kans, welke resulteert in de financiële impact wordt verwezen naar de bijlage. Deze resulteert in de volgende tabel.

	Gecalculeerd Risicobedrag	Kans	DSCAPACITEIT
Uitgesloten	0	0%	0
Zeer onwaarschijnlijk	32.290.185	5%	1.614.509
Onwaarschijnlijk	4.644.000	10%	464.400
Uitzonderlijk	370.000	20%	74.000
Mogelijk	891.620	30%	267.486
Mogelijk aannemelijk	450.000	40%	180.000
Aannemelijk	1.635.333	50%	817.667
Aannemelijk waarschijnlijk	140.000	60%	84.000
Waarschijnlijk	0	70%	0
Zeer waarschijnlijk	0	90%	0
Voordoend	0	100%	0
Totaal	40.421.139		3.502.062
Benodigd bedrag bufferreserve o.b.v. risico-profiel 50%			901.667
Benodigd bedrag bufferreserve Kersenweide			2.958.202
Saldo begroot bufferreserve 1-1-27			3.859.868
Verschil			0

Voor het opvangen van de geschatte risico's is gekozen voor een risicoprofiel van 50% en hoger. Hiertoe wordt de bufferreserve ingezet. Bij een verschuiving van het risicoprofiel zal dat gevolgen hebben voor de grootte van de bufferreserve en de algemene reserve.

Ratio weerstandsvermogen

Hieronder is deze ratio per 1 januari 2027 weergegeven.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{10.287.731}{6.460.264} = 1,6$$

De ratio weerstandsvermogen is gedaald van 1,8 in 2026 naar 1,6 in 2027. Volgens de norm is een ratio van 1,6 ruim voldoende. De daling van de ratio wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- De benodigde weerstandscapaciteit is gestegen met € 977.561,- ten opzichte van de programmabegroting 2026 – 2029 en de beschikbare weerstandscapaciteit is gestegen met € 668.941. De stijging van de benodigde weerstandscapaciteit wordt veroorzaakt door de actualisatie van risico's, bijvoorbeeld op het gebied van grondexploitatie, garantstellingen leningen of het sociaal domein. De beschikbare weerstandscapaciteit is gestegen door een toename van de algemene reserve en stille reserve (toegenomen waarde ambtswoning).

Hoewel er geen algemene norm is voor de ratio van het weerstandsvermogen, wordt in veel gemeenten als referentiekader gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel. Aan deze waardering van het weerstandsvermogen zijn verder geen consequenties verbonden.

Weerstandsnorm		
Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	Uitstekend
B	1.4 – 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 – 1.4	Voldoende
D	0.8 – 1.0	Matig
E	0.6 – 0.8	Onvoldoende
F	< 0.6	Ruim onvoldoende

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

De BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft voor een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze zijn:

1. netto schuldquote (en: netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen);
2. de solvabiliteitsratio;
3. kengetal grondexploitatie;
4. structurele exploitatieruimte;
5. belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden (voorheen opgenomen onder paragraaf Lokale lasten en heffingen).

Ter beoordeling van de kengetallen kan het volgende schema gehanteerd worden:

Kengetal			
	Categorie A	Categorie B	Categorie C
	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130% >130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130% >130%
2. Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
3. Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
4. Structurele exploitatieruimte	Begr >0%	Begr = 0%	Begr <0%
5. Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

De cijfers die gepresenteerd worden bevatten cijfers van de jaarrekening 2025 en de begrotingscijfers van 2026 en verder. Bij de kengetallen netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn de begrotingscijfers 2027 geactualiseerd tot en met 1 juli 2026. Het kengetal structurele exploitatieruimte over 2026 betreft de primitieve begroting 2026.

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een daling van de netto schuldquote is positief, de schuldenlast daalt (oftewel: financiering geschiedt meer met eigen middelen).

(Bedragen x 1.000)	Jaarstukken	Begroting				
		2025	2026	2027	2028	2029
A Vaste schulden		21.553	38.950	36.750	45.850	51.450
B Netto vlottende schuld		2.876	2.876	2.876	2.876	2.876
C Overlopende passiva		8.653	8.653	8.653	8.653	8.653
D Financiële activa		61	61	61	61	61
E Uitzettingen < 1 jaar		7.214	18.086	3.897	17	3
F Liquide middelen		227	227	227	0	0
G Overlopende activa		7.152	7.152	7.152	7.152	7.152
H Totale baten (excl. Mutaties reserves))		49.870	58.299	62.716	67.032	68.457
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%		36,95%	42,80%	58,90%	74,81%	81,46%

Voor 2027 is de netto schuldquote 58,90%. Dit is kleiner dan 90% (zie schema: beoordeling kengetallen) en dit betekent dat het kengetal onder de categorie A minst risicovol valt.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De gemeente Bunnik heeft geen doorgeleende gelden. Hierdoor is de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen gelijk aan de netto schuldquote.

2. De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balans-

totaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

(Bedragen x 1.000)	Jaarstukken	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A Eigen vermogen	29.512	27.146	25.986	24.217	23.440	23.099
B Balanstotaal	67.321	76.547	77.592	84.746	89.405	89.255
Solvabiliteit (A/B) x 100%	43,84%	35,46%	33,49%	28,58%	26,22%	25,88%

Voor 2027 is de solvabiliteitsratio 33,49%. Dit is kleiner dan 50% en groter dan 20% (zie schema: beoordeling kengetallen) en dit betekent dat het kengetal onder de categorie B neutraal valt. De solvabiliteit is in 2027 vergelijkbaar met de begroting 2026.

3. Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

(Bedragen x 1.000)	Jaarstukken	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A Bouwgronden in exploitatie	8.080	8.901	12.288	13.839	14.962	16.854
B Totale baten (excl. mutaties reserves)	49.870	58.299	62.716	67.032	68.457	73.346
Grondexploitatie (A/B) x 100%	16,20%	15,27%	19,59%	20,65%	21,86%	22,98%

Voor 2027 is het kengetal grondexploitatie 19,59%. Dit is kleiner dan 20%. Conform het schema beoordeling kengetallen betekent dit dat het kengetal grondexploitatie onder de categorie A minst risicovol valt.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en lasten. Dit kengetal geeft aan welke ruimte de gemeente heeft om eigen lasten te dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De structurele lasten en baten worden berekend door eliminatie van de incidentele lasten en baten op de totale exploitatie. De toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn in de regel incidenteel, immers een reserve is op termijn besteed aan het doel waarvoor deze is gevormd. Alleen de meerjarige toevoegingen en onttrekkingen aan financieringsreserves of doorlopende bestemmingsreserves met als doel het dekken van structurele lasten en baten, worden als structureel aangemerkt. De structurele toevoegingen aan reserves worden bepaald door de totale mutaties op reserves te corrigeren voor verschuivingen tussen reserves en reserve-mutaties die voortvloeien uit incidentele lasten en baten. In bijlage III zijn overzichten opgenomen van de incidentele lasten en baten en zijn overzichten opgenomen van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves.

(Bedragen x 1.000)	Jaarstukken	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A Totale structurele lasten	45.724	48.266	63.876	68.648	70.111	74.686
B Totale structurele baten	46.035	46.688	62.715	67.031	68.456	73.345
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves	628	625	625	625	625	625
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	1.165	2.374	1.938	1.364	1.279	1.423
E Totale baten, exclusief mutaties reserves	49.870	56.921	62.716	67.032	68.457	73.346
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	1,7%	0,3%	0,2%	-1,3%	-1,5%	-0,7%

Gemeente Bunnik heeft voor 2027 een percentage van 0,2%. Conform het schema beoordeling kengetallen betekent dit dat het kengetal structurele exploitatieruimte in 2026 onder de categorie C, minst risicovol valt.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de onroerende zaakbelasting (OZB), de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in een jaar te vergelijken met het landelijk gemiddelde van voorgaand jaar.

	Jaarstukken	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	783	717	737	737	737	737
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	278	303	317	317	317	317
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	463	435	390	390	390	390
D Eventuele heffingskorting	0	0	0	0	0	0
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	1.524	1.455	1.444	1.444	1.444	1.444
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t -1	1.050	1.095	1.095	1.095	1.095	1.095
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	145,1%	132,9%	131,9%	131,9%	131,9%	131,9%

Voor 2027 is de belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden 131,9%. Dit is groter dan 105% (zie schema: beoordeling kengetallen) en dit betekent dat het kengetal onder de categorie C meest risicovol valt. Dit betekent een beperktere capaciteit van gemeente Bunnik om lokale lasten heffingen verder te verhogen bij financiële moeilijkheden. De cijfers die vermeld worden in de kolom 2025 komen uit de jaarrekening 2025 en de cijfers 2026 zijn de cijfers zoals vastgesteld bij de belastingverordeningen 2026 in de raad van 11 december 2025.

3. Lokale lasten en heffingen

Beleid

In 2027 worden de gemeentelijke belastingen en retributies, overeenkomstig het beleid vastgesteld in de nota financieel beleid, verhoogd met de prijsstijging (2,6% ten opzichte van 2026).

De tarieven van de afvalstoffenheffing en de rioolrechten worden gebaseerd op volledige kostendekking. Hierbij moet worden opgemerkt dat de compensabele BTW ook als kostenbestanddeel moet worden meegenomen. Weliswaar wordt deze BTW terugontvangen via het BTW compensatiefonds, maar daar tegenover staat een korting op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Daarnaast wordt de helft van de kosten van straatreiniging verdisconteerd in de rioolheffing.

Het tarief voor de onroerende zaakbelastingen wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de ozb als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken.

Kwijtscheldingsbeleid

Kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en onroerende zaakbelasting is mogelijk. Van de andere belastingen is geen kwijtschelding mogelijk. In grote lijnen wordt kwijtschelding verleend indien het netto besteedbaar inkomen onder de bijstandsnorm ligt die voor de betreffende gezinssituatie van toepassing is.

De volgende kwijtscheldingen zijn begroot:

Belastingsoort	Bedrag van de kwijtschelding (afgerond)
Afvalstoffenheffing	52.975
Rioolheffing	54.634
Totaal	107.609

Lokale lastendruk

Voor de lokale lastendruk wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen onder 5. Belastingcapaciteit.

Tarieven

Alle tarieven, met uitzondering van het tarief afvalstoffenheffing, worden in beginsel met het inflatiepercentage van 2,6% verhoogd ten opzichte van de tarieven van 2026. Daarnaast zijn er nog specifieke rekenmethodes van toepassing zoals hieronder toegelicht.

In de gemeente Bunnik is de berekeningssystematiek voor de tarieven van de onroerende zaakbelasting als volgt: het tarief onroerende zaakbelasting 2026 voor woningen en niet-woningen wordt verhoogd met de inflatie en gecorrigeerd voor het percentage waardedaling of waardestijging op grond van de jaarlijkse herwaardering van de onroerende zaken. Voor 2027 is de inflatie bepaald op 2,6%. Doordat de stijging van waarde van woningen en niet-woningen hoger is geweest dan de inflatie daalt het tarief.

De tarieven voor de onroerende zaakbelastingen 2027 worden in december 2026 definitief vastgesteld. Als gevolg van verdere waardeontwikkeling zullen de tarieven bij definitieve vaststelling afwijken van de begroting.

De tarieven voor de afvalstoffenheffing worden nu voorlopig berekend op basis van 100% kostendekkendheid. Deze tarieven kunnen mogelijk nog wijzigen. Dit zal plaats vinden bij het vaststellen van de belastingtarieven in de raadsvergadering van december. Het tarief voor eenpersoonshuishoudens blijft ongewijzigd op € 237. Het tarief voor meerpersoonshuishoudens daalt met 7,8% ten opzichte van 2026. De tariefdaling voor meerpersoonshuishoudens wordt veroorzaakt door een afname van de variabele kosten ten opzichte van 2026.

Het tarief voor de rioolheffing is gebaseerd op de in het Programma Water en Riolerings (PWR) berekende hoogte. Als gevolg van indexatie en geplande investeringen zoals Oranjebuurt, komt het tarief voor 2027 uit op € 317.

De tarieven voor toeristenbelasting worden gebaseerd op de tarieven van het voorgaande jaar en verhoogd met inflatie. Door afronding in de tarieven komt de stijging in onderstaande tabel uit op 2,5%.

In de volgende tabel worden de tarieven weergegeven zoals die voor 2027 gaan gelden.

Tarieven gemeentelijke belastingen en retributies 2026 - 2027

	2026	2027	Toename in %
Onroerende zaakbelastingen			
<i>Tarieven % van de WOZ waarde</i>			
Gebruikersbelasting voor onroerende zaken:			
- die niet in hoofdzaak tot woning dienen	0,3225%	0,3220%	-0,1%
Eigenarenbelasting voor onroerende zaken:			
- die in hoofdzaak tot woning dienen	0,1220%	0,1175%	-3,6%
- die niet in hoofdzaak tot woning dienen	0,4034%	0,4028%	-0,1%
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten			
Afvalstoffenheffing:			
- Eenpersoonshuishouden	€ 237,00	€ 237,00	0,0%
- Meerpersoonshuishouden	€ 435,00	€ 401,00	-7,8%
Rioolheffing			
Per heffingseenheid	€ 302,63	€ 317,00	4,7%
Toeristenbelasting			
Per overnachting:			
- op campings	€ 1,24	€ 1,27	2,5%
- in overige verblijfsaccommodaties	€ 3,91	€ 4,01	2,5%

Opbrengsten gemeentelijke belastingen en retributies 2027 - 2030

	2027	2028	2029	2030
Onroerende zaakbelastingen				
<i>Tarieven van de WOZ waarde</i>				
Gebruikersbelasting voor onroerende zaken:				
- die niet in hoofdzaak tot woning dienen	€ 1.310.116	€ 1.310.116	€ 1.310.116	€ 1.310.116
Eigenarenbelasting voor onroerende zaken:				
- die in hoofdzaak tot woning dienen	€ 5.166.152	€ 5.167.359	€ 5.177.015	€ 5.303.141
- die niet in hoofdzaak tot woning dienen	€ 1.670.947	€ 1.670.947	€ 1.670.947	€ 1.670.947
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten				
Afvalstoffenheffing:				
- Eenpersoonshuishouden	€ 547.173	€ 547.173	€ 547.173	€ 547.173
- Meerpersoonshuishouden	€ 1.881.594	€ 2.144.594	€ 2.285.802	€ 2.504.592
Rioolheffing				
Per heffingseenheid	€ 2.445.338	€ 2.684.482	€ 2.864.635	€ 3.002.695
Toeristenbelasting				
Per overnachting:				
- op campings	€ 109.084	€ 109.084	€ 109.084	€ 109.084
- in overige verblijfsaccommodaties	€ 298.857	€ 298.857	€ 298.857	€ 298.857
Standplaatsen				
Standplaatsen	€ 18.842	€ 18.842	€ 18.842	€ 18.842

Kostendekkendheid rioolheffing, reinigingsheffingen, leges omgevingsvergunning en overige leges

Vanaf 2017 worden de kosten van overhead centraal begroot. Dit betekent dat het niet langer mogelijk is om uit de producten alle kosten voor de tarieven, die maximaal kostendekkend mogen zijn, in een keer uit de uitvoeringsinformatie af te leiden. Daarom wordt in deze paragraaf, middels een overzicht, opgenomen hoe bij de berekening van tarieven wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Dit geldt voor de belastingen en rechten waarvoor uitsluitend kostendekkende tarieven mogen worden geheven, zoals bijvoorbeeld de rioolheffing en de tarieven van de leges.

De dekkingspercentages voor respectievelijk de rioolheffing, afvalstoffen- en reinigingsheffingen, leges omgevingsvergunning en de overige leges zijn als volgt:

Kostendekkendheid rioolheffing	Begroting 2027
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	-1.746.387
Extracomptabele kosten (straatvegen)	-175.500
Onderzoekskosten	-71.300
Inkomsten taakveld (en) excl. Heffingen	-
Netto kosten taakveld	-1.993.187
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	-218.114
BTW	-724.607
Totale kosten	-2.935.908
Opbrengst heffingen	2.935.908
Dekking	100%

Voor het tarief van de rioolheffing geldt dat deze 100% kostendekkend is. Dit is inclusief de onttrekking aan de voorziening egalisatiekosten riolering van € 490.569. De afwijking van de kostendekkende tarief t.o.v. begroting 2026 zit voornamelijk in de hogere directe kosten.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	Begroting 2027
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	-2.023.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	121.083
Netto kosten taakveld	-1.901.917
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	-110.714
BTW	-411.096
Totale kosten	-2.423.727
Opbrengst heffingen	2.423.727
Dekking	100%

Bij de berekening van de tarieven van afvalstoffenheffing is het beleid dat deze 100% kostendekkend zijn.

Kostendekkendheid omgevingsvergunningen	Begroting 2027
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	2.381.769
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-
Netto kosten taakveld	2.381.769
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	284.605
BTW	-
Totale kosten	2.666.374
Opbrengst heffingen	2.666.374
Dekking	100%

De kostendekkendheid van de leges omgevingsvergunning is 100%. De begrote opbrengsten zijn conform de woningbouwprognose en overige particuliere initiatieven.

Kostendekkendheid leges	Begroting 2027
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	-684.814
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-
Netto kosten taakveld	-684.814
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	-300.498
BTW	-
Totale kosten	-985.312
Opbrengst heffingen	581.531
Dekking	59%

Bovengenoemde tabel heeft betrekking op de overige leges. Hierbij kan gedacht worden aan de leges rijbewijzen en reisdocumenten, huwelijken en leges APV. Het percentage kostendekkendheid voor deze leges bedraagt 59%.³

³ De leges op paspoorten en rijbewijzen zitten aan het landelijk maximum tarief.

4. Verbonden partijen

Vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen voeren verbonden partijen vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf kan blijven doen. Er blijft voor de gemeenteraad nog steeds een kaderstellende -, controlerende - en financiële taak over (het vergt budgettaire beslag en de gemeente loopt daardoor risico's). In verband met de gemeentelijke belangen is het gewenst dat in de begroting en jaarrekening aandacht wordt besteed aan de verbonden partijen. Verbonden partijen zijn derde rechtspersonen waarin de gemeente Bunnik een bestuurlijk en financiële belang heeft.

Onder bestuurlijk belang wordt in dit verband verstaan: het hebben van een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die achtergesteld zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of dat financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het belang van verbonden partijen is dat deze vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan (blijven) doen. De gemeente houdt de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen zijn of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en/of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden.

Het tweede belang betreft het budgettaire beslag en de financiële risico's die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Beleid op verbonden partijen

Zowel bestuurlijk als ambtelijk wil Bunnik een actieve rol spelen in de regio om zo de positie verder te verstevigen en de ambities zo goed als mogelijk te vervlechten met regionale programma's en projecten. Daarom wordt ingezet op het vormen van allianties met buurgemeenten, regiopartners, bewoners, ondernemers, organisaties, instellingen en marktpartijen. Het deelnemen in verbonden partijen past binnen dat streven, waarbij als aandachtspunt geldt dat dit in het belang is van onze inwoners en bijdraagt aan de bestuurskracht.

Overzicht verbonden partijen						
Gemeenschappelijke regelingen		Programma / Overzicht	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
1	Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)	1	245.500	250.500	256.500	261.500
2	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	1	1.281.000	1.319.000	1.319.000	1.326.000
3	Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)	2	3.254.081	3.615.000	3.810.000	4.110.000
4	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht (ODU)	2	819.555	819.555	819.555	819.555
5	Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) regio Utrecht	3	880.485	880.485	880.485	880.485
6	Gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (RDWI)	3	5.881.787	5.661.907	5.668.319	5.675.395
7	Gemeenschappelijke regeling Regionale ICT - Dienst Utrecht (RID)	Overhead	825.000	766.000	766.000	766.000
8	Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) te Wijk bij Duurstede	Overhead	129.850	130.885	131.297	131.297
9	Afval Verwijdering Utrecht (AVU) te Soest	Verrekening via RMN				
Overige verbonden partijen						
10	Stuurgroep Kromme Rijnlandschap	2	34.153	34.153	34.153	34.153

Vennootschappen en coöperaties

- 11 Bank Nederlandse Gemeenten
- 12 Vitens
- 13 BIGA Groep

Stichtingen en verenigingen

Geen

1. Belastingsamenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)

Waarom wordt de GR ingezet

Uitvoeringsinstantie voor het heffen en innen van gemeentelijke belastingen en de uitvoering basisregistratie WOZ.

Visie

BghU borgt de continuïteit van de taakuitvoering en streeft een permanente verbetering na van de kwaliteit en klantvriendelijkheid van het belastingproces ten behoeve van haar deelnemers.

Zij heeft oog voor het belang van burgers, instellingen en bedrijven en probeert hen zoveel mogelijk te faciliteren. Een belangrijk aspect daarbij is de vergaande digitalisering van het belastingproces om zo de vraagbaakfunctie en de contactmogelijkheden op de momenten dat burgers, instellingen en bedrijven dat wensen te optimaliseren. Zij sluit daarbij aan op de KCC- ontwikkeling bij de gemeenten.

BghU staat borg voor een adequate uitvoering en het ophalen van de juiste belastingopbrengst. BghU streeft daarbij naar verlaging van de maatschappelijke kosten door onder meer samen te werken (zowel horizontaal met meerdere gemeenten als verticaal met waterschappen).

BghU heeft de ambitie om op middellange termijn gezien te worden als toonaangevend samenwerkingsverband op het gebied van belastingen, waarbij er een goede verhouding is tussen de prijs en de kwaliteit van de dienstverlening.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

De BghU is belast met de waardering van de onroerende zaken en de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.

Essentiële ontwikkelingen

Een van de uitkomsten van het verbeterplan dienstverlening (afgerond begin 2026) ziet op de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling van een uitvoeringsorganisatie naar een openbaar lichaam met een geëleed bestuur. De verwachting is dat over de feitelijke wijziging van de gemeenschappelijke regeling door de verschillende deelnemers in de loop van 2026 een definitief besluit is genomen en dat de uitvoering van dit besluit in 2027 zal plaatsvinden.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Het totaal aantal stemmen binnen het bestuur van de BghU bedraagt 200. De gemeente Bunnik heeft hierin 3 stemmen. Dit komt overeen met een stempercentage van 1,5% voor de gemeente Bunnik.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Niet van toepassing.

1. Belastingsamenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen (bron begroting 2027)	€ 480.870	€ 480.870
Vreemd vermogen (bron begroting 2027)	€ 7.615.343	€ 9.290.130
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2027)	€ 0	€ 0

2. Veiligheidsregio Regio Utrecht (VRU) te Utrecht

Waarom wordt de GR ingezet

Op 1 oktober 2010 is de Wet op de Veiligheidsregio's (WVR) in werking getreden. In deze wet en bijbehorende uitvoeringsbesluiten zijn de taken en bevoegdheden van de veiligheidsregio's neergelegd. Samengevat: het bestuur van de Veiligheidsregio is belast met het voorkomen van branden, rampen en crisis, de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio; het gecoördineerd optreden in geval van een ramp of crisis en als laatst de uitvoering van de brandweertaken, de geneeskundige hulpverlening en de ondersteuning bij de uitvoering van de gemeentelijke crisisbeheersingstaken.

De gemeentebesturen zijn primair verantwoordelijk voor deze taken. De VRU is een samenwerkingsverband van en voor de Utrechtse gemeenten.

Voor de uitvoering van haar wettelijke taken dient de VRU, als onderdeel van een cyclisch proces iedere vier jaar de volgende documenten vast te stellen:

- Een regionaal risicoprofiel;
- Een beleidsplan;
- Een regionaal crisisplan

Visie

Een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionaal bestuur. Door de gecoördineerde aanpak zijn hulpverleningsdiensten beter en gemakkelijker aan te sturen.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Brandpreventie, brandrepressie, rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Essentiële ontwikkelingen

De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) zet sterk in op het vergroten van de zelfredzaamheid van burgers, met name door het bevorderen van veerkracht en weerbaarheid. In de huidige tijd, waarin de kans op grootschalige incidenten – zoals een langdurige stroomuitval of een cyberaanval – als aanzienlijk wordt beschouwd, wordt binnen de VRU actief gewerkt aan het versterken van de zelfredzaamheid binnen de samenleving. Tegelijkertijd wordt vanuit de VRU verwacht dat gemeenten een groot deel van hun crisisbeheersing zelfstandig op orde hebben. Deze ontwikkeling speelt zich af tegen de achtergrond van aanstaande bezuinigingen vanuit de Rijksoverheid. In dit kader hebben gemeente de VRU gevraagd om financiële besparingen door te voeren, hierop is ingestemd met het behouden van een nullijn.

Een ander lopend proces is huisvesting. Het algemeen bestuur heeft de bestuurlijke opdracht gegeven om te komen tot een toekomstbestendige organisatie van de huisvesting van brandweerposten, met versterking van regionale samenhang en behoud van oog voor lokale belangen maar ook vanwege het huidige verschil in onderhoud en kwaliteit.

Er is hier sprake van een te maken keuze uit 3 scenario's. Bij scenario 1 en 2 blijven de kazernes eigendom van de gemeenten. Bij scenario 3 worden de kazernes eigendom van de VRU. De uiteindelijke beslissing kan van invloed zijn op de toekomstige deelnemersbijdragen en/of kosten van kazernes in gemeentelijk beheer.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Iedere deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling heeft een aantal stemmen op basis van verschillende categorieën van inwonersaantallen (26 aangesloten gemeenten). Voor de gemeente Bunnik geldt dat zij in de categorie inwoners 1 t/m 20.000 valt en daarmee 1 stem heeft. Op basis van de inwonersaantallen 2023 zijn er onder de 26 aangesloten gemeenten in totaal 72 stemmen. Dit komt overeen met een stempercentage van 1,39% voor de gemeente Bunnik.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen.

2. Veiligheids Regio Utrecht (VRU) te Utrecht	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen (bron begroting 2027)	€ 2.641.000	€ 3.004.000
Vreemd vermogen (bron begroting 2027)	€ 102.273.000	€ 103.531.000
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2027)	€ 0	€ 0

3. Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)

Waarom wordt de GR ingezet

RMN is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, inclusief de exploitatie van het recyclestation, en het reinigen van de openbare ruimte. De gemeente Bunnik heeft naast deze basistaak van RMN taken op het gebied van onderhoud van het groen in de openbare ruimte en kleine civiele werkzaamheden bij RMN ondergebracht. Deze zogenaamde additionele taken worden afzonderlijk in de begroting verantwoord om vermenging met de basistaak te voorkomen.

Visie

Het is de ambitie van RMN om een professionele en duurzame speler te zijn in het beheer van de openbare ruimte. RMN streeft daarbij naar een maximale samenwerking met andere in de openbare ruimte acterende partijen. De samenwerkingsrelatie met onder meer werkvoorzieningsschappen en kringloopbedrijven maakt daar onderdeel van uit.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Afvalinzameling, beheer afvalbrengstation en beheer openbare ruimte

Essentiele ontwikkelingen

Begin 2026 heeft de secretaris-directeur de organisatie verlaten en er is een interim secretaris-directeur aangesteld. In 2026 wordt er een nieuw beleidsplan met een horizon tot 2029 opgesteld.

RMN heeft te maken met kostenstijgingen (loonkosten, onderhoudskosten, transportkosten etc.) die zijn weerslag hebben op de kosten en uitvoering van hun werkzaamheden.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Er zijn 6 aangesloten deelnemers. Iedere deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling heeft 1 stem. Dit komt overeen met een stempercentage van 16,67% voor de gemeente Bunnik.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Er zijn geen deelnemers vertrokken of erbij gekomen.

3. Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN) te Soest	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen (bron begroting 2027)	€ 233.000	€ 0
Vreemd vermogen (bron begroting 2027)	€ 34.626.000	€ 35.362.000
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2027)	€ 0	€ 200.000

4. Omgevingsdienst Utrecht

Fusie

De Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) is per 1 januari 2026 gefuseerd met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) tot de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Alle 27 deelnemers hebben destijds, met toestemming van de gemeenteraden respectievelijk Provinciale Staten, ingestemd met de gemeenschappelijke regeling voor de ODU.

Waarom wordt de GR ingezet

De ODU heeft als robuuste omgevingsdienst de expertise in huis om de deelnemende gemeenten en provincie op het brede terrein van milieu en duurzaamheid efficiënt en effectief te ondersteunen, zowel beleidsmatig als op het gebied van vergunningverlening en - handhaving (de VTH-taken).

Visie

Dagelijks werkt de ODU aan een veilige, gezonde, schone en duurzame leefomgeving in de hele provincie Utrecht. Samen met en voor gemeenten en provincie, in contact met de regiopartners en voor inwoners en bedrijven. De ODU draagt bij aan de realisatie van hun plannen, steeds gefocust op de impact ervan op de leefomgeving. Toetsend aan wet- en regelgeving. In het belang van natuur en milieu.

De ODU is een impact-gedreven werkgever. Ze is de stuwende en verbindende kracht in de regio en een autoriteit op het werkgebied. De ODU faciliteert samenwerking tussen partijen bij opgaven die gemeentegrenzen en domeinen overstijgen. Door haar centrale positie in het speelveld, kennis en ervaring pakt de ODU een proactieve adviserende en soms prikkelende rol bij het aankaarten én oplossen van de lokale en regionale maatschappelijke opgaven van vandaag en morgen.

De gedreven en deskundige ODU professionals handelen objectief, zelfstandig en in onafhankelijkheid. De ODU werkt risicogericht, op basis van feiten, data en objectieve waarnemingen. Tegelijkertijd kent de ODU de lokale situatie en ontwikkelingen in het werkgebied. De ODU is altijd transparant, consequent en duidelijk naar alle belanghebbenden. De ODU vernieuwt continue om haar dienstverlening optimaal aan te laten sluiten op de toenemende complexiteit van de vraagstukken van morgen.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

De ODU adviseert de deelnemende gemeenten en provincie op het gebied van bodem, geluid, luchtkwaliteit, archeologie, klimaat/ energie, duurzaamheid, asbest en diverse andere milieuonderwerpen. De ODU verleent vergunningen, houdt toezicht en handhaaft als dat nodig is. De ODU voert haar taken in mandaat met professionaliteit, integriteit en kwaliteit uit. Dit doet ze realistisch, doelmatig, effectief en efficiënt.

Essentiële ontwikkelingen

Boekjaar 2026 was voor de ODU het opstartjaar na de fusie, waarin de nieuwe organisatie is ingericht en de bestaande taken adequaat zijn blijven uitgevoerd. Voor 2027 ligt het accent op het verder doorontwikkelen en consolideren van de organisatie, alsmede op het continueren van de implementatie en integratie van de Omgevingswet in de werkwijze.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Na de fusie zijn er 27 aangesloten deelnemers (26 gemeenten en 1 provincie). Iedere deelnemer heeft in het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling één stem. Dit komt overeen met een stempercentage van 3,7% voor de gemeente Bunnik.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Er zijn ten opzichte van 2026 geen deelnemers vertrokken of bijgekomen. Sinds de fusie zijn alle gemeenten uit de provincie Utrecht, inclusief de provincie Utrecht zelf, deelnemer in de gemeenschappelijke regeling.

4. Omgevingsdienst Regio Utrecht te Utrecht	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen (bron begroting 2027)	€ 1.710.200	€ 3.200.000
Vreemd vermogen (bron begroting 2027)	€ 6.931.100	€ 9.693.300
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2027)	€ 0	€ 0

5. Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU) te Utrecht

Waarom wordt de GR ingezet

GGD regio Utrecht (GGDrU) is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor de 26 gemeenten in de regio Utrecht. Taken hierbinnen zijn onder andere infectieziektebestrijding, preventieprogramma's en gezondheidsbevordering, jeugdgezondheidszorg (JGZ), rijksvaccinatieprogramma en toezicht op onder andere kinderdagverblijven en Wmo-aanbieders. Dit doet de GGDrU door risico's voor de gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen.

Visie

De visie van de GGDrU is om in gezamenlijkheid met gemeenten en andere organisaties te werken aan een gezonde en veilige omgeving voor alle inwoners in de regio Utrecht. Ze werken aan een samenleving waarin iedereen wordt uitgenodigd om mee te doen en gezonde keuzes te maken, en waarin gezondheidsbedreigingen alert worden gesignaleerd. In de visie van GGDrU versterken gezondheid en preventie elkaar. Gezondheid is zowel doel op zich als middel, bijvoorbeeld om mee te kunnen doen. Gezondheid is van invloed op het dagelijks functioneren in het werk of op school. Andersom is het hebben van werk of het volgen van een opleiding van grote invloed op gezondheid en het ontwikkelen van gezondheidsvaardigheden. De visie van de gemeente Bunnik en de visie van de GGDrU komen wat dat betreft overeen.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Daarnaast verleent de GGDrU ook hulp als er incidenten uitbreken in de regio, bijvoorbeeld na een uitbraak van voedselvergiftiging of een infectieziekte en zorgt de GGDrU ervoor dat ze zijn toegerust op snelle hulpverlening bij eventuele crisis of rampen. Zij doen dit in nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio Utrecht op gebied van Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie (GHOR). De kern van het werk van GGDrU is het signaleren en voorkomen van gezondheidsrisico's en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen.

Essentiële ontwikkelingen

In het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) heeft de GGDrU in 2024 twee projectleiders aangesteld om het programma Kind naar Gezonder Gewicht uit te werken in de sub regio ZOU. Voor alle gemeenten is een routekaart uitgewerkt voor en door professionals die meer duidelijkheid geeft over rollen, verantwoordelijkheden en verwijsmogelijkheden.

De GGDrU is moment bezig met een transformatieopdracht. Zij wil transformeren van een organisatie die vaak wordt gezien als uitvoeringsgericht, naar een hoogwaardige strategische kennis- en adviespartner voor gemeenten. Deze verandering komt voort uit de wens om toekomstbestendiger te worden. Door een sterkere positie in te nemen als strategische partner kan er efficiëntere bredere samenwerking ontstaan tussen GGDrU, gemeenten en ketenpartners. De thema's die in deze opdracht voorop staan zijn: de mentale gezondheid van jeugd, uitdagingen op het gebied van (dubbele) vergrijzing en het belang van een gezonde en veilige leefomgeving voor alle inwoners van de regio.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Er zijn in totaal 26 aangesloten deelnemers. Het totaal aantal stemmen binnen het bestuur van de GGDrU bedraagt 70 zoals is vastgesteld in de gemeenschappelijke regeling. De gemeente Bunnik heeft hierin 1 stem. Dit komt overeen met een stempercentage van 1,43% voor de gemeente Bunnik.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen.

5. Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU) te Utrecht	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen (bron begroting 2027)	€ 2.800.000	€ 2.486.000
Vreemd vermogen (bron begroting 2027)	€ 27.464.000	€ 32.070.000
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2027)	€ 0	€ 0

6. Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI) te Zeist

Waarom wordt de GR ingezet

Samenwerking met de buurgemeenten op een aantal onderling samenhangende wettelijke taken biedt betere voorwaarden voor het vergroten en borgen van klantgerichtheid, kwaliteit, continuïteit, doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering en dienstverlening.

Visie

De Regionale Dienst Werk en Inkomen streeft naar een inclusieve samenleving waarin iedereen een waardevolle bijdrage kan leveren en het leven naar eigen inzicht kan vormgeven. Werk (betaald of onbetaald), voldoende inkomen, taalbeheersing en kennis van normen en waarden vormen hiervoor essentiële voorwaarden. Ondersteuning wordt georganiseerd op een manier die aansluit bij de leefwereld van de inwoner en logisch en nabij voelt. Vertrouwen, preventie, maatwerk en samenwerking met ketenpartners staan centraal in de dienstverlening. Door te focussen op bestaanszekerheid, zinvolle dag-invulling en integratie, wordt gewerkt aan een toekomst waarin inwoners hun lasten kunnen dragen, mee kunnen doen naar vermogen en zich kunnen ontwikkelen.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

De Regionale Dienst Werk en Inkomen vervult de beleids- en uitvoerende taken zoals opgenomen in de Participatiewet, de Wet sociale werkvoorziening, de Wet Inburgering (2021), de Wet schuldsanering natuurlijke personen en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Essentiële ontwikkelingen

1. Begin 2026 hebben de colleges de RDWI en de Biga Groep opdracht gegeven om uitvoering te geven aan het project 'ZOU Werkt!'. Dit project is gericht op het realiseren van een integrale uitvoering van re-integratie, in nauwe samenhang met inkomensdienstverlening, met als einddoel de vorming van één organisatie voor re-integratie in 2030. Deze opdracht vloeit voort uit de Strategische Kaders 2024–2027. In 2027 werken RDWI, Biga Groep en de betrokken gemeenten samen aan de verdere uitwerking en implementatie van dit project.
2. In 2027 treedt de Wet Participatiewet in balans volledig in werking. Deze wet heeft tot doel de huidige Participatiewet te hervormen en introduceert meer dan twintig maatregelen om inwoners effectiever te ondersteunen bij het vinden van werk of andere vormen van participatie.

Kernbegrippen in deze hervorming zijn vertrouwen en de menselijke maat. De inwerkingtreding van deze wet heeft effect op de dienstverlening van de RDWI.

3. Nieuwe wet- en regelgeving die naar verwachting in 2027 in werking treedt, zoals de Wet proactieve dienstverlening en wijzigingen in het tijdelijk verblijfsrecht van Oekraïense ontheemden, raken de dienstverlening van de RDWI. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de precieze gevolgen hiervan zullen zijn. Het rijksbeleid blijft daarmee richting 2027 een onzekere factor.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Er zijn 5 aangesloten deelnemers. Iedere deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling heeft een gelijk aantal stemmen. Dit komt overeen met een stempercentage van 20% voor de gemeente Bunnik.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen

6. Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI) te Zeist	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen (bron begroting 2027)	€ 980.000	€ 531.000
Vreemd vermogen (bron begroting 2027)	€ 12.023.000	€ 13.665.000
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2027)	€ 0	€ 0

7. Regionale ICT-Dienst (RID) Utrecht te Doorn

Waarom wordt de GR ingezet

De RID wordt ingezet om de kwaliteit, beschikbaarheid en continuïteit van de gemeentelijke informatievoorziening te garanderen.

Visie

De RID is de ICT-partner die ervoor zorgt dat de medewerkers van de verbonden organisaties hun digitale werkzaamheden effectief en veilig kunnen uitvoeren.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

De RID levert diensten en oplossingen op het gebied van ICT en informatievoorziening waarbij de klantvraag centraal staat. De RID is de ICT-partner van de deelnemende gemeenten met kennis van de digitale gemeente, focus op lokale overheden en begrip van gemeentelijke processen. Samen met de deelnemers maakt de RID innovaties met ICT mogelijk.

Essentiële ontwikkelingen

Het belang en de noodzaak van informatievoorziening en informatiebeveiliging zijn de afgelopen jaren duidelijk veranderd en nemen verder toe. In de komende jaren vindt – in ieder geval voor Bunnik – een verdere intensivering plaats van de ICT-samenwerking op het gebied van informatiemanagement, informatiebeveiliging en privacy, onder andere in het kader van de ‘Stip op de Horizon’. Daarbij neemt de RID een sterkere regierol op het gebied van informatiebeveiliging en het inrichten van een crisisorganisatie.

De visie op de digitale werkruimte vormt daarbij de kapstok voor de strategie van de RID in de komende jaren. Dit vraagt om duidelijke keuzes in de verdeling van regie en verantwoordelijkheden tussen de RID en de deelnemende gemeenten.

Een belangrijke ontwikkeling binnen deze strategie is de modernisering van de werkplek. Dit omvat het uitfasen van traditionele omgevingen, zoals netwerkschijven en de Citrix-omgeving, en de overgang naar een cloudgebaseerde werkomgeving.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Er zijn 7 aangesloten deelnemers. Iedere deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling heeft 1 stem. Dit komt overeen met een stempercentage van 14,29% voor de gemeente Bunnik.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen.

7. Regionale ICT-Dienst (RID) Utrecht te Doorn	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen (bron begroting 2027)	€ 87.000	€ 109.000
Vreemd vermogen (bron begroting 2027)	€ 4.963.000	€ 8.843.000
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2027)	€ 0	€ 184.000

8. Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) te Wijk bij Duurstede

Waarom wordt de GR ingezet

De deskundigheid, formatiegrootte en opslagcapaciteit in het gemeentelijk archiefdepot zijn onvoldoende om het statische archief te kunnen opslaan en de archieffunctie zelfstandig uit te voeren. Daarnaast biedt de samenwerking kansen voor verdere professionalisering en efficiency.

Visie

Het RAZU is zowel een strategische als een uitvoerende partner op het gebied van de kwaliteit en rechtmatigheid van het informatiebeheer. Samen zorgen gemeenten en RAZU dat de gemeentelijke archieven betrouwbaar en duurzaam toegankelijk blijven.

Voor de burgers in het verzorgingsgebied is het RAZU een publieksgerichte erfgoedinstelling die met en voor hen historische informatie veiligstelt, verrijkt en laagdrempelig toegankelijk maakt en zo bijdraagt aan het vergroten van de regionaal-historische kennis.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Het Regionaal Archief Zuid-Utrecht heeft een tweeledig doel: het uitvoeren van de Archiefwet 1995 voor de gemeenten en het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op cultuurhistorisch gebied door het opbouwen, beheren en voor het publiek beschikbaar stellen van een brede collectie historische bronnen.

Essentiële ontwikkelingen

Naar verwachting wordt op 1 januari 2027 de gemoderniseerde Archiefwet van kracht. De belangrijkste wijzigingen die deze met zich meebrengt zijn: een verkorting van de overbrengingstermijn van 20 naar 10 jaar, een verandering van de openbaarheidsregels en een toetsing van de kwaliteit van het beheer van de overgebrachte archieven aan de wettelijke eisen. Daarbij is het RAZU actief bezig met het opzetten van een e-depot. Dit betekent dat ook lang te bewaren digitale stukken overgedragen worden naar het RAZU voor de loop van de tijd, en (digitaal) in te zien zijn voor inwoners in het verzorgingsgebied. Een laatste belangrijk thema is de kwaliteit van dienstverlening. Gezien de bezuinigingen van gemeenten ook de GR'en raken betekent dit een versobering van de dienstverlening van het RAZU.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Het totaal aantal stemmen binnen het bestuur is 24, waarvan gemeente Bunnik er 2 heeft (8,3%). Daarnaast zitten de gemeenten Houten en Utrechtse Heuvelrug op de grens van de 50.000 inwoners en is het niet ondenkbaar dat zij in de nabije toekomst er nog een extra stem verkrijgen. De formele invloed van Bunnik neemt daarmee dus af, maar in de praktijk is er nog nooit een gewogen stemming geweest binnen het bestuur van de archiefsamenwerking.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen

8. Regionaal Archief Zuid Utrecht (RAZU) te Wijk bij Duurstede	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen (bron begroting 2027)	€ 195.543	€ 11.050
Vreemd vermogen (bron begroting 2027)	€ 723.294	€ 735.421
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2027)	€ 25.571	€ -149.636

9. Afval Verwijdering Utrecht (AVU) te Soest

Waarom wordt de GR ingezet

De Afval Verwijdering Utrecht (AVU) werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van

de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht. Dit met zoveel mogelijk terugdringing van de belasting op het milieu tegen aanvaardbare kosten.
De bijdrage van de gemeente Bunnik aan de AVU wordt volledig verrekend via RMN.

Visie

De AVU behartigt de strategische belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de grondstoffenmanagement.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Overslag, transport en verwerking van het huishoudelijk afval

Essentiele ontwikkelingen

Een aantal deelnemers zal per 1 januari 2027 uit de AVU treden en mogelijk overwegen meer gemeenten een uitreding uit de GR. Als gevolg daarvan is er een onderzoek gestart naar de toekomstscenario's. Dit onderzoek zal in 2026 opgeleverd worden.

De verwerkingskosten voor restafval zullen naar sterk stijgen, mede door de oplopende CO₂-heffing op afvalverbranding. Deze heffing heeft directe invloed op de verbrandingsstarieven en daarmee ook op de afvalstoffenheffing. Afvalverbrandingsinstallaties gaan deze hogere kosten waarschijnlijk doorberekenen aan gemeenten, wat kan leiden tot een stijging van de afvalstoffenheffing voor inwoners.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

Iedere deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling heeft een aantal stemmen op basis van verschillende categorieën van inwonersaantallen (25 aangesloten gemeenten). Voor de gemeente Bunnik geldt dat zij in de categorie inwoners 10.000 t/m 25.000 valt en daarmee 2 stemmen heeft. Op basis van de inwonersaantallen 2023 zijn er onder de 25 aangesloten gemeenten in totaal 78 stemmen. Dit komt overeen met een stempercentage van 2,56% voor de gemeente Bunnik.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen

9. Afvalverwijdering Utrecht (AVU) te Soest	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen (bron begroting 2027)	€ 0	nb
Vreemd vermogen (bron begroting 2027)	€ 15.333.000	nb
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2027)	€ 0	nb

10. Stuurgroep Kromme Rijnlandschap te Bunnik

Waarom wordt de GR ingezet

Zorgen voor toename van de biodiversiteit, ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied en verbetering / behoud van landschapselementen en koppeling tussen landschap en inwoners en gemeente.

Visie

Behoud en ontwikkeling van het landschap in het Kromme Rijngebied en zorg voor en ontwikkeling van de waardevolle natuur- en landschapselementen in het landschap. Dit doet de stuurgroep door afstemming van gemeentelijk landschapsbeleid in bijvoorbeeld het landschapsontwikkelingsplan en de omgevingsvisie. Door inzet van een gezamenlijke landschapscoördinator voor landschapsadvies en -projecten en door samenwerking met particuliere grondeigenaren en vrijwilligers worden waardevolle landschapselementen onderhouden en aangelegd.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Het bevorderen van 'stille recreatie' middels het creëren van een aantrekkelijk en karakteristiek landschap met extensieve recreatiemogelijkheden.

Bevorderen ruimtelijke kwaliteit middels advisering en ondersteuning van particuliere eigenaren in het buitengebied.

Het in standhouden van cultuurlandschap en natuurwaarden.

Essentiële ontwikkelingen

Vanuit het gemeentelijk denken wordt nu ook meer regionaal ingezet om landschap in de streek te borgen. Deelname bij pijler Groen en Landschap binnen de U10/U16 is hierbij essentieel. Hetzelfde geldt voor de opgave van de provincie voor bodem, water, stikstof en klimaat vanuit het UPLG (uitvoeringsprogramma Landelijk gebied) dat de komende jaren verder uitgewerkt en geïmplementeerd gaat worden in de krommerijnstreek. Het LOP (landschapOntwikkelingsPlan) is geactualiseerd en dient verder uitgewerkt in een uitvoeringsplan/-programma.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

De portefeuillehouder is voorzitter van de stuurgroep waarin wethouders, gedeputeerde en andere bestuurders zitting hebben. Daarnaast functioneert op ambtelijk niveau een werkgroep en wordt de dagelijkse uitvoering verzorgd door een landschapscoördinator.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen.

Nieuwe / vertrokken deelnemers

Geen.

10. Stuurgroep Kromme Rijnlandschap te Bunnik	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen (bron begroting 2027)	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen (bron begroting 2027)	€ 0	€ 0
Geprognosticeerd resultaat voor bestemming (bron begroting 2027)	€ 0	€ 0

Het geprognosticeerd resultaat voor bestemming wordt onttrokken uit de reserve stuurgroep Kromme Rijnlandschap. Met de deelnemende gemeenten worden gesprekken gevoerd om deze reserve op niveau te houden.

11. Bank Nederlandse Gemeenten

Waarom wordt de vennootschap ingezet

BNG is huisbankier van gemeente Bunnik.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

BNG draagt door gespecialiseerde dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

De gemeente is aandeelhouder en heeft hierdoor stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.

12. Vitens

Waarom wordt de vennootschap ingezet

Het verzorgen van een goede drinkwatervoorziening voor de inwoners van de gemeente Bunnik.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

Uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, maar ook het verrichten van alles wat verband houdt met de publieke drinkwatervoorziening en wat daarmee verband houdt.

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

De gemeente heeft belang bij een goede drinkwatervoorziening voor haar inwoners. Daarnaast is de gemeente aandeelhouder.

13. Biga groep

Waarom wordt de vennootschap ingezet

De Biga groep is een Social Enterprise en partner in re-integratie in de regio. Voor de vijf ZOU gemeenten geeft zij in opdracht van de RDWI onder andere uitvoering aan de taken voortvloeiend uit de WSW en de Participatiewet, zodat deze efficiënt worden opgepakt in de regio.

Openbaar belang / Kernactiviteiten van de organisatie

De arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bevorderen, waaronder in het bijzonder mensen met een SW-indicatie (SW = Sociale Werkvoorziening).

Belang / welk stempercentage heeft Bunnik in de verbonden partij

De gemeente is een van de aandeelhouders. Op basis van de aandelenverhouding heeft Bunnik een stempercentage van 2,7%.

5. Kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn investeringen met een langdurig economisch of maatschappelijk nut. Kapitaalgoederen zijn wegen, riolering, water, groen, gebouwen, automatisering en inventarissen (zgn. materiële activa), maar ook aan bijvoorbeeld bestemmingsplannen (zgn. immateriële activa). Al deze kapitaalgoederen dienen “onderhouden” te worden. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten.

In de nota financieel beleid zijn de volgende uitgangspunten ten aanzien van kapitaalgoederen opgesteld:

- Alle investeringen (zowel met een economisch of maatschappelijk nut) worden geactiveerd en
- Conform de waardevermindering van de investeringen, op consistente wijze afgeschreven. Alleen investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de investering;
- Gronden en terreinen worden geactiveerd, maar niet op afgeschreven.
- De kosten van (klein en groot) onderhoud zijn niet levensduur verlengend en mogen dus niet worden geactiveerd;
- Kosten van het wegwerken van achterstallig onderhoud dienen ineens ten laste van de exploitatie te worden gebracht.
- Onderhoudswerkzaamheden, die leiden tot een nieuwe functionaliteit van het actief of een duidelijke technische verandering moeten worden geactiveerd.
- Activa met een verkrijgingsprijs minder dan € 10.000 of een afschrijvingslast minder dan € 1.000 worden niet geactiveerd.

Het beleid van de gemeente Bunnik voor de kapitaalgoederen wegen, riolering, gebouwen en groen is onder andere opgenomen in de volgende onderhoudsplannen en daarnaast is het niveau van onderhoud aangegeven.

Soort eigendom	Onderhoudsplan	Onderhoudsniveau o.b.v. Onderhoudsplan
Wegen	Wegenplan 2026 - 2028	Matig – Redelijk
Kunstwerken	2 jaarlijkse inspectie	Redelijk-Goed
Riolering	PWR 2024 tot en met 2028	Redelijk – Goed
Waterplan	Waterplan (maakt onderdeel uit van het PWR 2024 – 2028)	Redelijk-Goed
Gebouwen – multifunctionele accommodaties	Het Kwartier Werkhoven, De Kersentuin Bunnik en Het Palet in Odijk bij Beheerstichting	Redelijk/Goed
Gebouwen – gemeentehuis	Onderhoudsplan d.d. mei 2026	Goed
Gebouwen – sport	Ondergebracht bij Stichting Sporthuis Bunnik	Redelijk-Goed
Gebouwen –overige	Onderhoudsplan d.d. mei 2026	Redelijk – Goed
Openbaar groen	Bomenbeheerplan 2011	Redelijk

Wegen

De gemeente dient wettelijk haar wegen veilig te onderhouden. In 2025 is door het college de verlening van het wegenbeheerplan 2026-2028 vastgesteld, waarin we de wegen, fiets- en voetpaden te beheren

volgens de methode van risico gestuurd beheer gaan voortzetten. Dit kader geldt vooralsnog totdat een nieuw plan is vastgesteld. Uitgangspunt van het plan is dat de reserve wegen voor onderhoud wegen (groot onderhoud en kleinschalige ingrepen) op nul zou eindigen in 2025 en met een nieuw wegenbeheerplan zouden de benodigde budgetten weer geactualiseerd moeten worden. Jaarlijks is er in praktijk minder besteed dan begroot in het oorspronkelijke wegenbeheerplan en is er dus nog een budget aanwezig in de reserve wegen. De reden voor de onderbenutting is de beschikbare capaciteit. Om alle werkzaamheden uit te voeren is ook voldoende capaciteit nodig om de kwaliteit te beoordelen met de systematiek voor risicosturing en om het werk uit te zetten en te begeleiden. In het wegenbeheerplan is aangegeven dat daarvoor 1,4 fte nodig is. In werkelijkheid is er globaal 0,3 fte beschikbaar voor onderhoud wegen.

Bij risico-gestuurd wegbeheer staan niet de technische eisen maar de risico-inschatting waar onderhoud nodig is voorop, gebaseerd op gegevens uit frequent te houden inspecties en met het oog op het gebruik van de weg. Het bepalen wanneer een weg voor (groot) onderhoud in aanmerking komt is bij risico-gestuurd wegbeheer daarmee een afweging tussen kosten, prestaties en risico's: welke wegen krijgen prioriteit, en welk risico ontstaat wanneer het onderhoud aan wegen met een lagere prioriteit wordt uitgesteld. Het kader hiervoor is de door de gemeenteraad vastgestelde strategische doelen en de bijbehorende risicomatrix. Deze strategische doelen zijn:

1. Veiligheid;
2. Bereikbaarheid;
3. Toegankelijkheid;
4. Aanzien;
5. Financiën.

Op basis van toegekende scores worden wegen ingedeeld naar van risico-indicatie acceptabel tot risico onacceptabel, daarmee wordt de urgentie van onderhoudsmaatregelen bepaald. Als een weg een heel slechte staat heeft, maar door de functie als achterpad in een woongebied maar daardoor weinig risico voor de vijf genoemde doelen meebrengt, zal deze niet worden aangepakt. Doorgaande OV-routes of voetpaden in het centrumgebied hebben bij een slechte staat een hoog risicoprofiel en daarmee zal daar eerder aanpak plaatsvinden. Hierdoor worden risico's van een slechtere wegkwaliteit geaccepteerd en is het kwaliteitsniveau op sommige plekken in de gemeente laag. Dat zien we terug in klachten over bijvoorbeeld ongelijke verharding op binnenhoven waar geen doorgaande weg is en er een beperkt aantal inwoners er gebruik van maken.

In het wegenbeheerplan is geen rekening gehouden met totale vervanging van wegen. Daar steeds de afweging zal worden gemaakt of vervanging noodzakelijk is, wordt dit beschouwd als de aanleg van een nieuwe weg. Dit zal steeds bij afzonderlijke besluitvorming plaatsvinden. Dergelijke uitgaven zullen worden geactiveerd en worden afgeschreven. Dit is in overeenstemming met de uitgangspunten in de nota financieel beleid.

Verkeersregelininstallaties

Binnen de gemeente Bunnik zijn 5 verkeersregelininstallaties (VRI) in het beheer. Een groot deel van deze installaties zijn wel tegen het einde van de economische levensduur, maar functioneren nog. De verkeerslichten op de kruising met de Stationsweg en de Koningin Julianalaan staan regelmatig in storing en zijn aan vervanging toe.

Kunstwerken

Civiele kunstwerken worden regelmatig (circa 1 keer per 2 jaar) geïnspecteerd. In 2025 is een meerjarig overzicht opgesteld op basis van de inventarisatie en inspectie van de op gemeentegrond gebonden civiele kunstwerken. Dit overzicht geeft aan, dat vanaf 2026 structureel meer middelen nodig zijn, dan er nu beschikbaar zijn om de veiligheid van de verschillende bruggen te kunnen waarborgen. In kader van het integraal beheer openbare ruimte en het aantrekken van een nieuwe beheerder zal in 2027 het beheer meer structureel worden ingevuld.

Riolering

Het Programma Water en Riolering (PWR) 2024-2028 waarborgt het onderhoud en vervanging van de bestaande riolering. Klimaatadaptatie maakt deel uit van planvoorbereiding voor de aanpak van de riolering, zoals dit bijvoorbeeld voor de herinrichting van de Oranjestraat van toepassing is. Het PWR geeft niet alleen vorm aan de uitvoering van de zorgplicht afvalwater maar ook aan de zorgplichten die samenhangen met regenwater en grondwater. Het beheer van oppervlaktewater in de gemeente ligt

vooral bij het waterschap (HDSR). Daar waar de taken van de gemeente en van HDSR samenkomen vindt structureel afstemming plaats om de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater te kunnen waarborgen. Door de samenwerking in het Netwerk Water en Klimaat kan de gemeente ook gebruikmaken van de kennis en ervaring van omliggende gemeenten en zo nodig participeren in aanbestedingen vanuit het netwerk. Sturen op kwaliteit en risico's zijn de uitgangspunten voor het rioleringsbeheer in Bunnik. Dit betekent dat de monitoring van de kwaliteit van de riolering leidend is voor het plannen en uitvoeren van onderhoud, reparaties en vervanging van riolering en bijbehorende installaties (drukriolering, rioolgemalen) en voorzieningen. Het PWR voorziet via de rioolheffing in de benodigde financiële middelen om de gevraagde werkzaamheden conform afspraak uit te kunnen voeren.

Gebouwen

Voor gebouwen zijn er beheerplannen, deze plannen worden elk jaar geactualiseerd en één keer in de drie jaar worden de gebouwen visueel geïnspecteerd

Openbaar Groen

Het bomenbeheerplan is op 1 november 2011 vastgesteld. In 2025 en 2026 is gewerkt aan een beheer- en vervangingsplan voor het openbaar groen en de bomen. De investeringen in het groen worden zo veel als mogelijk integraal opgenomen. Jaarlijks wordt een gedeelte van de bomen gecontroleerd op veiligheid (BVC-inspectie genoemd). In de BVC worden diverse kenmerken vastgelegd die relevant zijn voor de zorgplicht en de beheertaak. Op basis van deze gegevens wordt bepaald welke bomen beheer nodig hebben en welke voor vervanging in aanmerking komen. Op die manier voldoet gemeente Bunnik aan haar zorgplicht.

Uit de boomveiligheidsinspecties blijkt dat sprake is van een aanzienlijke vervangingsopgave. In het plan is deze opgave uitgewerkt, met aandacht voor het zorgvuldig behouden van laanstructuren, landschappelijke waarden en biodiversiteit.

Het plan kan op dit moment nog niet worden vastgesteld, omdat de beschikbare financiële middelen onvoldoende zijn om het volledig uit te voeren. In 2026 en 2027 wordt het beheerplan daarom aangepast en gefaseerd uitgewerkt, zodat het aansluit bij de beschikbare budgetten en uitvoerbaar wordt.

Het beheer van het openbaar groen is onderverdeeld in dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervangingsonderhoud. Het dagelijks en groot onderhoud wordt uitgevoerd via beheerbestekken met groenaannemers, een dienstverleningsovereenkomst met RMN en inbesteding via BIGA voor werkzaamheden in de dorpskernen en op de begraafplaats.

In 2027 lopen de bestaande contracten door en worden geen nieuwe aanbestedingen voorzien. Voor de vervangingsopgave wordt herplant uitgevoerd bij bomen die vanwege ouderdom of ziekte moeten worden gekapt. De bredere vervangingsopgave wordt uitgewerkt in het beheerplan. Voor overige groen wordt waar mogelijk aangesloten bij integrale projecten in de openbare ruimte, zoals weg- en rioolvervanging. Met het beheerplan wordt toegewerkt naar een integraal en uitvoerbaar kader, waarin voor alle groenonderdelen het gewenste beheerniveau wordt vastgelegd, zodat invulling wordt gegeven aan de zorgplicht en de doelstellingen voor een veilige, duurzame en kwalitatief hoogwaardige leefomgeving.

MFA's

In 2023 is de gemeente gestart met het herstructureren van de beheerstichtingen MFA Het Kwartier en MFA 't Palet. In 2025 zijn de afspraken met MFA 't Kwartier te Werkhoven geactualiseerd. Vanaf 2027 zullen afspraken met MFA 't Palet te Odijk volgen. De gemeentelijke taak als verhuurder en de taak van de beheerstichting zijn duidelijk beschreven. Er zijn ook transparante afspraken gemaakt over dagelijks onderhoud en de gezamenlijke verplichtingen voor groot onderhoud voor huurders en verhuurder.

In de hiernavolgende tabel wordt het onderhoud ten laste van de getroffen financiële reserves aangegeven⁴.

⁴ In bijlage I: Reserves en voorzieningen is de ontwikkeling van de reserve gebouwen en reserve wegen te zien, rekening houdend met de begrote mutaties conform de onderhoudsplannen

Overzicht onderhoudsuitgaven 2027

Op grond van de vastgestelde meerjarenonderhoudsplannen zullen in 2027 naar verwachting de volgende uitgaven worden gedaan ten laste van de onderhoudsreserve/voorziening.

	<u>Overige gebouwen</u>		
7600015	- ambtswoning burgemeester	500	
7600015	- begraafplaats poortgebouw	14.123	
7600015	- brandweerkazerne Bunnik	6.065	
7600015	- brandweerkazerne Werkhoven	5.976	
7600015	- jeugaccomodatie Odijk	342.944	
7600015	- gebouwen gemeentewerf	1.860	
7600015	- gemeentehuis	422.871	
7600015	- muziektent Werkhoven	1.000	
			795.339
	<u>Overig onderhoud</u>		
7501039	- wegen	575.751	
			575.751
	Totaal onderhoudsuitgaven		1.371.090

In onderstaand overzicht worden de nieuwe geraamde investeringen in kapitaalgoederen vanuit de Kadernota 2027 – 2030 weergegeven voor de jaren 2027 tot en met 2030 alsmede de investeringen vanuit eerdere begrotingsjaren. Deze jaarlasten zijn in de programmabegroting opgenomen.

Progr.	Omschrijving	Investering				Afschrijf periode	Kapitaallasten			
		2027	2028	2029	2030		2027	2028	2029	2030
	3 Field Topmaker veld 2 2025			8.500	9.000	25	0	0	0	858
	2 Vervanging pompen en gemalen 2027	195.569				15	0	16.762	16.514	16.265
	3 Beregeningspomp Singelpark 2027	12.100				25	0	714	705	696
	3 Toplaag renovatie grasveld voetbal Werkhoven	60.360				25	0	3.929	3.879	3.828
	3 Tot school Kersenweide	1.654.000	4.100.000	4.400.000		40	14.981	23.903	102.439	432.974
	3 Inrichting onderwijsvz Kersenweide	406.000				15	0	0	17.142	35.525
OH	Vervangen automatiseringsapparatuur 2027	64.570				4	0	15.217	14.948	14.679
OH	Vervangen kernsystemen 2027	150.000				4	0	40.356	39.642	38.928
	2 Vervanging pompen en gemalen 2028		195.569			15	0	0	16.762	16.514
	3 Renovatie hekwerk kant gemeent/singel Odijk		29.750			15	0	0	3.085	3.040
	3 Toplaag renovatie gras Odijk, incl. sproeiers		60.360			25	0	0	4.312	4.257
	3 Toplaag renovatie gras Aurora		60.360		45.540	25	0	0	4.312	4.257
	3 Toplaag renovatie gras Tolhuislaan		61.776			25	0	0	4.413	4.356
	3 Veldverlichting veld 2 Tolhuislaan		28.800			10	0	0	4.148	4.082
	3 Beregeningspomp Tolhuislaan		22.200			25	0	0	1.586	1.566
	3 Renovatie toplaag 1-2/7-8 Nienhof Tolhuislaan		35.250			25	0	0	2.518	2.486
	3 Renovatie toplaag kunstgras/verlidafrastering Tennis		106.939			25	0	0	7.640	7.541
OH	Vervangen automatiseringsapparatuur 2028		34.845			4	0	0	24.468	24.035
OH	Vervangen kernsystemen 2028		50.000			4	0	0	13.452	13.214
	2 Uitbreiding Oranjebuurt (riolering +)	5.600.000				60	0	0	0	0
	2 Dekking GRP	-5.600.000				60	0	0	0	0
	2 Omleiding afvalwater Bunnik		2.500.000			60	0	0	0	0
	2 Dekking GRP		-2.500.000			60	0	0	0	0
OH	Vervangen devices gemeenteraad	20.000				4	0	5.381	5.286	5.190
OH	vervanging automatiseringsappartuur			49.450		4	0	0	0	13.304
OH	vervanging mobiele telefoons 2027	17.100	17.100	17.100		3	0	11.943	17.860	23.668
	2 Riolering: Vervanging/renovatie aansluitingen en hoofdriolen	500.000	500.000	500.000	500.000	60	0	0	0	0
	2 Dekking GRP	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000	60	0	0	0	0
OH	Vervangen apparatuur raadsleden				23.750	4	0	0	0	0
OH	Vervangen automatiseringsapparatuur 2029			54.900		4	0	0	0	1.045
OH	Vervangen automatiseringsapparatuur 2030				59.600	4	0	0	0	0
	3 Vervanging mechanisch ventilatie systeem kleedkamer				9.983	25	0	0	0	0
	3 Vervanging/verduurzaming boilervat kleedkamer				12.778	25	0	0	0	0
	3 Vervangen dakbedekking bitumen kleedkamers				14.907	25	0	0	0	0
	3 Buiten schilderwerk kleedkamers Bunnik73				12.101	5	0	0	0	0
	3 Buiten schilderwerk				9.000	5	0	0	0	0
	3 Overlagen dak sporthal, exclusief aanbrengen isolatie				100.000	25	0	0	0	0
	3 Vervangen wandafwerking wandtegels				29.337	25	0	0	0	0
	3 Renoveren vloerafwerking sportvloer toplaag (Gietvloer)				88.512	25	0	0	0	0
	3 Renoveren vloeren wasruimtes en toiletruimtes				7.115	25	0	0	0	0
	3 Buiten schilderwerk				6.450	5	0	0	0	0
	3 Grondpotten incl conische zuilen vervangen inclusief rekstokken				25.000	25	0	0	0	0
	3 Vervangen wandafwerking wandtegels				20.881	25	0	0	0	0
	3 Renoveren vloerafwerking sportvloer toplaag (Gietvloer)				20.963	25	0	0	0	0
	3 Renoveren vloeren wasruimtes en toiletruimtes				1.778	25	0	0	0	0
	3 PV cellen, vervangen omvormer 55KW				12.618	10	0	0	0	0
	3 Vervangen douchegarnituur + drukknopen / mengkraan				16.456	10	0	0	0	0
	3 Vervanging dakbedekking en daktrim				29.216	25	0	0	0	0
	3 Vervanging stralingspanelen, CV leidingen en radiatoren				4.000	5	0	0	0	0
	3 Buitenschilderwerk				10.602	25	0	0	0	0
	3 Binnenriolering en afvoerputten				26.058	10	0	0	0	0
	3 Vervangen wandafwerking wandtegels				17.921	10	0	0	0	0
	Totaal	2.579.699	4.802.949	4.529.950	613.566		14.981	118.205	305.111	672.308

6. Financiering

Algemene ontwikkelingen

In 2020 is het treasurystatuut vastgesteld. Dit statuut geeft kaders waarbinnen het college en de ambtelijke organisatie moeten blijven bij het beheer van de kasmiddelen en het aantrekken van geldleningen op de korte en de lange termijn. Uitgangspunt van het statuut is een voorzichtig risicomijdend beleid bij het uitzetten/beleggen van overtollige kasgelden. Het treasurystatuut sluit hierbij volledig aan op de verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet (de Financiële verordening).

Kasbeheer

De gemeente heeft de beschikking over rekeningen bij de NV Bank Nederlandse gemeenten (BNG) en de Rabobank. Vrijwel alle betalingen en ontvangsten lopen via de BNG. Met deze bank is een zogenaamde raamovereenkomst gesloten. Dit houdt in dat indien het saldo op de rekening boven of beneden bepaalde grenzen komt automatisch een gunstiger renteregime geldt. Hiertegenover staat dat, indien middelen worden aangetrokken of uitgezet bij een andere bank, een renteverskil ten opzichte van de BNG-tarieven aanwezig moet zijn van ten minste 0,05%.

Renterisicobeheer

Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van externe rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente. De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) beoogt grote fluctuaties in rentelasten van lagere overheden te voorkomen.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze is als volgt:

Kasgeldlimiet	begroting 2027
Omvang begroting 2027 (=grondslag)	63.876.400
kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,50%
Toegestand kasgeldlimiet	5.429.494

Per kwartaal wordt gemeten of er binnen de kasgeldlimiet gebleven wordt. In 2026 is geen kasgeldlening aangetrokken (kasgeldlimiet is in 2026 4,9 miljoen). In 2026 is de rente van kasgeldleningen op aanvraag en voor in deposito gezette gelden wordt de rente ook bepaald op aanvraag. Hoe de ontwikkeling voor 2027 uit zal komen is niet aan te geven.

Renterisiconorm

De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet fido de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is het voorkomen van een overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in een bepaald jaar ter bescherming van de gemeentelijke financiële positie. Het renterisico is een optelsom van leningen met renteherziening en aflossingen.

De renterisiconorm moet worden getoetst aan het totaal van de in dat jaar verschuldigde aflossingen vermeerderd met de restschuld van de leningen, waarvan het rentepercentage in dat dienstjaar contractueel moet worden herzien en verminderd met eventueel nieuw aangetrokken geldleningen.

Er zijn geen leningen aanwezig waarvan de rente tijdens de looptijd kan worden veranderd. In 2027 zal in totaal € 2,2 miljoen worden afgelost op de vaste geldleningen. Hiermee wordt ruimschoots binnen de norm gebleven.

Renterisico's	2027
Renteherzieningen	-
Aflossingen	2.200.000
Renterisico	2.200.000
Berekening renterisiconorm	2027
Begrotingstotaal	63.876.400
Wettelijk percentage	20%
Renterisiconorm	12.775.280
Toetsing renterisico aan norm	2027
Renterisico	2.200.000
Renterisiconorm	12.775.280
Ruimte binnen die norm	10.575.280

Gemeentefinanciering

De financieringspositie voor 2027 en volgende jaren is enerzijds afhankelijk van de financieringsbehoefte die voortvloeit uit voorgenomen investeringen en anderzijds uit mogelijke investeringssubsidies en de verwachte opbrengsten uit de grondexploitaties. Mede gezien de financieringsbehoefte bij de grondexploitatie en de verwachte grondopbrengsten kan niet worden uitgesloten dat middelen zullen moeten worden aangetrokken. Zo zal er voor de Kersenweide extra financiering nodig zijn in de toekomst. Discrepanties in de financieringsbehoefte zullen naar verwachting van betrekkelijk korte duur zijn. Deze zullen in eerste instantie opgevangen worden via korte financieringen. Indien op grond van de Wet fido vaste financieringsmiddelen moeten worden aangetrokken zal dit toch voor een periode van maximaal 10 jaar nodig zijn. Op dit moment ligt de rente van vaste financieringsmiddelen, afhankelijk van de looptijd, op 3,63%.

Financieringsbehoefte	begroting 2027
Stand van de vaste geldleningen op 1 januari 2027	38.950.000
Nieuwe leningen	0
Aflossingen in het loop van het jaar	-2.200.000
Stand van de vaste geldleningen op 31 december 2027	36.750.000

De gemiddelde rente van deze vaste financieringsmiddelen ligt op ca. 2,74%.

Schatkistbankieren

In het begrotingsakkoord is afgesproken dat lagere overheden vanaf 2013 verplicht schatkistbankieren. Dat betekent dat lagere overheden (tijdelijke) liquide overschotten bij de Nederlandse staat dienen onder te brengen (beleggingen) en de Nederlandse staat een marktconforme rente vergoedt die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die het Rijk op de markt aangaat. Overigens doet de gemeente Bunnik niet aan beleggingen, omdat er geen liquide overschotten zijn. De gemeente Bunnik heeft een bankrekening geopend die vanaf 2014 hiervoor gebruikt wordt.

EMU (Economische Monetaire Unie) saldo

Het EMU-saldo is in 1992 door de EMU ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden te kunnen maken. In het verleden hanteerde elke staat zijn eigen berekening voor het financieringssaldo. Volgens de nieuwe BBV voorschriften wordt voorgeschreven om een geprognostiseerde balans op te stellen en het meerjarig EMU saldo. Dit om een betere raming en beheersing van het EMU saldo te krijgen. In de bijlage is een geprognostiseerde balans opgenomen met het daarbij behorende EMU saldo.

Rentetoerekening

Om inzicht te geven in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening is op advies van de nieuwe BBV het onderstaand schema opgenomen:

Renteschema:		
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.068.769	
b. De externe rentebaten	0	-/-
Totaal door te rekenen externe rente	1.068.769	
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	169.486	-/-
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	-/-
	169.486	-/-
Saldo door te rekenen externe rente	899.283	
d1. Rente over eigen vermogen	0	
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0	
	0	+
<i>De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente</i>	899.283	
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht overhead) toegerekende rente (renteomslag)	899.277	-/-
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	6	

7. Grondbeleid

Grondbeleid algemeen

Grondexploitatie is het proces waarbij grond wordt aangekocht, bouwrijp wordt gemaakt en rioleringen en wegen worden aangelegd om vervolgens de grond te verkopen voor de bouw van woningen of bedrijven. Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van diverse programma's. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De financiële baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemeen financiële positie.

Onder grondbeleid wordt verstaan de positie die de gemeente in wil nemen ten behoeve van uitbreiding voor woningbouw, bedrijventerreinen en overige doeleinden. Er is een onderscheid tussen actief en faciliterend (passief) grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van een particulier.

Nota grondbeleid

In de raadsvergadering van 7 maart 2024 is de Nota grondbeleid 2024 vastgesteld. In deze nota wordt gekozen voor dynamisch grondbeleid. Dit betekent dat de gemeente per ruimtelijk initiatief een afweging maakt welke houding en rol de gemeente in wil nemen. Als in de loop van de tijd de gemeente een nieuwe kijk heeft op het ruimtelijk initiatief of de omstandigheden veranderen, dan kan de afweging en daarmee de keuze voor de rol veranderen. Om de afweging van de rol te maken is in de Nota grondbeleid 2024 een argumentenkaart opgenomen. De argumenten voor het maken van deze afweging zijn: Sturing en regie, Noodzaak en urgentie, Financiële haalbaarheid, Risicoprofiel, Grondpositie en marktinitiatief en Samenwerking.

De gemeentelijke rol kan dan inhouden om actief grondbeleid of proactieve faciliterend grondbeleid te voeren.

De gehanteerde woningbouwprognose in de begroting ziet er als volgt uit :

Woningbouwprogramma 2026 - 2033 gemeente Bunnik - tbv woningbouwplanning												
Locatie	Project bouwplan	Verdere informatie	Opleveren									Totaal op te leveren
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	
Stand van zaken per 15 februari 2026												
Bunnik	Stationweg 61	ontwikkelaar						40				40
Bunnik	Schoudermantel 6	ontwikkelaar/Lekstede		41								41
Bunnik	Engweg 2a	ontwikkelaar		8								8
Bunnik	Krommerijnstraat	ontwikkelaar		8								8
Bunnik	Rijnzichtlaan 28-30	ontwikkelaar/Lekstede				16						16
Odijk	Kersenweide	gemeente/ontwikkelaar				151	304	241	176	177	151	1200
Odijk	PDC / Kodak	ontwikkelaar/Lekstede					169	61				230
Werkhoven	Ds H Pollaan	particulier		6								6
Werkhoven	Leemkolkweg 7	particulier			2							2
Totaal per jaar			0	63	2	167	513	302	176	177	151	1.551

Kersenweide

Het jaar 2027 wordt hopelijk het jaar waarin het bestemmingsplan Kersenweide onherroepelijk wordt. Dit moment zal bepaald gaan worden door de uitspraak van de Raad van State ten aanzien van de ingediende beroepschriften op het bestemmingsplan. Op het moment van dit schrijven verwachten wij dat de zitting op 18 december 2026 zal gaan plaatsvinden en dat we vervolgens uiterlijk in mei 2027 de

uitspraak mogen verwachten. Door de aansluitstop voor electriciteitsaansluitingen (netcongestie) is er grote onzekerheid en onvoorspelbaarheid gekomen in de wijze waarop de planning kan worden uitgevoerd. Dat leidt tot het nemen van beheersmaatregelen om hier verstandig mee om te gaan. Op het moment van schrijven worden deze maatregelen onderzocht. De verwachting is dat de onzekerheid en onvoorspelbaarheid de komende jaren aanhoudt en dat vraagt flexibiliteit en bijsturing. Zodra het bestemmingsplan onherroepelijk wordt, treedt er direct een cascade van processen in werking en kunnen we stellen dat de samenwerkingsovereenkomst met de ontwikkelende marktpartijen en de bijbehorende grondexploitatie daadwerkelijk van start is. Ook zal het jaar 2027 naar verwachting het jaar worden waarin wij de eerste aanbestedingsprocedure voor het bouwrijpmaken (BRM) afronden en tegen het eind van dat jaar zullen naar verwachting de eerste bouwactiviteiten buiten in het veld zichtbaar worden. De start bouw van de eerste woningen zal naar verwachting in de 2e helft van 2028 vallen.

Particuliere ontwikkelingen

De gemeente is de afgelopen jaren voorwaardenscheppend betrokken bij een aantal particuliere gebiedsontwikkelingen. Dit naast de (toekomstige) gemeentelijke grondexploitatiegebieden binnen de gemeente. Deze ontwikkelingen komen tot stand op basis van tussen de gemeente en de particuliere exploitant afgesloten overeenkomsten. Hierin worden de kaders voor de ontwikkeling vastgelegd en onder andere afspraken gemaakt over het kostenverhaal en nadeelcompensatie. Mede afhankelijk van de inzet van de ontwikkelende partij zal in 2027 ingezet worden op de ontwikkeling van de locaties Stationsweg 61, Krommerijnstraat en Rijnzichtlaan 28-30 te Bunnik en Entree Zuid in Odijk.

Binnendorpelijke woningbouwontwikkelingen

Bunnik

In 2026 hebben de eigenaar en de bouwer/ontwikkelaar van de voormalige Rabobank aan de Stationsweg 61 een intentieovereenkomst getekend met de gemeente. De intentieovereenkomst beoogt te komen tot de sloop van het kantoorpand en de twee naastgelegen woningen en de realisatie van 40 tot 60 zorggeschikte appartementen voor ouderen en sociale huurwoningen. Na vaststelling van de nota van uitgangspunten zal begin 2027 een aanvraag omgevingsvergunning worden ingediend.

Na een zorgvuldige voorbereiding is medio 2026 gestart met de herontwikkeling van Villa Burbank en de achtergelegen kringloopwinkel. Het complex met sociale huurwoningen, vrije sector middenhuur en – koopappartementen zal eind 2027 worden opgeleverd.

Voor de locaties Krommerijnstraat en Rijnzichtlaan wordt ingezet op een gecombineerd woonprogramma, opdat voor beide locaties kan worden voldaan aan de ambities uit het Woonbeleid 2024-2027. De planvorming heeft vertraging opgelopen. Eind 2026 heeft de kaderstelling voor de ontwikkeling van de Rijnzichtlaan voorgelegen ter besluitvorming. In 2027 zullen de bouwactiviteiten voor beide projecten starten.

Odijk

Eind 2025 is het TAM Omgevingsplan voor de herontwikkeling van het voormalig Kodakterrein op de hoek Schoudermantel/Zeisterweg/Singel vastgesteld. In navolging hierop zijn de plannen in 2026 verder uitgewerkt. Het plan voorziet in de bouw van 230 woningen in verschillende categorieën, passend binnen het gemeentelijke beleid. De verwachting is dat het terrein uiterlijk 1 juli 2027 beschikbaar komt, waarna direct gestart wordt met de sloop en het bouwrijp maken van het terrein. Eind 2027 zal gestart worden met de bouw, welke in totaliteit 2 á 3 jaar in beslag neemt. De oplevering van de eerste woningen is eind 2028 voorzien.

Werkhoven

In 2026 zijn op het terrein van het voormalig kerkelijk centrum aan de Ds. Hermanus Polllaan 6 koopappartementen opgeleverd. In 2026 is een verkenning uitgevoerd naar de ontwikkeling van Werkhoven Zuid. In deze verkenning wordt gekeken naar de mogelijkheden tot een uitbreiding van de dorpskern Werkhoven met 150-200 woningen. Met de realisatie van dit plan wordt beoogd de leefbaarheid op peil te houden. Hierbij is ook nadrukkelijk aandacht voor de vraagstukken uit de Dorpsagenda Werkhoven die in 2025 is vastgesteld en inzet op leefbaarheid, verbetering verkeersveiligheid, waterhuishouding en groen.

In 2026 is een intentieovereenkomst gesloten met de eigenaar van het Kasteelpark Beverweerd. De nieuwe eigenaar wil inzetten op een ontwikkeling van het monumentale park, met kasteel, koetshuis en voormalig internaat gebouw, in een hotelaccommodatie met bijbehorende voorzieningen. Aansluitend is een participatietraject gestart. De verdere uitwerking van de plannen die in 2026 is gestart zal in 2027

worden vervolgd. Verschillend stakeholders zoals de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en de provincie zijn nadrukkelijk betrokken.

8. Openbaarsheidsparagraaf

In artikel 3.5 van de Wet Open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. De Wet open overheid (Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en heeft tot doel de overheid transparanter te maken teneinde het vertrouwen van de burger in de overheid te bevorderen. De wet is op 1 mei 2022 in werking getreden. De belangrijkste pijlers van de Woo zijn: Actieve en passieve openbaarmaking van overheidsstukken en het op orde brengen van de informatiehuishouding.

De Woo heeft structurele gevolgen hebben voor de besluitvormingsprocessen. Daarnaast moet de inrichting van de informatiehuishouding worden aangepast aan de eisen van openbaarheid (informatiebeheer en geautomatiseerde systemen). Dit vereist een grote inspanning van de diverse disciplines binnen de gemeente en dat gedurende een aantal jaren. In het meerjarenplan "Meerjarenplan implementatie Wet open overheid bij gemeenten" dat de VNG in opdracht van BZK heeft opgesteld, wordt uitgegaan van 5 jaar doorlooptijd voor het onderdeel actieve openbaarmaking van documenten en tenminste 8 jaar voor het op orde brengen van de informatiehuishouding en het duurzaam toegankelijk maken van de digitale informatie.

In Bunnik wordt de invoering opgepakt als een "opgave", waarbij actieve samenwerking met de andere RID gemeenten wordt gezocht, omdat deze gemeenten voor dezelfde uitdaging staan. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld die in de gemeentelijke begroting voor de invoering van de Wet open overheid (Woo) zijn gereserveerd. Voor Bunnik is in 2022 een Plan van Aanpak opgesteld dat in 2023 is uitgevoerd, gebruik makend van de gereserveerde middelen.

Ontwikkelingen

Aanvankelijk is er in 2022 bij de ontwikkeling van de verplichte digitale infrastructuur uitgegaan van een oplossing waarbij de informatie centraal zou worden opgeslagen. Op advies van het Adviescollege ICTtoetsing heeft de minister van BZK eind 2022 gekozen voor een eenvoudiger en sneller te realiseren oplossing: een verwijsindex (de 'Woo-index') met zoekfunctie. De Woo-index verwijst naar documentcollecties die door gemeenten en door andere bestuursorganen op internet zijn gepubliceerd. De zoekfunctie, waarmee gebruikers binnen deze documentcollecties kunnen zoeken, komt beschikbaar op overheid.nl.

De Woo-index en zoekfunctie zijn ontwikkeld door KOOP (Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties). Een eerste versie van de Woo-index - nog zonder ondersteunende zoekfunctionaliteit - is vanaf 19 juni 2023 beschikbaar. Als volgende stap werd in de 2e helft van 2023 ondersteunende zoekfunctionaliteit toegevoegd. Om die zoekfunctionaliteit goed te laten werken, heeft KOOP een aantal technische vereisten en aanbevelingen beschikbaar (zoals vereisten om de zoeksoftware van KOOP niet actief te weren van de website en aanbevelingen om de zoeksoftware meer inzicht te geven in de informatie die gepubliceerd wordt). Een eerste versie van de Woo-index, in beperkte vorm, is inmiddels beschikbaar.

Per 1 november 2024 heeft het Rijk de openbaarmaking van de eerste vijf informatiecategorieën van de Woo verplicht gesteld. Voor de gemeente gaat het om de algemeen verbindende voorschriften, overige besluiten van de algemene strekking, informatie over de organisatie en werkwijze en bereikbaarheidsgegevens. De eerste twee informatiecategorieën vereisten geen implementatie, omdat deze stukken wettelijk bekendgemaakt moeten worden in het gemeenteblad. Daarmee zijn de stukken al openbaar. De laatste twee informatie categorieën behoeft eveneens geen implementatie, omdat volstaan kan worden met het invullen van deze gegevens in de verwijsindex. Dat is voor 1 november 2024 gebeurd.

Tevens worden vanaf 2025 alle Woo-besluiten, Woo-verzoeken met de bijbehorende documenten gepubliceerd op de website van de gemeente. Daarmee loopt de gemeente voor op de inwerkingtreding van die informatiecategorieën.

Bijlagen

Bijlage I	Reserves en voorzieningen
Bijlage II	Opgenomen nieuw beleid vanuit kadernota
Bijlage III	Structureel resultaat
Bijlage IV	Inventarisatie risico's
Bijlage V	Taakvelden
Bijlage VI	Emu saldo
Bijlage VII	Geprognoseerde balans

Bijlage I: Reserves en voorzieningen

Omschrijving van de reserve		Boekwaarde begin dienstjaar 2027	Vermeerderingen			Verminderingen			Boekwaarde einde dienstjaar 2027
			Toevoegingen tlv de exploi- tatie	Toevoegingen tlv andere reserves	Overige vermeerde- ringen	Ten gunste van de exploitatie	Ten gunste van andere reserves en voorzieningen	Overige vermin- deringen	
9000000	A. <u>Algemene reserves</u>								
	Bufferreserve	3.859.868	-	-	-	-	-	-	3.859.868
9000001	Algemene reserve	5.295.774	-	-	-	-	-	-	5.295.774
	Totaal onderdeel A	9.155.643	-	-	-	-	-	-	9.155.643
B Vrije bestemmingsreserves									
B-1 <u>Bestemmingsreserves</u>									
9000002	Reserve uitv.deelnota beeldende kunst	64.658	1.079	-	-	-	-	-	65.737
9000003	Reserve management traject	82.194	-	-	-	-	-	-	82.194
9000004	Reserve personeelsfeest	7.619	-	-	-	-	-	-	7.619
9000006	Reserve maatregelen verkeer en mobiliteit	1.016.000	-	-	-	-	-	-	1.016.000
9000007	Reserve organisatie ontwikkeling	263.146	-	-	-	-	-	-	263.146
9000008	Reserve gebouwen	639.940	198.345	-	-	795.339	-	-	42.946
9000009	Reserve omgevingwet	359.984	-	-	-	-	-	-	359.984
9000010	Reserve gebiedsontwikkeling	1.704.180	-	-	-	-	-	-	1.704.180
9000011	Reserve duurzaamheid	379.277	-	-	-	-	-	-	379.277
9000016	Reserve wegen	715.462	425.203	-	-	575.751	-	-	564.914
9000099	Reserve budgetoverheveling	21.100	-	-	-	-	-	-	21.100
	Totaal vrije bestemmingsreserves	5.253.561	624.627	0	0	1.371.090	0	0	4.507.098
B-2 <u>Egalisatiereserves</u>									
7501103	Reserve stuurgr. kromme rijnlandschap	69.301	-	-	-	10.685	-	-	58.616
7501011	Reserve egalisatie omgevingsvergunning	104.561	-	-	-	-	-	-	104.561
	Totaal vrije bestemmingsreserves	173.862	-	-	-	10.685	-	-	163.177
B-3 <u>Geblokkeerde bestemmingsreserves</u>									
7501200	Reserve dekking kapitaallasten	12.563.216	-	-	-	556.051	-	-	12.007.165
	Totaal geblokkeerde bestemmings- reserves	12.563.216	-	-	-	556.051	-	-	12.007.165
	Totaal onderdeel B	17.990.638	624.627	0	0	1.937.826	0	0	16.677.439
	Totaal reserves	27.146.281	624.627	0	0	1.937.826	0	0	25.833.082

			Vermeerderingen			Verminder- ringen	
Omschrijving van de voorziening		Boekwaarde begin dienstjaar 2027	Toevoegingen tlv de exploi- tatie of andere reserves	Ontvangen subsidies	Overige ont- vangsten van derden	Aanwending	Boekwaarde einde dienstjaar 2027
	1. Verplichtingen en verliezen						
9000200	Voorziening verplichtingen voormalige wethoude	0				-	0
9000201	Voorziening pensioenverpl. wethouders	2.060.958				103.489	1.957.469
9000202	Voorziening wachtgeld voormalig personeel	-				-	-
9000203	Voorziening verlofsaldo personeel	39.098				-	39.098
9000204	Voorzieing langdurig zieken	419.668				47.066	372.602
	2. Egalisatievoorzieningen					-	
9000205	Voorziening egalisatie kosten riolering	1.051.431	-	-	-	490.569	560.862
9000206	Voorziening egalisatie afval	395.973				-	395.973
	Totaal	3.967.128	-	-	-	641.124	3.326.004

Bijlage II: Nieuw beleid Kadernota 2027-2030

De kadernota is verwerkt in deze begroting (I= incidenteel, S= structureel):

Meerjarenplan 2027-2030 (totaal)

Progr.	Omschrijving	Investering				Afschrijf periode	Jaarlasten				I/S
		2027	2028	2029	2030		2027	2028	2029	2030	1,7%
	Wettelijke / autonome verplichtingen										
1	WPG audits BOA's						5.000	5.000	5.000	5.000	S
1	Bijdrage VNG						20.000	20.000	20.000	20.000	S
1	Bekostigingsregeling Oekraïne						p.m	p.m	p.m	p.m	S
2	Raadsvoorstel Oranjebuurt dd 10 juli 2025 (beheerslasten)								35.500	35.500	S
2	Degeneratievergoeding wegen						50.000-	50.000-	50.000-	50.000-	S
2	Gas- en elektriciteitsprijzen						p.m	p.m	p.m	p.m	S
3	Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo						100.000				S
3	Effecten van lokale bevolkingsgroei op de uitgaven Sociaal Domein									p.m.	S
OH	Informatieveiligheid						p.m				I
AD	Toeristenbelasting						40.000-	40.000-	40.000-	40.000-	S
AD	OZB niet woningen						78.000-	78.000-	78.000-	78.000-	S
AD	Structurele beheerslasten Kersenweide						170.200-	82.700	242.900-	342.800-	S
	<u>Bijdragen gemeenschappelijke regelingen</u>										
1	Bijdrage gemeenschappelijke regeling VRU						85.000	123.000	123.000	130.000	S
2	Bijdrage gemeenschappelijke regeling ODU						77.000	131.000	131.000	131.000	S
2	Bijdrage gemeenschappelijke regeling RMN						p.m	p.m	p.m	p.m	S
3	Bijdrage gemeenschappelijke regeling GGDrU						21.000	21.000	21.000	21.000	S
3	Bijdrage gemeenschappelijke regeling RDWI						240.000	161.000	161.000	161.000	S
OH	Bijdrage gemeenschappelijke regeling RAZU						10.716	11.027	10.715	10.715	S
OH	Bijdrage gemeenschappelijke regeling RID						70.000	18.000-	15.000	15.000	S
AD	Bijdrage gemeenschappelijke regeling BghU						21.000-	28.000-	22.000-	17.000-	S
	Subtotaal wettelijk /autonome ontwikkelingen	-	-	-	-	0	269.516	340.727	89.315	1.415	

Progr.	Omschrijving	Investering				Afschrijf periode	Jaarlasten				I/S
		2027	2028	2029	2030		2027	2028	2029	2030	1,7%
	Vervangingsinvesteringen										
2	Raadsvoorstel Oranjebuurt dd 10 juli 2025								44.050	44.050	S
2	Riolering: Vervanging/renovatie aansluitingen en hoofdriolen	500.000	500.000	500.000	500.000	60		16.883	33.766	50.649	S
2	Dekking PWR	500.000-	500.000-	500.000-	500.000-	60		16.883-	33.766-	50.649-	S
3	Investeringen sport	14.789-	85.621-	49.900-	569.415	20		740-	4.281-	2.495-	S
3	Indexatie nieuwe school in Kersenweide			326.938		40				13.764	S
OH	Vervangen automatiseringsapparatuur	8.010	-56.100	54.900	59.600	4	2.139	-12.879	1.991	17.881	S
OH	Vervangen apparatuur raadsleden				23.750	4					S
	Subtotaal vervangingsinvesteringen/bedrijfsvoering	6.779-	141.721-	331.938	652.765	188	2.139	13.619-	41.760	73.200	
	Totaal	6.779-	141.721-	331.938	652.765	188	271.655	327.108	131.075	74.615	S
	Dekking algemene reserve						-		-	-	I
	Structureel						271.655	327.108	131.075	74.615	S

Bijlage III: Structureel resultaat

Incidentele lasten 2027 - 2030

	2027	2028	2029	2030
Programma 1 Dienstverlening, veiligheid en bestuur				
Oekraïne opvang	980.406			
Programma 2 Fysieke leefomgeving				
Aanpak energiearmoede	51.000			
Lokale Aanpak Isolatie	210.750	199.500		
Vouchergelden provincie	37.000			
Grondexploitaties	10.641.650	17.427.844	18.488.102	20.773.829
Programma 3 Sociaal Domein				
SPUK AZWA	136.854	164.699	190.174	
Hersteloperatie kinderopvangtoeslagenaffaire	5.000			
Regioplan U16 Beschermd wonen	160.022			
Lokale web gelden	17.000			
Totaal incidentele lasten	12.239.682	17.792.043	18.678.276	20.773.829

Incidentele baten 2027 - 2030

	2027	2028	2029	2030
Programma 1 Dienstverlening, veiligheid en bestuur				
Doelgroep Flexibele Regeling	980.406			
Programma 2 Fysieke leefomgeving				
SPUK Aanpak energiearmoede	51.000			
SPUK Lokale Aanpak Isolatie	210.750	199.500		
Vouchergelden provincie	37.000			
Grondexploitaties	10.641.650	17.427.844	18.488.102	20.773.829
Programma 3 Sociaal Domein				
SPUK AZWA	136.854	164.699	190.174	
SPUK Hersteloperatie kinderopvangtoeslagenaffaire	5.000			
Regioplan U16 Beschermd wonen	160.022			
SPUK lokale web gelden	17.000			
Totaal incidentele baten	12.239.682	17.792.043	18.678.276	20.773.829

Structurele saldi

	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo	153.256	-876.522	-999.249	-541.639
Af				
Incidentele baten	12.239.682	17.792.043	18.678.276	20.773.829
Incidentele onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Bij				
Incidentele lasten	12.239.682	17.792.043	18.678.276	20.773.829
Incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
Structureel saldo	153.256	-876.522	-999.249	-541.639

Toelichting incidentele lasten:

Oekraïne opvang

De Nederlandse overheid heeft middelen beschikbaar gesteld voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Deze middelen zijn onder andere bedoeld om de huisvestingskosten van de gemeentelijke locaties en aangewezen panden, het leefgeld, de uitvoeringskosten van de gemeenschappelijke regeling de RSD alsmede de gemeentelijke uren en overige kosten te dekken. Vooralsnog verloopt dit budgettair neutraal, omdat de lasten gelijk aan de baten zijn geraamd.

Aanpak energiearmoede

Met deze middelen kunnen gemeenten kwetsbare huishoudens in huur- en koopwoningen extra ondersteunen met energiebesparende maatregelen. Die kunnen variëren van kleine maatregelen, zoals energiedisplays en radiatorfolie, tot aan een bijdrage aan grotere isolatiemaatregelen, zoals vloer- en dakisolatie. Het doel is verlaging van het energiegebruik of de energierekening.

Lokale Aanpak Isolatie

De Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie is gericht op het uitvoeren van een isolatieprogramma ten behoeve van het nemen van energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen, in slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en slecht geïsoleerde woningen van leden van een vereniging van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties.

Vouchergelden provincie

De provincie Utrecht heeft eerder een subsidie voor het uitvoeren van isolatiemaatregelen verstrekt voor de doelgroep woningeigenaren met lage inkomens. De verstrekking aan inwoners vindt plaats middels de subsidieregeling isolatie koopwoningen. Niet uitgegeven subsidie wordt aan de provincie terugbetaald.

Grondexploitaties

Grondexploitaties zijn incidenteel van aard en zijn incidenteel beschikbaar gesteld. Deze zijn budgettair neutraal in de begroting verwerkt. Zie ook de baten.

SPUK AZWA

Vanaf 2027 worden het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en onderdelen van het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg samengevoegd in één nieuw akkoord: het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Met dit akkoord wil het Rijk inzetten op het versterken van de sociale basis en het beter benutten van voorzieningen dicht bij inwoners. Er is nog geen duidelijkheid over de structurele financiering vanaf 2030.

Hersteloperatie kinderopvangtoeslagenaffaire

Duizenden ouders zijn getroffen door de problemen met de kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst/Toeslagen compenseert hen daar financieel voor. Maar voor wie in de problemen is geraakt is dat niet altijd voldoende. Er kunnen bijvoorbeeld problemen zijn ontstaan rondom huisvesting, psychisch welbevinden, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen. De VNG en de staatssecretaris zijn overeengekomen dat de gemeenten getroffen ouders maatwerk bieden op basis van hun hulpvraag. Met de inzet van een uitvoeringsbudget kan de gemeente Bunnik de werkzaamheden in het kader van de hersteloperatie uitvoeren. Voor het jaar 2027 is een budget van € 5.000 opgenomen.

Regioplan U16 beschermd wonen

Vanuit het regioplan U16 beschermd (raadsbesluit van 23 maart 2023 over de doordecentralisatie beschermd wonen: regioplan) is een bedrag van € 160.022 voor Bunnik beschikbaar voor 2027 voor lokaal maatwerk. Hiermee kunnen lokale Wmo- voorzieningen ingezet worden ter voorkoming van instroom in beschermd wonen.

Lokale web gelden

Via de gemeente Zeist worden middelen ontvangen voor volwasseneneducatie en de aanpak van laaggeletterdheid. Gemeenten kunnen hiermee cursussen taal, rekenen en digitale vaardigheden aanbieden aan volwassenen.

Toelichting incidentele baten:

Doelgroep Flexibele Regeling

SPUK Aanpak energiearmoede

SPUK Lokale aanpak isolatie

Vouchergelden provincie

SPUK AZWA

SPUK Hersteloperatie kinderopvangtoeslagenaffaire

SPUK Lokale web gelden

Voor alle bovenstaande incidentele baten betreft het specifieke uitkeringen van het Rijk of provincie. Zie verder de toelichtingen onder incidentele lasten.

Grondexploitatie en Regioplan U16 Beschermd wonen
Zie toelichting incidentele lasten.

Structurele toevoegingen/onttrekkingen reserves

Conform BBV moeten de structurele toevoegingen/onttrekkingen reserves ook in beeld gebracht worden. Deze zijn in onderstaande tabellen weergegeven:

Structurele toevoegingen aan reserves				
	2027	2028	2029	2030
Reserve uitvoering deelnota beeldende kunst	1.079	1.079	1.079	1.079
Reserve wegen	425.203	425.203	425.203	425.203
Reserve gebouwen	198.345	198.345	198.345	198.345
Totaal structurele toevoegingen aan reserves	624.627	624.627	624.627	624.627

Structurele onttrekkingen uit reserves				
	2027	2028	2029	2030
Reserve stuurgroep kromme rijnlanschap	10.685	-	-	-
Reserve wegen	575.751	575.751	575.751	575.751
Reserve gebouwen	795.339	131.570	128.939	288.671
Reserve dekking kapitaallasten	556.051	552.358	574.540	558.555
Reserve egalisatie leges omgevingsverg.	-	104.561	-	-
Totaal structurele onttrekkingen uit reserves	1.937.826	1.364.240	1.279.230	1.422.977

Bijlage IV: Inventarisatie risico's

IV Inventarisatie risico's die van belang zijn voor de berekening van het weerstandsvermogen: zie voor verdere toelichting Nota Financieel beleid

PROGRAMMA	SOORT RISICO	RISICO	GEALCULEERD RISICOBEDRAG/ FINANCIEEL EFFECT	KANS	FINANCIELE IMPACT/ BENODIGDE WEER- STANDSCAPACI- TEIT	BEHEER- SING RISICO	INCIDENTEEL(I) EN/OF STRUCTUREEL (S)
Overhead	Economisch	Vervanging personeel	€ 200.000	40%	€ 80.000	Verminde ren/behe- ersen	S
Overhead	Financieel	Informatie-beveiliging/ Datalekken	€ 200.000	20%	€ 40.000	Beheerse- n	S
Overhead	Juridisch	Trajecten medewerkers en WW verplichtingen gedragen door de gemeente	€ 200.000	50%	€ 100.000	Accepter- en	S
Overhead	Financieel	Pensioenpremie	€ 100.000	60%	€ 60.000	Accepter- en	I
Overhead	Economisch	Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt	pm	20%		Accepter- en	S
Overhead	Financieel	Loonkosten (CAO hoger dan raming verwachte loonstijging)	€ 90.000	50%	€ 45.000	Accepter- en	S
Overhead	Economisch	Leegstand lokalen MFA's	€ 40.000	60%	€ 24.000	Verminde ren/behe- ersen	S
Overhead	Economisch	Storing hard- en software	€ 100.000	10%	€ 10.000	Verminde ren/behe- ersen	S
Overhead	Economisch	Uitval kritische applicaties/systemen a.g.v. cyberaanval	€ 4.000.000	10%	€ 400.000	Verminde ren/behe- ersen	S
Overhead	Economisch	Samenwerking met gemeenten of instanties	€ 8.900.000	5%	€ 445.000	Accepter- en	S
Overhead	Economisch	Garantiestellingen leningen	€ 397.500	5%	€ 19.875	Accepter- en	S
Overhead	Juridisch	Aansprakelijkheid	pm	5%		Verminde ren/behe- ersen	S
Overhead	Economisch	Gewaarborgde geldleningen	€ 22.969.685	5%	€ 1.148.484	Accepter- en	S

PROGRAMMA	SOORT RISICO	RISICO	GECALCULEERD RISICOBEDRAG/ FINANCIEEL EFFECT	KANS	FINANCIELE IMPACT/ BENODIGDE WEER- STANDSCAPACI- TEIT	BEHEER- SING RISICO	INCIDENTEEL(I) EN/OF STRUCTUREEL (S)
Overhead	Juridisch/milieu	Rampen en calamiteiten	pm	10%		Accepteren	S
Overhead	Economisch	Demografische ontwikkelingen (invloed op Wmo)	pm	30%		Accepteren	S
Overhead	Juridisch/Financieel	Vandalisme/(moedwillige) vernieling gemeentelijke bezittingen	pm	20%		Vermin- den/behe- ersen	S
Overhead	Juridisch/Financieel	Europees aanbesteden	pm	30%		Vermin- den/behe- ersen	S
Overhead	Politiek	Wachtgeld huidige wethouders	€ 252.000	50%	€ 126.000	Vermin- den/behe- ersen	I/S
Overhead	Politiek	Maatschappelijke onrust a.g.v. ontwikkelingen op gemeentelijk niveau	pm	30%		Vermin- den/behe- ersen	I/S
1	Financieel	Stichting begraafplaats Odijk	€ 100.000	10%	€ 10.000	Accepteren	S
1	Financieel	Stichting begraafplaats Bunnik	pm	10%		Accepteren	S
1	Politiek	Omgevingswet	pm	70%		Vermin- den/behe- ersen	S
1	Financieel	Huisvesting brandweerkazernes	pm	50%		Vermin- den/behe- ersen	I
2	Juridisch/financieel	Onderhoud bruggen	€ 60.000	40%	€ 24.000	Accepteren	S
2	Economisch	Storm- en bliksemschade openbaar groen	€ 130.000	20%	€ 26.000	Accepteren	I
2	Economisch	Schadeclaims door schade aan wegen, riolering en openbare voorzieningen.	€ 50.000	50%	€ 25.000	Vermin- den/behe- ersen	I/S
2	Milieu	Programma Water & Riool	pm	20%		Accepteren	S
2	Financieel	Engboogerd	pm	40%		Vermin- den/behe- ersen	I

2	Financieel	Engboogerd	pm	40%		Verminde ren/behe ersen	I
PROGRAMMA	SOORT RISICO	RISICO	GEALCULEERD RISICOBEDRAG/ FINANCIEEL EFFECT	KANS	FINANCIELE IMPACT/ BENODIGDE WEER- STANDSCAPACI TEIT	BEHEER SING RISICO	INCIDENTEEL(I) EN/OF STRUCTUREEL (S)
2	Financieel	Oranjebuurt	pm	70%		Verminde ren/behe ersen	I
2	Financieel	Subsidie Fietsverbinding tussen Bunnik - USP	€ 120.000	40%	€ 48.000	Verminde ren/behe ersen	I
2	Financieel/ruimtelijke ontwikkeling	Planschadevergoedingen / nadeelcompensatie	€ 20.000	10%	€ 2.000	Accepter en	S
2	Milieu	Bodemverontreiniging/ -sanering illegale afvalstortingen	€ 40.000	20%	€ 8.000	Accepter en	S
2	Milieu	Bodemverontreiniging/ -sanering drugsafvaldumping	pm	50%		Accepter en	S
2	Politiek	Gebiedsontwikkeling Stationsgebied	€ 220.820	30%	€ 66.246	Verminde ren/behe ersen	I
2	Politiek	Sport; voorzieningenniveau sportaccommodaties	€ 24.000	10%	€ 2.400	Verminde ren/behe ersen	S
2	Financieel	Netcongestie	pm	60%		Accepter en	S
2	Financieel	Toekomstbestendig beheer	pm	70%		Accepter en	S
2	Financieel	Stikstof	pm	40%		Accepter en	S
3	Politiek	Openbaar onderwijs	€ 50.000	30%	€ 15.000	Verminde ren/behe ersen	S
3	Politiek	Dorpshuis	pm	10%		Accepter en	S

3	Politiek	Sporthuis	€ 70.000	40%	€ 28.000	Accepteren	S
PROGRAMMA	SOORT RISICO	RISICO	GEALCULEERD RISICOBEDRAG/ FINANCIEEL EFFECT	KANS	FINANCIELE IMPACT/ BENODIGDE WEER- STANDSCAPACI TEIT	BEHEER SING RISICO	INCIDENTEEL(I) EN/OF STRUCTUREEL (S)
3	Financieel	Leerlingenvervoer: langere afstanden en/of noodzaak voor individueel vervoer	€ 30.000	30%	€ 9.000	Accepteren	S
3	Financieel	Lagere uitstroom SW dan daling volgens integratieuitkering	€ 50.000	50%	€ 25.000	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	Declaratiefonds	€ 20.000	30%	€ 6.000	Verminderen/beheersen	S
3	Economisch	Afschaffing huishoudelijke hulp in de WMO	pm	100%		Accepteren	S
3	Economisch	Wmo verstrekkingen (Wet maatschappelijke ondersteuning)	€ 75.000	30%	€ 22.500	Accepteren	S
3	Economisch	Open-einde regeling Wonen, rollen en vervoer	€ 70.800	30%	€ 21.240	Accepteren	S
3	Economisch	Gevolgen overname aandelen Sociale Werkvoorzieningsbedrijf BIGA	€ 23.000	5%	€ 1.150	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	RDWI aanvullende uitkering	€ 350.000	10%	€ 35.000	Verminderen/beheersen	S

3	Financieel	Stijging eigen risico bij verhoogde doeluitkering	€ 60.000	50%	€ 30.000	Verminderen/beheersen	S
PROGRAMMA	SOORT RISICO	RISICO	GEALCULEERD RISICOBEDRAG/ FINANCIEEL EFFECT	KANS	FINANCIELE IMPACT/ BENODIGDE WEER- STANDSCAPACITEIT	BEHEERSING RISICO	INCIDENTEEL(I) EN/OF STRUCTUREEL (S)
3	Financieel	Bijzondere bijstand	€ 100.000	50%	€ 50.000	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	Jeugdhulp - essentiële zorg	€ 500.000	50%	€ 250.000	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	WMO Lichtverstandelijke beperking 18+	€ 200.000	50%	€ 100.000	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	WMO Geestelijke gezondheidszorg B (GGZ-B)	€ 133.333	50%	€ 66.667	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel / politiek	Kostenbesparende maatregelen jeugdzorg	€ 425.000	30%	€ 127.500	Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	Dekking opvang statushouders	pm	30%		Verminderen/beheersen	S
3	Financieel	Flexwoningen	pm	30%		Verminderen/beheersen	S
Alg. Dek./Onvoorzien	Financieel	Fiscaliteiten	€ 50.000	10%	€ 5.000	Accepteren	S
Alg. Dek./Onvoorzien	Financieel	Renteontwikkeling	pm	50%	pm	Accepteren	S

Bijlage V: Taakvelden

RECAPITULATIE TAAKVELDEN

Programma		2027		2028		2029		2030	
	Omschrijving	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	1.540.813	20.605	1.560.142	20.605	1.550.616	20.605	1.567.502	20.605
0.2	Burgerzaken	822.556	494.300	771.759	459.928	638.070	326.526	593.398	285.972
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	-	-	-	-	-
0.4	Overhead	9.802.450	290.506	9.398.601	291.206	9.545.396	296.340	9.755.279	300.740
0.5	Treasury	6.284	7.500	6.284	7.500	6.284	7.500	6.284	7.500
0.61	OZB woningen	-	5.166.152	-	5.167.359	-	5.242.715	-	5.504.641
0.62	OZB niet-woningen	-	2.981.063	-	2.981.063	-	2.981.063	-	2.981.063
0.63	Parkeerbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-
0.64	Belastingen overig	178.711	-	183.711	-	189.711	-	194.711	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefon	10.547	27.087.084	10.547	26.317.911	10.547	26.377.622	10.547	28.236.594
0.8	Overige baten en lasten	-	115.000	-	115.000	-	115.000	570.000	115.000
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	624.627	1.937.826	624.627	1.364.240	624.627	1.279.230	624.627	1.422.977
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	153.256	-	-	876.522	-	999.249	-	541.639
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.493.101	6.015	1.539.774	6.015	1.528.506	6.316	1.708.381	6.316
1.2	Openbare orde en veiligheid	429.073	-	428.932	-	428.932	-	428.932	-
2.1	Verkeer en vervoer	3.162.638	201.838	3.348.314	247.538	3.638.474	339.038	3.992.341	615.138
2.2	Parkeren	118.183	7.149	118.183	7.149	118.183	7.149	118.183	7.149
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-	-	-	-
2.5	Openbaar vervoer	4.643	-	4.561	-	4.479	-	4.397	-
3.1	Economische ontwikkeling	52.620	-	52.620	-	52.620	-	52.620	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	15.935	18.842	15.884	18.842	15.833	18.842	15.781	18.842
3.4	Economische promotie	1.184	407.941	1.184	407.941	1.184	407.941	1.184	407.941
4.1	Openbaar basisonderwijs	10.961	-	10.961	-	10.961	-	10.961	-
4.2	Onderwijshuisvesting	919.032	-	921.123	-	1.010.767	-	1.351.851	-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	720.715	218.622	703.310	201.622	702.982	208.275	702.575	208.275
5.1	Sportbeleid en activering	190.113	50.274	190.113	50.274	190.113	50.274	190.113	50.274
5.2	Sportaccommodaties	1.171.604	482.145	1.138.032	482.145	1.153.746	503.323	1.147.974	503.323
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipati	232.810	-	232.810	-	232.810	-	232.810	-
5.4	Musea	-	-	-	-	-	-	-	-
5.5	Cultureel erfgoed	5.400	-	5.400	-	5.400	-	5.400	-
5.6	Media	376.140	58.391	375.944	58.391	375.749	61.311	375.554	61.311
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.809.891	181.001	1.813.838	191.686	1.838.494	191.686	1.836.052	191.686
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.191.658	1.560.288	1.894.627	593.805	1.903.438	623.748	1.819.313	542.971
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	361.533	-	361.533	-	361.533	-	361.533	-
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	784.724	-	784.724	-	784.724	-	784.724	-
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	517.427	5.000	583.226	19.300	724.826	57.800	1.152.426	174.200
6.3	Inkomensregelingen	4.534.184	3.284.300	4.458.010	3.284.300	4.458.010	3.284.300	4.458.010	3.284.300
6.4	WSW en beschut werk	720.657	-	640.706	-	647.118	-	654.194	-
6.5	Arbeidsparticipatie	440.443	-	429.532	-	429.532	-	429.532	-
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	460.980	17.400	460.912	17.400	460.843	17.400	460.774	17.400
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	1.389.150	112.667	1.289.150	208.667	785.150	208.667	774.150	208.667

RECAPITULATIE TAAKVELDEN (VERVOLG)									
Programma		2027		2028		2029		2030	
	Omschrijving	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
6.712	Begeleiding (Wmo)	1.051.836	160.022	931.651	-	970.116	-	1.008.116	-
6.713	Dagbesteding (Wmo)	421.216	-	421.216	-	421.216	-	421.216	-
6.714	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	5.000	-	5.000	-	5.000	-	5.000	-
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	192.860	-	192.860	-	192.860	-	192.860	-
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	3.271.500	-	3.182.000	28.900	3.360.920	86.700	3.715.420	261.400
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	152.949	-	152.949	-	152.949	-	152.949	-
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-	-	-	-	-	-	-	-
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	610.418	-	610.418	-	610.418	-	610.418	-
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	-	-	-	-	-	-	-
6.791	PGB WMO	173.939	-	173.939	-	173.939	-	173.939	-
6.792	PGB Jeugd	162.558	-	162.558	-	162.558	-	162.558	-
6.811	Beschermde wonen (Wmo)	-	-	-	-	-	-	-	-
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	-	-	-	-	-	-	-	-
6.821	Jeugdbescherming	153.065	-	153.065	-	153.065	-	153.065	-
6.822	Jeugdreclassering	12.801	-	12.801	-	12.801	-	12.801	-
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	262.603	-	262.603	-	262.603	-	262.603	-
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	261.688	-	261.688	-	261.688	-	261.688	-
7.1	Volksgezondheid	922.540	85.000	936.462	98.922	946.937	109.397	837.540	-
7.2	Riolering	1.763.054	2.935.907	1.886.514	2.709.876	2.187.319	2.877.661	2.254.863	3.002.695
7.3	Afval	2.139.516	2.566.850	2.462.118	2.829.850	2.585.823	2.972.258	2.767.546	3.191.048
7.4	Milieubeheer	2.006.998	418.625	1.640.153	-	1.640.153	-	1.640.153	-
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	156.550	32.277	142.587	32.277	142.808	32.277	142.312	32.277
8.1	Ruimtelijke ordening	608.480	90.926	547.554	30.000	547.554	30.000	547.554	30.000
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	10.641.650	10.641.650	17.427.844	17.427.844	18.488.102	18.488.102	20.773.829	20.773.829
8.3	Wonen en bouwen	3.476.963	3.059.059	3.388.688	2.759.664	2.949.402	2.429.574	2.704.281	2.187.050
	Totaal	64.702.225	64.702.225	69.313.743	69.313.743	70.657.889	70.657.889	75.192.823	75.192.823

Bijlage VI: EMU saldo

Omschrijving	2026	2027	2028
	x € 1000,- Volgens realisatie tot en met juli 2026, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2027	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2027
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.318	-1.160	-1.616
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	2.579	6.801	9.709
3. Mutatie voorzieningen	-759	-641	-176
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	820	3.387	1.552
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-6.476	-11.989	-13.053

Bijlage VII: Geprognoseerde balans

(bedragen x € 1.000)						
Activa	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
(im) Materiële vaste activa	44.586	47.165	53.966	63.675	67.225	65.187
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	61	61	61	61	61	61 +
<i>Totaal Vaste Activa</i>	<i>44.647</i>	<i>47.226</i>	<i>54.027</i>	<i>63.736</i>	<i>67.286</i>	<i>65.248</i>
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	8.080	8.901	12.288	13.839	14.962	16.854
Voorraden: Waardedocumenten	1	1	1	1	1	1
Uitzettingen <1 jaar	7.214	18.086	3.897	17	3	0
Liquide middelen	227	227	227	0	0	0
Overlopende activa	7.152	7.152	7.152	7.152	7.152	7.152 +
<i>Totaal Vlottende Activa</i>	<i>22.674</i>	<i>34.367</i>	<i>23.565</i>	<i>21.010</i>	<i>22.119</i>	<i>24.008</i>
Totaal Activa	67.321	81.593	77.592	84.746	89.405	89.255
Passiva	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen	29.080	27.146	25.833	25.093	24.439	23.641
Saldo van rekening	432	0	153	-877	-999	-542
Voorzieningen	4.726	3.967	3.326	3.150	2.986	2.843
Vaste schuld	21.553	38.950	36.750	45.850	51.450	51.784 +
<i>Totaal Vaste Passiva</i>	<i>55.792</i>	<i>70.063</i>	<i>66.062</i>	<i>73.217</i>	<i>77.876</i>	<i>77.726</i>
Vlottende schuld	2.876	2.876	2.876	2.876	2.876	2.876
Overlopende passiva	8.653	8.653	8.653	8.653	8.653	8.653 +
<i>Totaal Vlottende Passiva</i>	<i>11.529</i>	<i>11.529</i>	<i>11.529</i>	<i>11.529</i>	<i>11.529</i>	<i>11.529</i>
Totaal Passiva	67.321	81.593	77.592	84.746	89.405	89.255

Toelichting op de geprognosticeerde balans

- In deze geprognosticeerde balans is rekening gehouden met een aanvullende financieringsbehoefte van 12,4 miljoen in 2028, 20,8 miljoen in 2029 en 23,9 miljoen in 2030 en verder. De bedragen zijn in bovenstaand overzicht opgenomen onder de vaste schuld. De liquiditeit per 1 juli 2026 geeft echter nog geen aanleiding om reeds op dit moment aanvullende financieringsbehoefte aan te gaan en is daarom niet meegenomen in de paragraaf financiering. De stijging van de omslagrente door de aanvullende financieringsbehoefte is niet meegenomen in deze begroting
- De toename bij de (im)Materiele activa in 2027, 2028 en 2029 wordt voornamelijk veroorzaakt door begrote investeringen met betrekking tot de onderwijsvoorziening Kersenweide en de herinrichting Oranjebuurt. De toename bij de voorraden voornamelijk door de grondexploitatie Kersenweide.